

BRE BANK SA

Grupa BRE Banku SA

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według
Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej
za pierwsze półrocze 2008 roku**

Spis treści	Strona
WYBRANE DANE FINANSOWE	3
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
SKONSOLIDOWANY BILANS	5
SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE	6
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. INFORMACJE O GRUPIE BRE BANKU SA.....	9
2. OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	13
3. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM.....	29
4. WAŻNIEJSZE OSZACOWANIA I OCENY DOKONYWANE W ZWIĄZKU Z ZASTOSOWANIEM ZASAD RACHUNKOWOŚCI.....	57
5. SEGMENTY BRANŻOWE	58
6. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK.....	63
7. WYNIK Z TYTUŁU OPŁAT I PROWIZJI.....	63
8. PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND	64
9. WYNIK NA DZIAŁALNOŚCI HANDLOWEJ	64
10. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE.....	64
11. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE	64
12. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE.....	65
13. KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH.....	65
14. ODPISY NETTO Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI KREDYTÓW I POŻYCZEK	65
15. PODATEK DOCHODOWY	66
16. ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ.....	66
17. KASA, OPERACJE Z BANKIEM CENTRALNYM	67
18. WEKSLE UPRAWNIONE DO REDYSKONTOWANIA W BANKU CENTRALNYM	67
19. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW.....	68
20. PAPIERY WARTOŚCIOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU ORAZ AKTYWA ZASTAWIONE	68
21. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE ORAZ POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA PRZEZNACZONE DO OBROTU	69
22. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM.....	71
23. LOKACYJNE PAPIERY WARTOŚCIOWE ORAZ AKTYWA ZASTAWIONE	74
24. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	76
25. WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	77
26. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	78
27. INNE AKTYWA.....	80
28. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	80
29. ZOBOWIĄZANIA WOBEC INNYCH BANKÓW	83
30. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW.....	83
31. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	84
32. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	85
33. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA.....	86
34. REZERWY.....	87
35. AKTYWA I REZERWY Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	87
36. POSTĘPOWANIA TOCZĄCE SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ.....	88
37. ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE.....	90
38. AKTYWA ZASTAWIONE.....	92
39. ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY	92
40. KAPITAŁ ZAPASOWY ZE SPRZEDAŻY AKCJI POWYŻEJ WARTOŚCI NOMINALNEJ	93
41. KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	94
42. ZYSKI ZATRZYMANE	95
43. DYWIDENDA NA AKCJĘ	97
44. ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH.....	97
45. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	97
46. PRZEJĘCIE I ZBYCIE	99
47. INFORMACJE DOTYCZĄCE PODMIOTU UPRAWNIONEGO DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	100
48. WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI /ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	100
49. ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM	102

Wybrane dane finansowe

Poniższe wybrane dane finansowe stanowią informację uzupełniającą do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy BRE Banku SA za pierwsze półrocze 2008 roku.

SKONSOLIDOWANE WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł (waluta funkcjonalna)		w tys. EURO	
	I półrocze 2008 okres od 01.01.2008 do 30.06.2008	I półrocze 2007 okres od 01.01.2007 do 30.06.2007	I półrocze 2008 okres od 01.01.2008 do 30.06.2008	I półrocze 2007 okres od 01.01.2007 do 30.06.2007
I. Przychody z tytułu odsetek	1 599 294	1 040 598	459 884	270 384
II. Przychody z tytułu opłat i prowizji	458 277	408 010	131 780	106 015
III. Wynik na działalności handlowej	254 466	258 282	73 173	67 111
IV. Wynik na działalności operacyjnej	721 001	530 605	207 327	137 870
V. Zysk brutto	721 001	530 605	207 327	137 870
VI. Zysk udziałowców mniejszościowych	24 092	15 753	6 928	4 093
VII. Zysk netto	640 325	403 866	184 128	104 938
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(186 372)	(2 432 549)	(53 592)	(632 061)
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	121 464	40 231	34 928	10 453
X. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	3 633 391	776 149	1 044 798	201 670
XI. Przepływy pieniężne netto, razem	3 568 483	(1 616 169)	1 026 134	(419 937)
XII. Aktywa razem	64 490 250	48 575 481	19 226 716	12 899 113
XIII. Zobowiązania wobec banku centralnego	-	-	-	-
XIV. Zobowiązania wobec innych banków	16 365 665	8 964 550	4 879 156	2 380 517
XV. Zobowiązania wobec klientów	36 383 973	28 971 781	10 847 288	7 693 393
XVI. Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy spółki	3 798 085	3 023 655	1 132 337	802 925
XVII. Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	131 699	97 216	39 264	25 815
XVIII. Kapitał akcyjny	118 752	118 256	35 404	31 403
XIX. Liczba akcji	29 687 937	29 564 034	29 687 937	29 564 034
XX. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	127,93	102,27	38,14	27,16
XXI. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	127,91	101,84	38,13	27,04
XXII. Współczynnik wypłacalności	9,23	10,44	9,23	10,44
XXIII. Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) (za 6 miesięcy)	19,00	11,16	5,46	2,90
XXIV. Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR) (za 6 miesięcy)	19,00	11,12	5,46	2,89
XXV. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł/EUR)	-	-	-	-

W powyższych wybranych danych finansowych, w pozycjach od I do VII ujęto łączny wynik działalności kontynuowanej i zaniechanej

Do wyliczenia wybranych danych finansowych w EUR zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji bilansowych – kurs NBP z dnia 30 czerwca 2008 roku – 1 EUR = 3,3542 PLN oraz kurs NBP z dnia 30 czerwca 2007 roku – 1 EUR = 3,7658 PLN.
- dla pozycji rachunku zysków i strat – kurs wyliczony jako średnia kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca pierwszego półrocza 2008 i 2007 roku, odpowiednio: 1 EUR = 3,4776 PLN i 1 EUR = 3,8486 PLN.

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Okres od 01.01.2008 do 30.06.2008	Okres od 01.01.2007 do 30.06.2007
<u>Działalność kontynuowana</u>			
Przychody z tytułu odsetek	6	1 596 864	1 039 001
Koszty odsetek	6	(954 623)	(570 071)
Wynik z tytułu odsetek		642 241	468 930
Przychody z tytułu opłat i prowizji	7	432 901	386 075
Koszty z tytułu opłat i prowizji	7	(127 452)	(96 587)
Wynik z tytułu opłat i prowizji		305 449	289 488
Przychody z tytułu dywidend	8	3 733	2 159
Wynik na działalności handlowej	9	254 467	258 282
<i>Wynik z pozycji wymiany</i>		<i>260 461</i>	<i>208 443</i>
<i>Wynik na pozostałej działalności handlowej</i>		<i>(5 994)</i>	<i>49 839</i>
Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych	23	137 817	7 161
Pozostałe przychody operacyjne	10	176 992	76 928
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	14	(67 868)	(5 866)
Ogólne koszty administracyjne	11,13	(613 627)	(521 919)
Amortyzacja	25,26	(93 732)	(88 344)
Pozostałe koszty operacyjne	12	(103 379)	(50 413)
Wynik działalności operacyjnej		642 093	436 406
Zysk brutto z działalności kontynuowanej		642 093	436 406
Podatek dochodowy	15	(54 248)	(90 949)
Zysk netto z działalności kontynuowanej z uwzględnieniem zysku udziałowców mniejszościowych		587 845	345 457
<u>Działalność zaniechana</u>			
Zysk brutto z działalności zaniechanej	28	78 908	94 199
Podatek dochodowy		(2 336)	(20 037)
Zysk netto z działalności zaniechanej z uwzględnieniem zysku udziałowców mniejszościowych		76 572	74 162
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej z uwzględnieniem zysku udziałowców mniejszościowych, w tym:		664 417	419 619
Zysk udziałowców mniejszościowych		24 092	15 753
Zysk netto		640 325	403 866
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy spółki (za 6 miesięcy)		563 753	329 704
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		29 670 203	29 535 896
Zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł)	16	19,00	11,16
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		29 676 607	29 661 994
Rozwodniony zysk z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł)	16	19,00	11,12

Noty przedstawione na stronach 9 – 103 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany bilans

	Nota	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
AKTYWA				
Kasa, operacje z bankiem centralnym	17	2 901 134	2 003 535	2 562 731
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	18	24 536	23 259	34 005
Należności od banków	19	4 747 696	2 089 936	2 362 298
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	20	4 152 725	4 257 982	4 334 367
Pochodne instrumenty finansowe	21	2 501 342	2 272 638	1 611 801
Kredyty i pożyczki udzielone Klientom	22	39 659 568	33 682 665	29 019 502
Lokacyjne papiery wartościowe	23	5 189 224	6 386 574	3 990 997
- dostępne do sprzedaży		5 189 224	6 386 574	3 990 997
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	28	416 150	336 078	324 106
Aktywa zastawione	20,23,38	2 590 976	2 812 277	2 473 770
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	24	13 675	4 823	4 004
Wartości niematerialne	25	408 135	404 967	372 955
Rzeczowe aktywa trwale	26	715 880	670 213	591 243
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	35	209 543	116 290	84 988
Inne aktywa	27	959 666	880 663	808 714
Aktywa razem		64 490 250	55 941 900	48 575 481
KAPITAŁY I ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec innych banków	29	16 365 665	12 245 867	8 964 550
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	21	2 555 426	2 164 214	1 559 834
Zobowiązania wobec klientów	30	36 383 973	32 401 863	28 971 781
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	31	2 191 871	2 928 414	3 503 245
Zobowiązania podporządkowane	32	1 993 213	1 661 785	1 473 771
Pozostałe zobowiązania	33	885 956	879 975	792 828
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego		100 213	134 234	85 805
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	35	426	455	26 152
Rezerwy	34	83 723	71 227	66 326
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	28	-	12 543	10 318
Zobowiązania razem		60 560 466	52 500 577	45 454 610
Kapitały				
Kapitały własne przypadające na akcjonariuszy spółki		3 798 085	3 324 511	3 023 655
Kapitał podstawowy:		1 521 294	1 517 432	1 503 744
- Zarejestrowany kapitał akcyjny	39	118 752	118 643	118 256
- Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	40	1 402 542	1 398 789	1 385 488
Kapitał z aktualizacji wyceny	41	(94 688)	74 204	88 869
Zyski zatrzymane	42	2 371 479	1 732 875	1 431 042
- Wynik finansowy z lat ubiegłych		1 731 154	1 022 781	1 027 176
- Wynik roku bieżącego		640 325	710 094	403 866
Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych		131 699	116 812	97 216
Kapitały razem		3 929 784	3 441 323	3 120 871
Kapitały i zobowiązania razem		64 490 250	55 941 900	48 575 481
Współczynnik wypłacalności				
Wartość księgowa	48	9,23	10,16	10,44
Liczba akcji		29 687 937	29 660 668	29 564 034
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		127,93	112,08	102,27
Rozwodniona liczba akcji		29 694 341	29 690 132	29 690 132
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)		127,91	111,97	101,84

Noty przedstawione na stronach 9 – 103 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 roku

	Nota	Kapitał podstawowy		Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane					Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego		
Stan na 1 stycznia 2008 r.		118 643	1 398 789	74 204	322 262	22 288	559 110	829 215	-	116 812	3 441 323
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2008 r.		118 643	1 398 789	74 204	322 262	22 288	559 110	829 215	-	116 812	3 441 323
Zmiana netto w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu podatku odroczonego	41	-	-	(164 857)	-	-	-	-	-	-	(164 857)
Różnice kursowe	41	-	-	(4 035)	-	-	-	-	-	(2 185)	(6 220)
Zyski netto nie ujęte w rachunku zysków i strat		-	-	(168 892)	-	-	-	-	-	(2 185)	(171 077)
Wynik finansowy netto	42	-	-	-	-	-	-	-	640 325	24 092	664 417
Całkowity zysk rozpoznany w roku bieżącym		-	-	(168 892)	-	-	-	-	640 325	21 907	493 340
Dywidendy wypłacone		-	-	-	-	-	-	-	-	(12 418)	(12 418)
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		-	-	-	-	8 471	54 200	(54 200)	-	-	-
Transfer na kapitał rezerwowy		-	-	-	-	-	-	(8 471)	-	-	-
Transfer na kapitał zapasowy		-	-	-	653 893	-	-	(653 893)	-	-	-
Pokrycie straty z kapitału zapasowego		-	-	-	(2 731)	-	-	2 731	-	-	-
Emisja akcji	39, 40	109	2 513	-	-	-	-	-	-	-	2 622
Dopłaty wnoszone przez akcjonariuszy		-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
Pozostałe zmiany		-	-	-	-	-	-	(5 396)	-	5 396	-
Program opcji pracowniczych	42	-	1 240	-	-	3 675	-	-	-	-	4 915
- wartość usług świadczonych przez pracowników		-	-	-	-	4 915	-	-	-	-	4 915
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych		-	1 240	-	-	(1 240)	-	-	-	-	-
Stan na 30 czerwca 2008 r.		118 752	1 402 542	(94 688)	973 424	34 434	613 310	109 986	640 325	131 699	3 929 784

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku

	Nota	Kapitał podstawowy		Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane					Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego		
Stan na 1 stycznia 2007 r.		118 064	1 378 882	5 110	9 451	20 899	558 000	440 360	-	91 433	2 622 199
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2007 r.		118 064	1 378 882	5 110	9 451	20 899	558 000	440 360	-	91 433	2 622 199
Zmiana netto w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu podatku odroczonego	41	-	-	75 352	-	-	-	-	-	-	75 352
Różnice kursowe	41	-	-	(6 258)	-	-	-	-	-	(3 366)	(9 624)
Zyski netto nie ujęte w rachunku zysków i strat		-	-	69 094	-	-	-	-	-	(3 366)	65 728
Wynik finansowy netto	42	-	-	-	-	-	-	-	710 094	37 523	747 617
Całkowity zysk rozpoznany w roku bieżącym		-	-	69 094	-	-	-	-	710 094	34 157	813 345
Dywidendy wypłacone		-	-	-	-	-	-	-	-	(6 360)	(6 360)
Transfer na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		-	-	-	-	7 318	1 110	(8 428)	-	-	1 110
Transfer na kapitał rezerwowy		-	-	-	312 811	-	-	(312 811)	-	-	(1 110)
Transfer na kapitał zapasowy		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Emisja akcji	39, 40	579	13 330	-	-	-	-	-	-	-	13 909
Dopłaty wnoszone przez akcjonariuszy		-	-	-	-	-	-	-	-	(2 418)	(2 418)
Program opcji pracowniczych	42	-	6 577	-	-	(5 929)	-	-	-	-	648
- wartość usług świadczonych przez pracowników		-	-	-	-	648	-	-	-	-	648
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych		-	6 577	-	-	(6 577)	-	-	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2007 r.		118 643	1 398 789	74 204	322 262	22 288	559 110	119 121	710 094	116 812	3 441 323

Noty przedstawione na stronach 9 – 103 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zmiany w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 roku

Grupa BRE Banku SA
**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku**
(w tys. zł)

	Nota	Kapitał podstawowy		Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane					Kapitały akcjonariuszy mniejszościowych	Razem
		Zarejestrowany kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Fundusz ryzyka ogólnego	Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych	Wynik roku bieżącego		
Stan na 1 stycznia 2007 r.		118 064	1 378 882	5 110	9 451	20 899	558 000	440 360	-	91 433	2 622 199
- reklasyfikacja do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- zmiany przyjętych zasad rachunkowości		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- korekty błędów		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skorygowany kapitał na 1 stycznia 2007 r.		118 064	1 378 882	5 110	9 451	20 899	558 000	440 360	-	91 433	2 622 199
Zmiana netto w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu podatku odroczonego	41	-	-	86 601	-	-	-	-	-	-	86 601
Różnice kursowe	41	-	-	(2 842)	-	-	-	-	-	(1 194)	(4 036)
Zyski netto nie ujęte w rachunku zysków i strat		-	-	83 759	-	-	-	-	-	(1 194)	82 565
Wynik finansowy netto	42	-	-	-	-	-	-	-	403 866	15 753	419 619
Całkowity zysk rozpoznany w roku bieżącym		-	-	83 759	-	-	-	-	403 866	14 559	502 184
Dywidendy wypłacone		-	-	-	-	-	-	-	-	(6 359)	(6 359)
Transfer na kapitał rezerwowy		-	-	-	-	7 733	-	(8 481)	-	-	(748)
Transfer na kapitał zapasowy		-	-	-	312 803	-	1 110	(313 165)	-	-	748
Emisja akcji	39, 40	192	4 424	-	-	-	-	-	-	-	4 616
Dopłaty wnoszone przez akcjonariuszy		-	-	-	-	-	-	-	-	(2 417)	(2 417)
Program opcji pracowniczych	42	-	2 182	-	-	(1 534)	-	-	-	-	648
- wartość usług świadczonych przez pracowników		-	-	-	-	648	-	-	-	-	648
- rozliczenie zrealizowanych opcji pracowniczych		-	2 182	-	-	(2 182)	-	-	-	-	-
Stan na 30 czerwca 2007 r.		118 256	1 385 488	88 869	322 254	27 098	559 110	118 714	403 866	97 216	3 120 871

Noty przedstawione na stronach 9 – 103 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	Nota	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		(186 372)	(2 432 549)
Zysk przed opodatkowaniem		721 001	530 605
Korekty:		(907 373)	(2 963 154)
Zapłacony podatek dochodowy (znak ujemny)		(153 521)	(46 779)
Amortyzacja		93 977	88 543
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych		(97 895)	(75 789)
(Zyski) straty z działalności inwestycyjnej		(206 183)	(86 011)
Dywidendy otrzymane		(3 734)	(1 252)
Odsetki zapłacone		734 814	522 475
Zmiana stanu należności od banków		(797 253)	(2 106)
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu		1 142 563	(571 190)
Zmiana stanu pochodnych instrumentów finansowych		(228 704)	(198 736)
Zmiana stanu pożyczek i kredytów udzielonych klientom		(5 976 903)	(5 974 808)
Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych		897 998	(890 457)
Zmiana stanu pozostałych aktywów		(128 883)	(159 990)
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków		70 312	265 748
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań przeznaczonych do obrotu		391 212	305 934
Zmiana stanu zobowiązań wobec Klientów		3 540 125	3 932 052
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		(208 690)	(82 764)
Zmiana stanu rezerw		12 496	(10 539)
Zmiana stanu innych zobowiązań		10 896	22 515
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		(186 372)	(2 432 549)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		121 464	40 231
Wpływy z działalności inwestycyjnej		274 459	169 863
Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych, po odliczeniu zbytych środków pieniężnych	46	-	165 305
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		5 341	3 306
Inne wpływy inwestycyjne		269 118	1 252
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej		152 995	129 632
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych, po odliczeniu nabytych środków pieniężnych		-	29 053
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		152 995	70 088
Inne wydatki inwestycyjne		-	30 491
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		121 464	40 231
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		3 633 391	776 149
Wpływy z działalności finansowej		9 400 261	4 855 572
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od banków		5 826 431	942 633
Z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych od innych podmiotów		5 031	-
Emisja dłużnych papierów wartościowych		2 819 325	2 931 394
Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych		746 852	968 440
Z tytułu emisji akcji zwykłych		2 622	4 616
Inne wpływy finansowe		-	8 489
Wydatki z tytułu działalności finansowej		5 766 870	4 079 423
Spląty kredytów i pożyczek od banków		1 751 085	213 235
Spląty kredytów i pożyczek na rzecz innych podmiotów		102 798	9 833
Wykup dłużnych papierów wartościowych		3 347 178	2 743 433
Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych		359 500	967 075
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		476	-
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		12 266	9 243
Inne wydatki finansowe		193 567	136 604
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		3 633 391	776 149
Zmiana stanu środków pieniężnych netto, razem (A+B+C)		3 568 483	(1 616 169)
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		6 905	(5 985)
Środki pieniężne na początek okresu sprawozdawczego		7 516 362	9 082 846
Środki pieniężne na koniec okresu sprawozdawczego	44	11 091 750	7 460 692

Noty przedstawione na stronach 9 – 103 stanowią integralną część niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje o Grupie BRE Banku SA

Grupę Kapitałową BRE Banku SA („Grupę”) stanowią podmioty, nad którymi BRE Bank SA („Bank”) sprawuje kontrolę i mające dla Banku charakter:

- strategiczny – akcje i udziały w spółkach wspierających poszczególne piony biznesowe BRE Banku SA (pion korporacji i rynków finansowych, bankowości detalicznej, zarządzania aktywami) o horyzoncie inwestowania nie krótszym niż 3 lata. Utworzenie lub nabycie tych spółek miało na celu rozszerzenie oferty dla klientów Banku;
- inny – akcje i udziały spółek nabyte za wierzytelności, powstałe w wyniku ugód i układów z dłużnikami, mające na celu odzyskanie części lub całości należności kredytowych oraz spółek postawionych w stan likwidacji lub upadłości.

Jednostką dominującą Grupy jest BRE Bank SA będący spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce, wchodzącą w skład Grupy Commerzbank AG.

Siedziba centrali Banku mieści się w Warszawie przy ul. Senatorskiej 18.

Akcje Banku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na dzień 30 czerwca 2008 roku Grupa Kapitałowa BRE Banku SA objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym składała się z następujących spółek:

BRE Bank SA; podmiot dominujący

Bank Rozwoju Eksportu SA powołany został uchwałą nr 99 Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 1986 roku. Bank został zarejestrowany na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego dla Miasta Stołecznego Warszawy, XVI Wydział Gospodarczy - Rejestrowy w dniu 23 grudnia 1986 roku w Rejestrze Handlowym pod numerem RHB 14036. IX Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z dnia 4 marca 1999 roku podjęło uchwałę o zmianie nazwy banku na BRE Bank SA. Nowa firma Banku została wpisana do rejestru w dniu 23 marca 1999 roku. W dniu 11 lipca 2001 roku Sąd Rejonowy w Warszawie wydał postanowienie o wpisie Banku do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000025237.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności Bank posiada numer 6512A „Pozostała działalność bankowa”. Zgodnie z Cedulą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

Zgodnie ze Statutem Banku, przedmiotem jego działalności jest świadczenie usług bankowych i konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych oraz prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie określonym w Statucie. Bank prowadzi działalność w zakresie obsługi klientów korporacyjnych, instytucjonalnych i detalicznych (w tym private banking) na terenie całego kraju oraz prowadzi działalność handlową i inwestycyjną.

W listopadzie 2007 roku, w ramach bankowości detalicznej BRE Banku, działalność rozpoczęły oddziały zagraniczne mBanku w Czechach i na Słowacji.

Bank świadczy usługi na rzecz osób prawnych i fizycznych, krajowych i zagranicznych, zarówno w złotych jak i walutach obcych; w szczególności Bank wspiera wszelkie działania zmierzające do rozwoju eksportu.

Bank może otwierać i posiadać rachunki w bankach polskich i zagranicznych oraz ma prawo posiadania wartości dewizowych i dokonywania obrotu nimi.

Przeciętne zatrudnienie w pierwszym półroczu 2008 roku dla BRE Banku SA wynosiło 5 090 osób, a dla Grupy wynosiło 6 688 osób (pierwsze półrocze 2007 roku: Bank 4 187; Grupa 5 624).

Działalność Grupy realizowana jest w następujących segmentach branżowych, szczegółowo opisanych w Nocie 5.

Korporacje i Rynki Finansowe, w tym:

Klienci Korporacyjni i Instytucje

▪ **BRE Bank Hipoteczny SA – podmiot zależny**

Przedmiotem działalności BRE Banku Hipotecznego SA jest udzielanie kredytów hipotecznych na finansowanie nieruchomości komercyjnych, projektów deweloperskich i dla jednostek samorządu terytorialnego oraz emitowanie hipotecznych i publicznych listów zastawnych.

Spółka zajmuje się również przyjmowaniem lokat terminowych, zaciąganiem kredytów i pożyczek, przechowywaniem papierów wartościowych, nabywaniem akcji lub udziałów innych podmiotów, których forma prawna zapewnia ograniczenie odpowiedzialności Banku do wysokości zainwestowanych środków.

Bank posiada bezpośrednio i pośrednio poprzez spółkę zależną BRE Holding 100% akcji spółki.

▪ **BRE Corporate Finance SA – podmiot zależny**

Działalność spółki koncentruje się na czterech głównych obszarach: fuzje i przejęcia, prywatyzacje, doradztwo strategiczne oraz doradztwo w pozyskiwaniu finansowania, w tym w drodze emisji akcji na rynku publicznym oraz prywatnym.

▪ **BRE Holding Sp. z o.o. – podmiot zależny**

Spółka została utworzona w związku z restrukturyzacją w ramach Grupy BRE Banku, mającą na celu zapewnienie efektywnej współpracy ze spółkami z obszaru bankowości korporacyjnej. Spółka posiada 50,004% udziałów w spółce BRE Leasing Sp. z o.o., 50% akcji spółki Polfactor SA i 75,71% akcji spółki BRE Bank Hipoteczny. Umowa przeniesienia udziałów i akcji wymienionych wyżej spółek z BRE Banku do BRE Holding została opisana poniżej w „Pozostałych informacjach o spółkach Grupy”.

▪ **BRE Leasing Sp. z o.o. - podmiot zależny**

Spółka znajduje się w Grupie od czerwca 1991 roku. Przedmiotem działalności spółki jest: nabywanie, wynajmowanie, wydierżawianie i leasing ruchomości; nabywanie, tworzenie, wynajmowanie i leasing wszelkiego rodzaju działek, budynków i obiektów. Spółka może realizować transakcje i podejmować działania, które bezpośrednio lub pośrednio mogą służyć celowi działalności spółki jak: nabywanie wierzytelności lub pośrednictwo w obrocie nieruchomościami. Spółka posiada sieć oddziałów zlokalizowanych w największych miastach Polski. Bank posiada pośrednio poprzez spółkę zależną BRE Holding 50,004% udziałów w spółce.

▪ **Dom Inwestycyjny BRE Banku SA - podmiot zależny**

Spółka znajduje się w Grupie od lipca 1998 roku. Przedmiotem działania spółki jest świadczenie wszelkich usług związanych z obrotem papierami wartościowymi, prawami majątkowymi nie będącymi papierami wartościowymi, jak również innymi instrumentami finansowymi na rynku kapitałowym dozwolonymi przepisami prawa i zakresem posiadanych zezwoleń.

▪ **Intermarket Bank AG - podmiot zależny**

Działalność faktoringową, świadczoną zarówno na rynkach krajowych jak i zagranicznych prowadzą cztery spółki skupione wokół austriackiego banku Intermarket Bank AG posiadające wiodące pozycje rynkowe w krajach swej działalności. Oprócz Intermarket Bank AG grupa Intermarket obejmuje spółkę działającą na rynku czeskim (Transfinance a.s.), węgierskim (Magyar Factor zRt.), polskim (Polfactor SA).

Oferta grupy Intermarket skierowana jest przede wszystkim do klientów z takich branż jak produkcja dóbr powszechnego użytku, branża metalowa, produkcja materiałów budowlanych oraz żywności.

Intermarket Bank AG znajduje się w Grupie od lipca 2000 roku. W ofercie spółki znajdują się dwa podstawowe produkty: *finance factoring* – usługa polegająca na udzielaniu finansowania pod skupione wierzytelności oraz *full finance* – usługa łącząca finansowanie z szeregiem dodatkowych usług z zakresu administracji należnościami oraz windykacji.

▪ **Magyar Factor zRt. - podmiot zależny**

Spółka znajduje się w Grupie od stycznia 2003 roku. Magyar Factor zRt. świadczy usługi w zakresie faktoringu krajowego oraz eksportowego i importowego w ramach Factors Chain International, międzynarodowej organizacji spółek faktoringowych. Bank posiada 50% akcji spółki Magyar Factor zRt., pozostałe 50% należy do Intermarket Bank AG.

▪ **Polfactor SA – podmiot zależny**

Spółka powstała w 1995 roku. Bank posiada pośrednio poprzez spółkę zależną BRE Holding 50% udziału w kapitale oraz 50,01% w głosach na WZA, pozostały pakiet akcji należy do Intermarket Bank AG. Spółka prowadzi działalność w zakresie usług faktoringowych, obsługując transakcje na rynku krajowym oraz w eksporcie i imporcie w ramach Factors Chain International.

▪ **Transfinance a.s. - podmiot zależny**

Spółka znajduje się w Grupie od października 2000 roku. Przedmiotem działalności spółki jest głównie skup wierzytelności oraz pośrednictwo w ściąganiu tych wierzytelności. Bank posiada 50% akcji spółki, pozostałe 50% należy do Intermarket Bank AG.

Działalność Handlowa i Inwestycyjna

▪ **BRE Finance France SA – podmiot zależny**

Jest to spółka specjalnego przeznaczenia, której zadaniem jest pozyskiwanie funduszy dla Banku w drodze emisji papierów dłużnych na międzynarodowych rynkach finansowych.

▪ **Garbary Sp. z o.o. – podmiot zależny**

Jedyną działalnością spółki jest administrowanie nieruchomością gruntową położoną przy ul. Garbary 101/111 w Poznaniu zabudowaną kompleksem zakładów mięsnych obecnie nie użytkowanych. W spółce zatrudnione są 2 osoby zajmujące się jej obsługą.

▪ **Tele-Tech Investment Sp. z o.o. – podmiot zależny**

Spółka znajduje się w Grupie od 1999 roku. Przedmiotem działania spółki jest lokowanie środków w papiery wartościowe i obrót wierzytelnościami, transakcje w zakresie obrotu papierami wartościowymi dokonywane na własny rachunek, zarządzanie przedsiębiorstwami kontrolowanymi, doradztwo w zakresie działalności związanej z prowadzeniem interesów i zarządzaniem. Spółka nie zatrudnia pracowników.

Bankowość Detaliczna (w tym private banking)

▪ **BRE Wealth Management SA – podmiot zależny**

Przedmiotem działalności BRE Wealth Management SA jest zarządzanie portfelami papierów wartościowych na zlecenie oraz świadczenie usług typu wealth management obejmujących m.in. planowanie finansowe, doradztwo podatkowe i inwestycyjne.

▪ **emFinanse Sp. z o.o. – podmiot zależny**

Spółka emFinanse Sp. z o.o. powstała w sierpniu 2005 roku i działa na rynku pośredników i doradców finansowych, zajmując się sprzedażą produktów bankowych i bankowo-ubezpieczeniowych. W I połowie 2008 roku rozpoczął się proces restrukturyzacji, którego celem jest wzmocnienie sieci sprzedaży produktów bankowości detalicznej BRE Banku poprzez przekształcenie placówek emFinanse w sieć sprzedaży produktów bankowości detalicznej BRE Banku. W ramach restrukturyzacji nastąpi integracja modelu emFinanse z modelem mBanku i MultiBanku. Spółka będzie kontynuowała działalność, jednak w ograniczonym zakresie. Zakończenie procesu restrukturyzacji planowane jest na koniec bieżącego roku.

Zarządzanie aktywami (działalność zaniechana Nota 28)

▪ **Aegon PTE SA – podmiot stowarzyszony**

W dniu 30 czerwca 2008 roku, w związku z transakcją połączenia PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA Bank objął 54 812 akcji Aegon PTE SA, stanowiące 49,7% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu spółki. Szczegółowe informacje dotyczące transakcji połączenia, jak również aktywów przeznaczonych do sprzedaży i działalności zaniechanej zostały zaprezentowane w Nocie 28 niniejszego sprawozdania finansowego.

Pozostałe:

▪ **Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o. - podmiot zależny**

Przedmiotem działania spółki jest m.in. świadczenie usług z zakresu rozliczeń i obsługi baz danych, a także archiwum elektronicznego, archiwum tradycyjnego oraz wprowadzania danych.

▪ **BRE.locum SA - podmiot zależny**

BRE.locum jest spółką developerską. Przedmiotem jej działalności jest inwestowanie w nieruchomości, przede wszystkim mieszkalne, zarządzanie nimi oraz doradztwo w tym zakresie. W głównej mierze spółka opracowuje i kwalifikuje projekty inwestycyjne, organizuje, nadzoruje i prowadzi prace projektowe i wykonawcze w zakresie budownictwa, sprawuje funkcję inwestora zastępczego, organizuje finansowanie inwestycji, poszukuje najemców, eksploatuje nieruchomości komercyjne, nabywa i zbywa nieruchomości oraz świadczy usługi w zakresie obrotu nieruchomościami, doradza w zakresie realizacji inwestycji w nieruchomości i obrotu nieruchomościami, pośredniczy w obrocie nieruchomościami.

Pozostałe informacje o spółkach Grupy

BRE Holding Sp. z o.o.

W dniu 22 listopada 2007 roku Sąd Rejonowy w Warszawie dokonał rejestracji spółki BRE Holding Sp. z o.o. („BRE Holding”), której założycielem jest BRE Bank. W tym samym dniu BRE Bank objął 100% udziałów BRE Holding, stanowiących 100% ogólnej liczby głosów na zgromadzeniu wspólników spółki. Wartość objętych udziałów w księgach Banku wynosiła 100 tys. zł. Spółka została utworzona w związku z restrukturyzacją w ramach Grupy BRE Banku, mającą na celu zapewnienie efektywnej współpracy ze spółkami z obszaru bankowości korporacyjnej.

W ramach tej restrukturyzacji, w dniu 5 lutego 2008 roku, pomiędzy Bankiem a spółką BRE Holding została zwarta umowa przeniesienia własności udziałów i akcji wybranych spółek zależnych Banku o łącznej wartości 170 983 tys. zł. Zgodnie z umową Bank przeniósł na BRE Holding własność:

- 6 121 udziałów w spółce BRE Leasing Sp. z o.o. („BRE Leasing”) o wartości nominalnej 500 zł każdy, które stanowią 50,004% kapitału zakładowego BRE Leasing i głosów na zgromadzeniu wspólników spółki. Wartość przenoszonych udziałów wynosiła w księgach Banku 3 737 tys. zł. Po transakcji Bank nie posiada żadnych udziałów w BRE Leasing,

- 2 301 akcji imiennych spółki Polfactor SA („Polfactor”) o wartości nominalnej 2 500 zł każda, które stanowią 50,00% kapitału zakładowego i uprawniają do wykonania 2 302 głosów na walnym zgromadzeniu Polfactora, co stanowi 50,01% na walnym zgromadzeniu Polfactora. Wartość przenoszonych akcji wynosiła w księgach Banku 4 808 tys. zł. Po transakcji Bank nie posiada żadnych udziałów w Polfactorze,

- 1 325 000 akcji imiennych spółki BRE Bank Hipoteczny SA („BBH”) o wartości nominalnej 100 zł każda, które stanowią 75,71% kapitału zakładowego BBH i głosów na walnym zgromadzeniu BBH. Wartość przenoszonych akcji wynosiła w księgach Banku 162 437 tys. zł. Po transakcji Bank posiada 425 000 akcji BBH, co stanowi 24,29% kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu BBH.

Przed wyżej opisanymi transakcjami BRE Holding nie posiadał żadnych udziałów i akcji wymienionych powyżej spółek. Powyższe transakcje nie miały wpływu na wynik finansowy i kapitały własne Banku i Grupy.

W dniu 27 lutego 2008 roku Sąd Rejonowy w Warszawie dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego BRE Holding w drodze emisji nowych 1 900 udziałów do kwoty 1 000 tys. zł. W tym samym dniu Bank objął wyemitowane przez BRE Holding udziały o wartości nominalnej 0,5 tys. zł każdy. Objęcie udziałów nastąpiło w zamian za wkład niepieniężny (aport) w postaci udziałów i akcji wymienionych wyżej spółek zależnych Banku. Po podwyższeniu kapitału zakładowego BRE Holdingu Bank posiada łącznie 2 000 udziałów uprawniających do wykonywania 2 000 głosów na zgromadzeniu wspólników, co stanowi 100% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na zgromadzeniu wspólników BRE Holding. Łączna wartość wszystkich udziałów BRE Holdingu w księgach Banku wynosi 171 083 tys. zł.

PTE Skarbiec-Emerytura SA

W dniu 30 czerwca 2008 roku nastąpiło połączenie PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA.

Przed połączeniem Bank posiadał 8 516 181 akcji PTE Skarbiec-Emerytura SA, które stanowiły 100% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu spółki.

Szczegółowe informacje dotyczące transakcji połączenia, jak również aktywów przeznaczonych do sprzedaży i działalności zaniechanej zostały zaprezentowane w Nocie 28 niniejszego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Bank obejmuje następujące spółki:

Nazwa spółki	Udział w liczbie głosów (bezpośrednio i pośrednio)	Metoda konsolidacji
BRE Bank Hipoteczny SA	100%	pełna
BRE Corporate Finance SA	100%	pełna
BRE Holding Sp. z o.o.	100%	pełna
BRE Wealth Management SA	100%	pełna
Centrum Rozliczeń i Informacji CERI Sp. z o.o.	100%	pełna
Dom Inwestycyjny BRE Banku SA	100%	pełna
emFinanse Sp. z o.o.	100%	pełna
Garbary Sp. z o.o.	100%	pełna
Tele-Tech Investment Sp. z o.o.	100%	pełna
BRE Finance France SA	99,98%	pełna
BRE.locum SA	79,99%	pełna
Polfactor SA	78,12%	pełna
Magyar Factor zRt.	78,12%	pełna
Transfinance a.s.	78,11%	pełna
Intermarket Bank AG	56,24%	pełna
BRE Leasing Sp. z o.o.	50,004%	pełna
Aegon PTE SA*	49,67%	aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

- W związku z transakcją połączenia PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA w dniu 30 czerwca 2008 roku, w skonsolidowanym bilansie na dzień 30 czerwca 2008 roku ujęto udział Grupy w aktywach netto Aegon PTE SA. Akcje Aegon PTE SA zakwalifikowano do aktywów przeznaczonych do sprzedaży i wyceniono według wartości bilansowej będącej niższą niż wartość godziwa pomniejszona o koszty zbycia. Jednocześnie w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za pierwsze półrocze 2008 roku ujęto wynik wygenerowany w tym okresie przez PTE Skarbiec-Emerytura SA. Transakcja połączenia została szczegółowo opisana w Nocie 28 „Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”.

Spółka BRE Holding Sp. z o.o. została objęta konsolidacją w I kwartale 2008 roku.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd BRE Banku SA dnia 10 września 2008 roku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

2.1. Podstawa sporządzenia

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BRE Banku SA sporządzono za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2008 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BRE Banku SA sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) przyjętymi do stosowania w Unii Europejskiej, według zasady kosztu historycznego z uwzględnieniem zasad wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz wszystkich kontraktów pochodnych.

Od 1 stycznia 2007 roku Grupa zastosowała do sporządzenia sprawozdań finansowych przepisy obowiązującego od tej daty Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 7, Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji oraz zmienione przepisy Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 1. Pełne ujawnienie zgodnie z

MSSF 7 zostało przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu rocznym za 2007 rok oraz w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga użycia określonych szacunków księgowych. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych przez Grupę zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone lub takie, przy których założenia i szacunki są znaczące z punktu widzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ujawnione są w Nocie 4.

2.2. Konsolidacja

Jednostki zależne:

Jednostki zależne to wszelkie jednostki (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia), w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli. Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat (zob. Nota 2.15).

Transakcje, rozrachunki i nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Połączenia jednostek gospodarczych dotyczące jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą rozlicza się metodą nabycia, zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”.

Konsolidacją nie objęto spółek, których rozmiary działalności nie są istotne w stosunku do rozmiarów działalności Grupy Kapitałowej, oraz spółek nabytych w celu ich sprzedaży lub likwidacji.

Jednostki stowarzyszone:

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje wartość firmy (pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości), określoną w dniu nabycia (zob. Nota 2.15).

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu poszczególnych elementów kapitału od dnia ich nabycia. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niż zabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą, a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Nie zrealizowane straty również są eliminowane, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

2.3. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych w koszcie amortyzowanym przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania amortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej

wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Grupa szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje otrzymane lub należne z tytułu kredytów, lokat międzybankowych oraz lokacyjnych papierów wartościowych ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu odsetek, w tym odsetek od kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz drugostronnie w bilansie jako należności od banków lub pozostałych klientów.

Odsetki od należności z utratą wartości są rozpoznawane w przychodach odsetkowych w oparciu o stopy procentowe wykorzystywane do dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych przy wyliczaniu odpisów z tytułu utraty wartości.

W kalkulacji efektywnej stopy procentowej uwzględniane są przepływy pieniężne wynikające tylko z takich wbudowanych instrumentów pochodnych, które są ściśle powiązane z umową zasadniczą.

2.4. Przychody z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów, które prawdopodobnie zostaną wykorzystane są odraczane (wraz z odnośnymi kosztami bezpośrednimi) i ujmowane jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu. Opłaty z tytułu udostępnienia kredytów konsorcjalnych wykazuje się jako przychód w momencie zakończenia procesu organizacji konsorcjum, jeżeli Grupa nie zachowała dla siebie żadnej części ryzyka kredytowego lub zachowała część o tej samej efektywnej stopie procentowej co inni uczestnicy. Prowizje i opłaty z tytułu negocjowania lub uczestnictwa w negocjowaniu transakcji na rzecz osoby trzeciej, takiej jak nabycie akcji/udziałów lub innych papierów wartościowych bądź nabycie lub zbycie przedsiębiorstwa, ujmuje się z chwilą zrealizowania odnośnej transakcji. Opłaty z tytułu zarządzania portfelem i inne opłaty za usługi zarządzania, doradztwa i inne są ujmowane na podstawie odpowiednich umów o świadczenie usług, zazwyczaj proporcjonalnie do upływu czasu. Opłaty z tytułu zarządzania aktywami funduszy inwestycyjnych ujmuje się metodą liniową przez okres świadczenia usług. Tę samą zasadę stosuje się przy usługach zarządzania majątkiem klientów, planowania finansowego i powiernictwa, które świadczy się nieprzerwanie przez dłuższy okres.

Prowizje obejmują opłaty pobierane przez Grupę z tytułu operacji gotówkowych, prowadzenia rachunków klientów, przekazów oraz akredytów. Ponadto, prowizje obejmują przychody z działalności maklerskiej oraz prowizje otrzymywane przez fundusze emerytalne.

2.5. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segment branżowy to grupa aktywów i działalności zaangażowanych w dostarczanie produktów i usług, które podlegają ryzykom i zwrotom z poniesionych nakładów inwestycyjnych innym niż pozostałe segmenty branżowe. Segment geograficzny dostarcza produkty lub usługi w pewnym środowisku gospodarczym, które podlega ryzykom i zwrotom innym niż w przypadku segmentów funkcjonujących w innych środowiskach gospodarczych.

2.6. Aktywa finansowe

Grupa klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. O klasyfikacji inwestycji decyduje kierownictwo w momencie ich początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie: aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub jeżeli został zaliczony do tej kategorii przez spółki Grupy. Instrumenty pochodne również zalicza się do „przeznaczonych do obrotu”, o ile nie zostały przeznaczone na zabezpieczenia.

Rozchód dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu następuje według średniej ważonej metody rozchodu.

Grupa klasyfikuje aktywa finansowe/zobowiązania finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat jeśli spełniony został którykolwiek z poniższych warunków:

- a) aktywa/zobowiązania kwalifikowane są jako przeznaczone do obrotu, tj: są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego, faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków lub są instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi),
- b) przy początkowym ujęciu aktywa/zobowiązania zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Jeśli umowa zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, Grupa wyznacza całą hybrydową (łącną) umowę jako składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniany według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o ile:

- a) wbudowany instrument pochodny nie zmienia znacząco przepływów pieniężnych, które byłyby wymagane umową, lub
- b) jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy (łącną) instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu (instrumentów) byłoby zabronione, jak na przykład opcja przedpłaty wbudowana w pożyczkę pozwalająca jej posiadaczowi na spłatę pożyczki za kwotę zbliżoną do jej zamortyzowanego kosztu.

Grupa dokonuje również klasyfikacji do aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, gdy klasyfikacja taka prowadzi do uzyskania bardziej przydatnych informacji, gdyż:

- a) eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (określaną czasami jako "niedopasowanie księgowe"), która w przeciwnym razie powstałaby z powodu innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań bądź innego ujęcia związanych z nimi zysków i strat, lub
- b) grupa aktywów finansowych, zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną, natomiast informacje na temat grupy są na tej podstawie przekazywane wewnątrz jednostki kluczowym członkom kierownictwa.

W momencie początkowego ujęcia aktywa i zobowiązania finansowe zaklasyfikowane do tej kategorii wyceniane są w wartości godziwej.

Przychody/koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej, za wyjątkiem instrumentów pochodnych, których sposób ujęcia jest opisany w nocie 2.12, ujmuje się w wyniku z tytułu odsetek. Wycena i wynik ze sprzedaży aktywów finansowych/zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej ujęte są w wyniku na działalności handlowej.

Grupa nie sklasyfikowała żadnego aktywa finansowego/zobowiązania finansowego jako wycenianego w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając zamiaru wprowadzać swojej należności do obrotu.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

W przypadku sprzedaży przez Grupę części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, której nie można uznać za nieistotną, następuje tzw. „zarażenie portfela UDTZ”, a tym samym wszystkie aktywa z tej kategorii są przekwalifikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży.

W poprzednich, prezentowanych w niniejszym sprawozdaniu okresach sprawozdawczych jedyne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności występowały w spółce PTE i były ujęte w bilansie w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży”.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Inwestycje dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Grupa zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony. Mogą one zostać sprzedane, np. w celu poprawy płynności, w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych.

Przychody/koszty z tytułu odsetek od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w wyniku z tytułu odsetek. Wynik ze sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w wyniku na lokacyjnych papierach wartościowych.

Standaryzowane transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmują się na dzień przeprowadzenia transakcji - dzień, w którym Grupa podejmuje zobowiązanie do zakupu lub sprzedaży danego składnika aktywów. Kredyty wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmują się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktywa finansowe wyłącza się z bilansu, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na dzień bilansowy wyceniane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są wykazywane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone bezpośrednio na kapitał własny do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych z bilansu lub wystąpienia utraty wartości – wówczas łączna kwota zysków lub strat ujmowanych dotychczas w kapitale własnym wykazywana jest w rachunku zysków i strat. Jednakże, odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Wartość godziwa inwestycji notowanych na aktywnym rynku wynika z ich bieżącej wartości rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny, Grupa ustala wartość godziwą, stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, odwołanie się do innych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

Jeżeli poprzez zastosowanie technik wyceny nie można uzyskać wiarygodnej wartości godziwej inwestycji w nienotowane na aktywnym rynku instrumenty kapitałowe, wycenia się je po koszcie nabycia.

Inwestycje w jednostki stowarzyszone wykazywane są w bilansie według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

2.7. Kompensowanie instrumentów finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto, jeżeli występuje możliwe do wyegzekwowania na drodze prawnej prawo do skompensowania ujętych kwot oraz zamiar rozliczenia ich w kwocie netto lub jednoczesnej realizacji danego składnika aktywów i uregulowania zobowiązania.

2.8. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według amortyzowanego kosztu

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. O utracie wartości składnika lub grupy aktywów finansowych i stratach poniesionych z tego tytułu mowa jest wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na możliwe do wiarygodnego oszacowania przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych. Obiektywnymi przesłankami utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych mogą być uzyskane przez Grupę informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- b) naruszenie umowy, np. niespłacenie lub opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania;
- c) dokonanie przez Grupę ustępstwa na rzecz dłużnika spowodowanego ekonomicznymi lub prawnymi aspektami jego trudności finansowych, które w innych okolicznościach nie byłoby brane pod uwagę;
- d) prawdopodobieństwo bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika;

- e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi; lub
- f) dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:
 - niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników; lub
 - warunki ekonomiczne w kraju lub na rynku lokalnym wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

Grupa najpierw ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują indywidualnie lub łącznie dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Jeżeli Grupa ustali, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości (niezależnie od tego, czy składnik ten jest istotny, czy nie), składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która jest następnie zbiorczo oceniana pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną (po raz pierwszy lub kolejny), nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na utratę wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione) zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez konto odpisów aktualizujących, a kwota straty obciąża rachunek zysków i strat. Jeżeli kredyt lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienną stopę procentową, wówczas stopą dyskontową stosowaną do ustalenia utraty wartości jest bieżąca efektywna stopa procentowa ustalona zgodnie z umową.

Kalkulacja bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia przepływy pieniężne wynikające z przejścia zabezpieczenia pomniejszone o koszty jego nabycia i sprzedaży, niezależnie od tego, czy przejście jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów zbiorczej oceny utraty wartości, ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Do grupowania na jednorodne portfele może zostać użytych wiele parametrów, np.: typ kontrahenta, typ ekspozycji, szacowane prawdopodobieństwa defaultu, typ zabezpieczenia, przeterminowanie, zapadalności oraz ich kombinacje. Cechy te mają wpływ na oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych dla określonych grup aktywów, ponieważ wskazują na możliwości spłaty przez dłużników całości ich zobowiązań zgodnie z warunkami umów dotyczących ocenianych aktywów.

Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych zbiorczo pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka.

Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie.

Do wyliczenia kwoty rezerwy na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo zostało wykorzystane prawdopodobieństwo wystąpienia defaultu (PD). Poprzez odpowiednie skalibrowanie wartości PD uwzględniające specyfikę poszczególnych produktów i okresów ujawniania się strat na tych produktach, są to wartości PD pozwalające na wykrycie już zaistniałych strat i obejmujące jedynie okres w jakim straty, które wystąpiły na dzień oceny utraty wartości powinny się skryzalizować.

Nieściągalne kredyty są spisywane w ciężar rezerw na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu należy przeprowadzić wszystkie wymagane procedury i ustalić kwotę straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanej kwoty, odpowiednio zmniejszana jest (zgodnie z MSR 39) wysokość odpisów z tytułu utraty wartości kredytów w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany poprzez dokonanie odpowiedniej korekty konta odpisów aktualizujących. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w rachunku zysków i strat.

Aktywa wyceniane w wartości godziwej

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę m.in.

znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia, wynikający ze zwiększenia ryzyka kredytowego. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą – zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w rachunku zysków i strat. Tak wyliczona strata powinna zostać pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazywaną w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w rachunku zysków i strat nie są odwracane przez rachunek zysków i strat, lecz przez kapitał własny. Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

Umowy renegotiowane

Grupa traktuje renegotiację warunków umownych pożyczek i kredytów jako przesłankę utraty wartości, chyba, że renegotiacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Następnie Grupa ocenia, czy utrata wartości takich pożyczek i kredytów powinna zostać rozpoznana na bazie indywidualnej czy grupowej.

2.9. Umowy gwarancji finansowych

Zgodnie ze zmianą do MSR 39, która zaczęła obowiązywać od 1 stycznia 2006 roku, Grupa ma obowiązek rozpoznawania w sprawozdaniu finansowym umów gwarancji finansowych.

Umową gwarancji finansowych jest umowa zobowiązująca wystawcę do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego.

W momencie początkowego ujęcia umowę gwarancji finansowej wycenia się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu, wystawca takiej umowy wycenia ją według wartości wyższej z:

1. wartości ustalonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe” oraz
2. wartości początkowej pomniejszonej, w odpowiednich przypadkach, o skumulowane odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18 „Przychody”.

2.10. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje zapadalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym stanowią weksle złotowe, o terminie zapadalności od trzech miesięcy.

2.11. Umowy sprzedaży i odkupu

Transakcje repo i reverse repo określane są jako operacje sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i określonej umownej cenie.

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (ang. *repos*) są reklasyfikowane w sprawozdaniu finansowym jako aktywa będące przedmiotem zastawu, jeżeli jednostka przejmująca ma wynikające z umowy lub zwyczaju prawo do sprzedaży lub ponownego zastawienia zabezpieczenia. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków, depozytach innych banków, innych depozytach lub zobowiązaniach wobec klientów z tytułu depozytów, w zależności od jego charakteru. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (ang. *reverse repos*) ujmuje się jako kredyty i pożyczki udzielone innym bankom lub klientom, w zależności od ich charakteru.

Przy zawieraniu transakcji repo i reverse repo Grupa BRE Banku sprzedaje lub nabywa papiery wartościowe z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej umownej cenie. Transakcje te są prezentowane w bilansie jako aktywa finansowe przeznaczone do obrotu lub lokacyjne aktywa finansowe oraz zobowiązania w przypadku dokonania transakcji „sell buy back” i jako należności w przypadku transakcji typu „buy sell back”.

Pożyczonych przez Grupę papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym chyba że zostały sprzedane osobom trzecim. W takim wypadku, transakcje kupna i sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, zaś odnośne zyski i straty uwzględnia się w wyniku na działalności handlowej. Obowiązek zwrotu pożyczonych papierów ujmuje się według wartości godziwej jako zobowiązanie przeznaczone do obrotu.

Nie rozpoznaje się jako aktywów finansowych papierów wartościowych pożyczonych w transakcjach „buy sell back” oraz ponownie wypożyczonych w transakcjach „sell buy back”.

W wyniku zawierania transakcji „sell buy back” na papierach posiadanych przez Grupę, dokonuje się przeniesienia aktywów finansowych w taki sposób, że nie kwalifikują się one do wyłączenia. W związku z tym Grupa zachowuje zasadniczo wszystkie ryzyka i korzyści związane z posiadaniem aktywów finansowych.

2.12. Pochodne instrumenty finansowe i rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w bilansie jako aktywa, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania.

Najlepszym wskaźnikiem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu może być określona poprzez porównanie z innymi aktualnymi transakcjami rynkowymi dotyczącymi tego samego instrumentu (nie poddanego modyfikacji) lub na podstawie technik wyceny opartych wyłącznie na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych. Jeżeli taka cena jest znana, Grupa wykazuje zyski lub straty pierwszego dnia.

Wbudowane instrumenty pochodne, traktuje się jako odrębne instrumenty pochodne, jeżeli ryzyka z nimi związane oraz ich charakterystyka nie są ściśle powiązane z ryzykami i charakterystyką zasadniczego kontraktu oraz kontrakt zasadniczy nie jest wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Tego rodzaju wbudowane instrumenty pochodne wycenia się według wartości godziwej, a zmiany wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Zgodnie z zapisami MSR 39 OS 30 (g), opcja wcześniejszej spłaty nie musi być wydzielana z instrumentu dłużnego i wyceniana na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego, ponieważ wartość wykonania opcji wcześniejszej spłaty jest w przybliżeniu równa wartości zamortyzowanego kosztu instrumentu dłużnego na każdy dzień rozliczania. W przypadku, gdyby wartość opcji wcześniejszej spłaty nie była ściśle związana z instrumentem dłużnym, byłaby ona wyceniona oraz ujawniona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, a jeżeli tak, to także od rodzaju zabezpieczanej pozycji. Grupa wyznacza niektóre instrumenty pochodne albo jako (1) zabezpieczenie wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań albo wiążącej umowy (zabezpieczenie wartości godziwej), albo (2) zabezpieczenie przyszłych wysoce prawdopodobnych przepływów pieniężnych z tytułu ujętego składnika aktywów lub zobowiązania, lub prognozowanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych). W odniesieniu do instrumentów pochodnych zabezpieczających pozycje Grupy, stosuje się rachunkowość zabezpieczeń, pod warunkiem spełnienia określonych w MSR 39 kryteriów tzn:

- a) W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem.
- b) Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego.
- c) W przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia, musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat.
- d) Efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione.
- e) Zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Grupa dokumentuje cele zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających oraz w momencie zawarcia transakcji, relację między instrumentem zabezpieczającym a zabezpieczaną pozycją. Grupa dokumentuje również własną ocenę efektywności transakcji zabezpieczających przed zmianami wartości godziwej lub przepływów

pieniężnych, mierzoną zarówno prospektywnie jak i retrospektywnie od momentu ustalenia oraz przez cały okres trwania relacji instrumentu zabezpieczającego z zabezpieczaną pozycją.

Przychody i koszty z tytułu pochodnych instrumentów finansowych na stopę procentową oraz wycenę tych instrumentów ujmują się w wyniku na działalności handlowej.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmują się w rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania odnoszącego się do ryzyka, przed którym Grupa się zabezpiecza.

W przypadku gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego wg efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w czasie w rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Korekta wartości bilansowej zabezpieczanego kapitałowego papieru wartościowego jest wykazywana w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia tego papieru wartościowego.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Efektywną część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych ujmują się w kapitale własnym. Zysk lub stratę dotyczącą części nieefektywnej wykazuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Kwoty ujęte w kapitale własnym przenosi się do rachunku zysków i strat oraz zalicza do przychodów lub kosztów tych samych okresów, w których zabezpieczana pozycja wpłynie na rachunek zysków i strat (np. w momencie zawarcia prognozowanej transakcji sprzedaży, która jest przedmiotem zabezpieczenia).

W przypadku, gdy instrument zabezpieczający wygaśł albo został sprzedany, lub gdy zabezpieczenie przestało spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń, wszelkie łączne zyski lub straty wykazywane w tym momencie w kapitale własnym pozostają w kapitale własnym, do momentu ujęcia w rachunku zysków i strat prognozowanej transakcji. Jeżeli zawarcie prognozowanej transakcji nie jest już uznawane za prawdopodobne, łączne zyski lub straty wykazane w kapitale własnym są niezwłocznie przenoszone do rachunku zysków i strat.

Instrumenty pochodne nie spełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych nie spełniających kryteriów rachunkowości zabezpieczeń wykazywane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Grupa posiada w portfelu następujące instrumenty pochodne:

Instrumenty na ryzyko rynkowe:

- a) Kontrakty futures na obligacje, na indeks
- b) Opcje na papiery wartościowe i indeksy giełdowe
- c) Opcje na kontrakty futures
- d) Transakcje terminowe na papiery wartościowe
- e) Swapy towarowe

Instrumenty na ryzyko stopy procentowej:

- a) Forward Rate Agreement (FRA)
- b) Interest Rate Swap (IRS), Overnight Index Swap (OIS)
- c) Opcje na stopę procentową

Instrumenty na ryzyko kursu walutowego:

- a) Walutowe transakcje terminowe, fx swap, fx forward
- b) Cross Currency Interest Rate Swap (CIRS)
- c) Opcje walutowe

2.13. Zyski i straty w momencie początkowego ujęcia

Najlepszym dowodem wartości godziwej instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcji (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty), chyba że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji lub przepakowania) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne obejmują wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Transakcje, w przypadku których wartość początkowa uzyskana z modelu wyceny (uwzględniającego zarówno dane obserwowane na rynku jak i dane nierynkowe) oraz cena transakcyjna różnią się, początkowe ujęcie następuje według ceny transakcyjnej. Grupa zakłada, że cena taka jest najlepszym przybliżeniem wartości godziwej, pomimo faktu, iż wartość otrzymana z odpowiedniego modelu wyceny może być różna. Różnica pomiędzy ceną transakcji a wartością uzyskaną z modelu, zwyczajowo nazywana zyskami i stratami z początkowego ujęcia („*day one profit and loss*”), nie jest niezwłocznie ujmowana w rachunku zysków i strat.

Moment ujęcia odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia jest oceniany indywidualnie. Są one amortyzowane przez okres trwania transakcji, odraczane do momentu, kiedy wartość instrumentu może być ustalona na podstawie obserwowalnych rynkowych danych wejściowych, lub realizowane przez płatności. Instrument finansowy jest od tego momentu wyceniany w wartości godziwej, skorygowanej o zyski i straty z początkowego ujęcia. Dalsze zmiany wartości godziwej są niezwłocznie ujmowane w rachunku zysków i strat bez odwracania odroczonego zysków i strat z początkowego ujęcia.

2.14. Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte

Kredyty i pożyczki otrzymane oraz depozyty przyjęte ujmują się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki oraz depozyty przyjęte wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne) a wartością wykupu ujmują się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

2.15. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne wykazane są według ceny nabycia skorygowanej o koszty ulepszenia (przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji) oraz naliczone umorzenie. Umorzenie naliczane jest metodą liniową przy uwzględnieniu oczekiwanych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych.

Wartość firmy

Wartość firmy stanowi nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto przejętej jednostki zależnej/stowarzyszonej na dzień przejęcia. Wartość firmy z przejęcia jednostek zależnych ujmują się w ramach wartości niematerialnych. Wartość firmy z przejęcia jednostek stowarzyszonych ujmują się w ramach inwestycji w jednostki stowarzyszone. Wartość firmy nie jest amortyzowana, lecz jest testowana corocznie pod kątem utraty wartości i wykazywana w bilansie według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwróceniu.

Zyski i straty ze zbycia jednostki uwzględniają wartość bilansową wartości firmy dotyczącą sprzedanej jednostki.

W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Każdy z tych ośrodków wypracowujących środki pieniężne odpowiada inwestycji Grupy w podziale na każdy podstawowy segment sprawozdawczy.

Oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty odpisuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania (2-11 lat). Wydatki związane z tworzeniem lub utrzymaniem programów komputerowych spisywane są w koszty z chwilą poniesienia. Koszty bezpośrednio związane z wytworzeniem dających się zidentyfikować i unikatowych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę, które prawdopodobnie wygenerują korzyści gospodarcze przekraczające te koszty i będą uzyskiwane przez więcej niż jeden rok, ujmują się jako wartości niematerialne. Koszty bezpośrednie obejmują koszty osobowe związane z tworzeniem oprogramowania i odpowiednią część odnośnych kosztów ogólnych.

Aktywowane koszty związane z tworzeniem oprogramowania amortyzowane są przez szacowany okres użytkowania.

Oprogramowanie komputerowe bezpośrednio związane z funkcjonowaniem określonego sprzętu informatycznego jest wykazywane w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe”.

Koszty zakończonych prac rozwojowych

Grupa identyfikuje koszty zakończonych prac rozwojowych jako wartości niematerialne, w związku z uzyskaniem przyszłych korzyści ekonomicznych oraz spełnieniem warunków określonych w MSR 38, tj. Grupa ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac i użytkowaniu wytwarzanego składnika oraz może wiarygodnie ustalić wysokość nakładów

poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować wytworzonemu składnikowi wartości niematerialnych.

Ekonomiczny okres użyteczności „Kosztów zakończonych prac rozwojowych” jest określony i nie przekracza 3 lat. Stawki amortyzacyjne są dostosowane do okresu ekonomicznej użyteczności. Grupa wykazuje osobno te koszty, które wynikają z prac rozwojowych we własnym zakresie i z transakcji połączenia jednostek gospodarczych.

Na nakłady na prace rozwojowe składają się wszystkie nakłady, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom rozwojowym.

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania.

2.16. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Przeznaczone do likwidacji lub wycofania z używania środki trwałe wycenia się wg wartości księgowej netto albo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia, zależnie od tego, która z wartości jest niższa: różnicę wynikającą z tego tytułu zalicza się do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej lub wartości przeszacowanej, pomniejszonych o wartość końcową, przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- Budynki i budowle	25 - 40 lat,
- Urządzenia techniczne i maszyny	5 - 15 lat,
- Środki transportu	5 lat,
- Sprzęt informatyczny	3,33 - 5 lat,
- Inwestycje w obce środki trwałe	10-40 lat lub okres najmu/ dzierżawy/ leasingu,
- Sprzęt biurowy, meble	5 - 10 lat.

Grunty i budynki obejmują głównie oddziały i biura. Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się na każdy dzień bilansowy i w razie potrzeby dokonuje się ich korekty.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub zmiany okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Jeżeli oszacowanie wartości odzyskiwanej pojedynczego składnika aktywów nie jest możliwe, Grupa ustala wartość odzyskiwaną ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należy dany składnik aktywów (ośrodek wypracowujący środki pieniężne danego składnika aktywów).

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

2.17. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

Do aktywów trwałych do zbycia klasyfikowane są aktywa trwałe w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmują się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku, gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych do zbycia nie są spełnione Grupa zaprzestaje ich ujmowania w tej kategorii i dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. W takim przypadku Grupa wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do zbycia (lub nie wchodzi już w skład grupy przeznaczonej do zbycia) w kwocie niższej z dwóch:

- jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży;
- jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o braku jego sprzedaży.

Działalność zaniechana to element przedsięwzięcia Grupy, który został zbyty lub jest zakwalifikowany jako przeznaczony do sprzedaży, jak również stanowi odrębną, ważną dziedzinę działalności jednostki lub jej geograficzny obszar działalności, albo jest jednostką zależną nabytą wyłącznie z zamiarem jej odsprzedaży. Klasyfikacja do działalności zaniechanej następuje w momencie zbycia lub w momencie, gdy działalność spełnia kryteria działalności przeznaczonej do sprzedaży, jeśli ten moment nastąpił wcześniej. Grupa do zbycia, która ma zostać wycofana z użytkowania, również może się kwalifikować jako działalność zaniechana.

2.18. Odroczony podatek dochodowy

Grupa tworzy rezerwę na przejściową różnicę z tytułu podatku dochodowego spowodowaną odmiennością momentu uznania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione w myśl przepisów rachunkowych i przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych. Dodatnią różnicę netto wykazuje się w pasywach jako „Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Ujemną różnicę netto ujmują się w pozycji „Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego”. Zmiana stanu rezerwy na odroczony podatek dochodowy w stosunku do poprzedniego okresu obrotowego zalicza się do pozycji „Podatek dochodowy”. Do wyliczenia podatku odroczonego stosuje się metodę bilansową.

Zobowiązania lub aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości, metodą bilansową, w związku z istnieniem różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową. Zobowiązania lub aktywa z tego tytułu ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień bilansowy, i które to stawki zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji aktywów lub regulowania zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Główne różnice przejściowe powstają z tytułu odpisów tworzonych na utratę wartości kredytów i udzielonych gwarancji spłaty kredytów, amortyzacji wartości niematerialnych, aktualizacji wyceny niektórych aktywów i zobowiązań finansowych, w tym kontraktów na instrumenty pochodne oraz transakcje terminowe, rezerw na świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia, a także strat podatkowych przysługujących do odliczenia.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ujmowane w księgach w wysokości możliwej do zrealizowania. Jeżeli prognozowana kwota dochodu ustalonego dla celów podatkowych nie pozwala na realizację aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w całości lub w części, aktywa te są tworzone w odpowiedniej wysokości. Powyższa zasada dotyczy także ujmowanych w aktywie odroczonym kwot strat podatkowych.

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego Grupa wykazuje w bilansie po skompensowaniu na poziomie każdej ze spółek podlegającej konsolidacji. Aktywa i rezerwy można kompensować, jeżeli Grupa ma tytuł uprawniający do ich jednoczesnego uwzględnienia przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego.

W przypadku Banku, aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensowaniu na poziomie każdego z krajów, w którym Bank prowadzi działalność i rozlicza się z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Grupa ujawnia oddzielnie kwotę ujemnych różnic przejściowych (głównie z tytułu nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych), w związku z którymi nie ujęto w bilansie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, a także kwotę różnic przejściowych związanych z inwestycjami w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, na które nie utworzono rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Grupa ujmuje w kalkulacji podatku odroczonego zobowiązania lub aktywa z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycją w jednostkach zależnych i stowarzyszonych, chyba, że na podstawie posiadanych dowodów realizacja różnic przejściowych jest kontrolowana przez Grupę i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te nie ulegną odwróceniu.

Odroczony podatek dochodowy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji dostępnych do sprzedaży i aktualizacji transakcji zabezpieczeń przepływów pieniężnych ujmuje się, tak jak aktualizację wyceny, bezpośrednio w kapitale własnym, a następnie przenosi do rachunku zysków i strat w momencie, gdy dana inwestycja lub pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

2.19. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi wycenia się na moment ich początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

Na dzień bilansowy kwota początkowego ujęcia jest testowana pod kątem utraty wartości.

2.20. Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Dokonuje się czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów jeśli wydatki dotyczą miesięcy następujących po miesiącu, w którym je poniesiono. Czynne rozliczenia międzyokresowe ujmowane są w bilansie w pozycji „Inne aktywa”.

Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się koszty z tytułu świadczeń wykonywanych na rzecz Grupy, lecz jeszcze nie stanowiących jej zobowiązań. Przychody przyszłych okresów stanowią między innymi otrzymane kwoty przyszłych świadczeń. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz przychody przyszłych okresów prezentowane są w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

2.21. Leasing

Grupa BRE Banku SA jako leasingodawca

Dla aktywów używanych na podstawie umowy leasingu finansowego wartość bieżącą opłat leasingowych ujmuje się jako należności. Różnicę pomiędzy kwotą należności brutto a wartością bieżącą należności ujmuje się jako niezrealizowane przychody finansowe. Przychody leasingowe ujmuje się przez okres leasingu metodą inwestycji netto (przed opodatkowaniem), która odzwierciedla stałą okresową stopę zwrotu.

Grupa BRE Banku SA jako leasingobiorca

Większość dotychczasowych umów leasingowych Grupy to umowy leasingu operacyjnego. Całość opłat leasingowych dokonywanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej.

W przypadku umów leasingu finansowego, na mocy których Grupa posiada aktywa będące przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są ujmowane jako koszty finansowe w rachunku zysków i strat i zmniejszają jednocześnie saldo zobowiązania. Środki trwałe będące przedmiotem umowy leasingu finansowego są amortyzowane analogicznie do własnych środków trwałych.

2.22. Rezerwy

Rezerwy na zobowiązania warunkowe o charakterze niewykorzystanych gwarancji i akredytyw (własnych), jak również na niewykorzystane, nieodwołalne, bezwarunkowo przyznane limity kredytowe, są wyceniane zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”.

Rezerwy zgodnie z MSR 37 są tworzone wówczas, gdy na Grupie ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków oraz gdy można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

2.23. Świadczenia emerytalne i inne świadczenia pracownicze

Świadczenia emerytalne

Grupa tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych ustalone w oparciu o oszacowania tego typu zobowiązań, na podstawie modelu aktuarialnego. Wszystkie rezerwy tworzone są w ciężar rachunku zysków i strat.

Świadczenia oparte na akcjach

Grupa prowadzi program wynagrodzeń opartych na i regulowanych akcjami własnymi oraz jednostki dominującej najwyższego szczebla. Świadczenia te są rozliczane zgodnie z MSSF 2 „Płatności związane z akcjami”. Wartość godziwa świadczonej przez pracowników pracy, w zamian za przyznanie opcji i akcji, powiększa koszty danego

okresu odpowiednio w korespondencji z kapitałami własnymi w przypadku akcji własnych i zobowiązaniami w przypadku akcji jednostki dominującej najwyższego szczebla. Łączną kwotę, jaką należy rozliczyć w koszty przez okres nabywania uprawnień przez pracowników do realizacji opcji i akcji, ustala się w oparciu o wartość godziwą przyznanych opcji i akcji. Nie występują warunki rynkowe nabywania uprawnień, które byłyby uwzględnione przy szacowaniu na dzień wyceny wartości godziwej opcji na akcje oraz akcji. Warunki nabycia uprawnień inne niż warunki rynkowe nie są uwzględniane przy szacowaniu wartości godziwej opcji na akcje i akcji lecz są uwzględniane przez korektę liczby instrumentów kapitałowych. Na każdy dzień bilansowy Grupa koryguje szacunek co do poziomu liczby opcji i akcji, co do których oczekuje się, że zostaną zrealizowane. Zgodnie z MSSF 2 w trakcie trwania programu nie jest konieczne ujawnienie zmiany wartości godziwej płatności opartej na akcjach.

2.24. Kapitał

Kapitały stanowią kapitały i fundusze własne przypadające na akcjonariuszy Banku i kapitały akcjonariuszy mniejszościowych, tworzone zgodnie z określonymi przepisami prawa, tj. właściwymi ustawami, statutem lub umową Spółek Grupy.

Zarejestrowany kapitał akcyjny

Zarejestrowany kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego.

a) Koszty emisji akcji

Koszty bezpośrednio związane z emisją nowych akcji, emisją opcji lub nabyciem jednostki gospodarczej, pomniejszają ujęte w kapitale własnym wpływy z emisji.

b) Dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Nadzwyczajne Zgromadzenie, ale nie zostały wypłacone na dzień bilansowy, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach „pozostałych zobowiązań”.

c) Akcje własne

W przypadku nabycia akcji lub udziałów Spółki przez Spółkę, zapłacona kwota pomniejsza kapitał własny jako akcje własne do momentu ich anulowania. W przypadku sprzedaży lub powtórnego przydziału tych akcji, otrzymana zapłata wykazywana jest w kapitale własnym.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ten tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny tworzony jest w wyniku:

- wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii „dostępne do sprzedaży”,
- wyceny instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych,
- do kapitału z aktualizacji zaliczane są różnice kursowe z wyceny pozycji strukturalnych.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują:

- pozostały kapitał zapasowy,
- pozostałe kapitały rezerwowe,
- fundusz ryzyka ogólnego,
- niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych,
- wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ryzyka ogólnego tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

2.25. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy, w tym oddziałów zagranicznych Banku, wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą prezentacji Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży uwzględnia się w kapitale z aktualizacji wyceny.

Zmiana wartości godziwej pieniężnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obejmuje różnice kursowe wynikające z wyceny według zamortyzowanego kosztu, które ujmowane są w rachunku zysków i strat oraz różnice kursowe dotyczące pozostałych zmian wartości bilansowej, ujmowane w kapitale z aktualizacji wyceny.

Pozycje bilansowe oddziałów zagranicznych oraz spółek zagranicznych Grupy, przeliczane są na walutę prezentacji z waluty funkcjonalnej z zastosowaniem kursu średniego na dzień bilansowy. Pozycje rachunku zysków i strat tych jednostek przelicza się na walutę prezentacji z zastosowaniem kursów średnich z końca poszczególnych miesięcy okresu sprawozdawczego. Powstałe w ten sposób różnice kursowe ujmowane są w kapitale z aktualizacji wyceny.

Spółki wchodzące w skład Grupy

Wyniki i sytuację finansową wszystkich jednostek Grupy, z których żadna nie prowadzi działalności w warunkach hiperinflacji, których waluty funkcjonalne różnią się od waluty prezentacji, przelicza się na walutę prezentacji w następujący sposób:

- a) aktywa i zobowiązania w każdym prezentowanym bilansie przelicza się według kursu średniego NBP obowiązującego na ten dzień bilansowy,
- b) przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat przelicza się według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP na ostatni dzień każdego z 6 miesięcy prezentowanych okresów obrotowych,
- c) wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmują się jako odrębny składnik kapitału własnego.

Przy konsolidacji, różnice kursowe z tytułu przeliczenia inwestycji netto w jednostkach działających za granicą oraz kredytów, pożyczek i innych instrumentów walutowych wyznaczonych na zabezpieczenia takich inwestycji ujmują się w kapitale własnym. Przy sprzedaży jednostki prowadzącej działalność za granicą, takie różnice kursowe ujmują się w rachunku zysków i strat jako część zysku lub straty ze sprzedaży.

Wartość firmy i korekty do poziomu wartości godziwej, które powstają przy nabyciu jednostek działających za granicą, traktuje się jako aktywa i zobowiązania jednostek działających zagranicą oraz przelicza według kursu zamknięcia.

Działalność leasingowa

Do rachunku zysków i strat zalicza się ujemne bądź dodatnie różnice kursowe z tytułu wyceny zobowiązań kredytowych finansujących zakup przedmiotów w leasingu operacyjnym. W umowach leasingu operacyjnego w bilansie Spółki zależnej (BRE Leasing Sp. z o.o.) środki trwałe będące przedmiotem tych umów wykazuje się na moment rozpoczęcia umowy w przeliczeniu na złote, zaś kredyty w walucie obcej, z których je sfinansowano, podlegają wycenie kursowej.

Dodatkowo w przypadku umów leasingu operacyjnego wszystkie przyszłe należności z tytułu rat leasingowych (w tym należności wyrażone w walutach obcych) ujmują się poza ewidencją księgową. W przypadku umów leasingu finansowego różnice kursowe z wyceny należności leasingowych, jak i zobowiązań w walucie obcej, na dzień bilansowy odnosi się na rachunek zysków i strat.

2.26. Działalność powiernicza

BRE Bank SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie krajowych i zagranicznych papierów wartościowych oraz obsługi funduszy inwestycyjnych i emerytalnych.

Dom Inwestycyjny BRE Banku SA prowadzi działalność powierniczą w zakresie obsługi rachunków papierów wartościowych klientów.

Aktywa te nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie należą do Grupy.

Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej nie prowadzą działalności powierniczej.

2.27. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Zmiany do opublikowanych Standardów i Interpretacji, które weszły w życie od 1 stycznia 2008 roku

- KIMSF 11, MSSF 2 – Grupowe oraz jednostkowe opcje za udziały, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 marca 2007 roku.
- KIMSF 12, Porozumienia o świadczeniu usług publicznych, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2008 r.
- KIMSF 14 – MSR 19, Ograniczenia w rozpoznawaniu aktywów programów określonych świadczeń pracowniczych, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2008 r.

Opublikowane Standardy i Interpretacje, które zostały wydane, ale jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane:

- KIMSF 13, Programy lojalnościowe, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2008 r.
- KIMSF 15, Umowy w zakresie sektora nieruchomości, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- KIMSF 16, Rachunkowość zabezpieczeń inwestycji netto w jednostkę zagraniczną, obowiązująca za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 października 2008 r. lub po tej dacie.
- MSSF 1 (Zmieniony), Zastosowanie MSSF po raz pierwszy i MSR 27 (Zmieniony), Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe, obowiązujące za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSSF 2 – (Zmieniony) Płatności w formie akcji własnych, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2009 r.
- MSSF 3 (Zmieniony), Połączenia jednostek gospodarczych, do zastosowania prospektywnie dla połączeń jednostek gospodarczych z datą akwizycji po 1 lipca 2009 r.
- MSSF 8 Segmenty Operacyjne, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2009 r.
- MSR 1 (Zmieniony), Prezentacja sprawozdań finansowych, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r. lub po tej dacie.
- MSR 23 (Zmieniony), Koszty finansowania zewnętrznego, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 1 stycznia 2009 r.
- MSR 27 (Zmieniony), Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2009 r.
- MSR 32 (Zmieniony), Instrumenty finansowe: prezentacja i MSR 1 (Zmieniony), Prezentacja sprawozdań finansowych – Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży i obowiązki powstające przy likwidacji, obowiązujące za roczne okresy rozpoczynające się po 1 lipca 2009 r.
- MSR 39 (Zmieniony), Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena – kryteria uznania za pozycję zabezpieczoną, obowiązujący za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 lipca 2009 lub po tej dacie.
- Poprawki do MSSF 2008 zmieniające 20 standardów, obowiązujące w większości za roczne okresy rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2009 r.

Grupa uważa, że zastosowanie niniejszych standardów i interpretacji nie będzie miało znaczącego wpływu na sprawozdanie finansowe w okresie ich początkowego zastosowania.

2.28. Dane porównawcze

Dane porównawcze zostały przekształcone tak, by uwzględnić zmiany prezentacyjne wprowadzone w bieżącym roku obrotowym.

W bieżącym okresie sprawozdawczym Bank dokonał zmiany w sposobie ewidencji bilansowej transakcji "buy sell back" oraz "sell buy back" polegającej na indywidualnym, a nie zbiorczym podejściu do każdego subportfela instrumentów dłużnych objętych tymi transakcjami, jako lepiej oddającej specyfikę przeprowadzanych przez Bank transakcji.

Przekształcenie danych porównawczych nie miało wpływu na wysokość wyniku i kapitałów w prezentowanych danych porównawczych na dzień 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku.

Wpływ przekształceń na prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dane porównawcze przedstawia poniższe zestawienie.

Przekształcenia w bilansie sporządzonym na dzień 31 grudnia 2007 roku.

	31.12.2007 przed przekształceniem	korekty prezentacyjne	31.12.2007 po przekształceniu
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	3 403 174	854 808	4 257 982
Aktywa zastawione	3 708 158	(895 881)	2 812 277
Zobowiązania wobec banków	12 286 940	(41 073)	12 245 867
Suma aktywów razem	55 982 973	(41 073)	55 941 900

Przekształcenia w bilansie sporządzonym na dzień 30 czerwca 2007 roku.

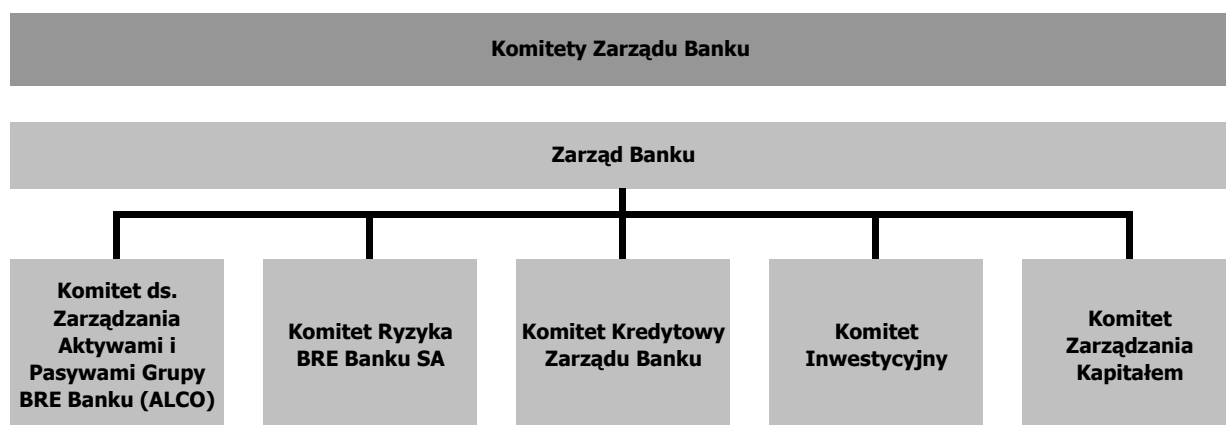
	30.06.2007 przed przekształceniem	korekty prezentacyjne	30.06.2007 po przekształceniu
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	3 847 054	487 313	4 334 367
Aktywa zastawione	3 319 230	(845 460)	2 473 770
Zobowiązania wobec banków	8 988 762	(24 212)	8 964 550
Zobowiązania wobec klientów	29 305 716	(333 935)	28 971 781
Suma aktywów razem	48 933 628	(358 147)	48 575 481

3. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Struktura zarządzania ryzykiem w BRE Banku

Zarządzanie ryzykiem w BRE Banku zaczyna się od szeroko pojętej odpowiedzialności Rady Nadzorczej BRE Banku. W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje Komisja ds. Ryzyka Rady Nadzorczej, która zatwierdza strategię i polityki zarządzania ryzykiem Banku, nadzoruje procesy zarządzania ryzykiem rynkowym, ryzykiem płynności, ryzykiem kredytowym oraz ryzykiem operacyjnym, ocenia ekspozycję Banku na poszczególne rodzaje ryzyka. Ponadto, Komisja ds. Ryzyka Rady Nadzorczej zatwierdza na wniosek Zarządu limity zaangażowań istotnych z punktu widzenia Grupy Commerzbanku.

Bieżące zarządzanie ryzykiem rynkowym, płynności, kredytowym i operacyjnym jest realizowane na różnych poziomach zarządczych Banku, poczynając od Zarządu Banku aż po jednostki operacyjnie monitorujące ryzyko oraz jednostki aktywnie zarządzające odpowiednimi rodzajami ryzyka. W celu realizacji powyższych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem, Zarząd Banku powołał szereg Komitetów, na które delegował uprawnienia w odniesieniu do poszczególnych elementów procesu zarządzania ryzykiem oraz określił odpowiednią strukturę organizacyjną Banku wraz z czytelnym podziałem kompetencji jednostek organizacyjnych. Struktura Komitetów jest przedstawiona na poniższym diagramie.

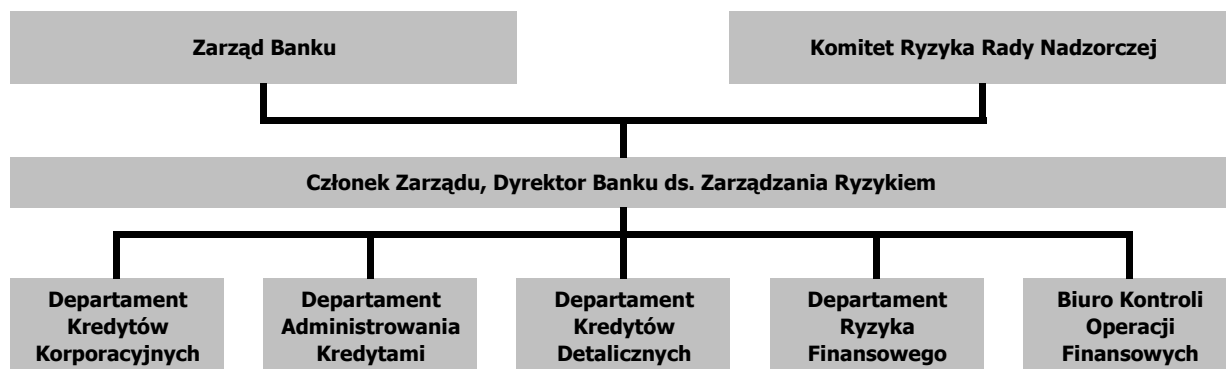
Członkowie Zarządu Banku, odpowiednio do swoich obowiązków i kompetencji, są odpowiedzialni za poszczególne rodzaje ryzyka występujące w działalności Banku. Prezes Zarządu Banku ponosi odpowiedzialność za ryzyko strategii biznesowej, ryzyko reputacji oraz ryzyko braku zgodności. Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem, jest odpowiedzialny za nadzór nad wszystkimi mierzalnymi rodzajami ryzyka, to jest, nad ryzykiem rynkowym, ryzykiem płynności, ryzykiem kredytowym oraz nad ryzykiem operacyjnym, w szczególności odpowiada za wdrożenie strategii i realizację polityk zarządzania ryzykiem w Banku. Odpowiedzialność za nadzór nad ryzykiem inwestycyjnym ponosi Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej, Członek Zarządu. Dyrektor

Banku ds. Operacji i Informatyki, Członek Zarządu, odpowiada za ryzyko procesów biznesowych. Ponadto, ryzyko personelu nadzorowane jest przez Dyrektora Banku ds. Zarządzania Kadrami.

Komitet Ryzyka BRE Banku SA stanowi formę działania Zarządu Banku w zakresie kontroli i zarządzania ryzykiem finansowym, kredytowym i operacyjnym, w tym koordynacji działań poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku zaangażowanych w procesy kontroli i zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. W skład Komitetu Ryzyka wchodzi czterech Członków Zarządu Banku, w tym, jako Przewodniczący Komitetu, Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem, Dyrektorzy jednostek monitorujących i kontrolujących ryzyko, Dyrektorzy jednostek, w których odbywa się operacyjnie zarządzanie ryzykiem, oraz Dyrektorzy Departamentu Controllingu i Informacji Zarządczej, Departamentu Strategii i Departamentu Audytu Wewnętrznego. Do kompetencji Komitetu Ryzyka należą: ustalanie zasad kontroli ryzyka finansowego i operacyjnego, ustalanie limitów ryzyka, akceptacja metodologii wyznaczania kapitału regulacyjnego i ekonomicznego, akceptacja metodologii pomiaru ryzyka finansowego i form jego sprawozdawczości, ustalania zasad podziału operacji Banku na portfel handlowy i bankowy, ustalanie struktury i minimalnej wielkości rezerw płynnościowych Banku, podejmowanie decyzji w sprawie neutralizacji sytuacji awaryjnej związanej z zagrożeniem utraty płynności. Ponadto, Komitet Ryzyka dokonuje regularnych przeglądów ekspozycji Banku na ryzyko rynkowe, ryzyko stopy procentowej księgi bankowej, ryzyko płynności, ryzyko kredytowe w ujęciu portfelowym oraz ryzyko operacyjne, ocenia sytuację w zakresie adekwatności kapitałowej Banku i poziomu wymogów kapitałowych, strat operacyjnych i profilu ryzyka operacyjnego Banku, przestrzegania limitów ustalonych przez Komitet oraz wprowadzonych regulacyjnie przez instytucje nadzorcze, przestrzegania limitów rozliczeniowych i limitów przedrozliczeniowych, wyników finansowych jednostek front-office, zgodności cenowej zawieranych transakcji z sytuacją rynkową w chwili zawarcia transakcji. Posiedzenia Komitetu odbywają się co najmniej raz w miesiącu.

Komitet Kredytowy Zarządu Banku jest złożony z członków Zarządu, doradcy Zarządu oraz dyrektorów: Departamentu Kredytów Korporacyjnych, Departamentu Administrowania Kredytami (oba posiadający prawo głosu), Departamentu Transakcji Handlowych (bez prawa głosu). Komitet jest odpowiedzialny za decyzje kredytowe dotyczące: zaangażowania przekraczającego 50 milionów zł, konwersji długu na akcje i obligacje, itd. i inne decyzje przekraczające kompetencje niższych organów decyzyjnych. Komitet rozpatruje decyzje w trybie cotygodniowych posiedzeń, a w uzasadnionych przypadkach ad hoc.

Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem nadzoruje Pion Ryzyka, w którego skład wchodzi jednostki Banku przedstawione w dolnej części poniższego schematu.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym jest zintegrowanym i ciągłym procesem operacyjnym zarówno na poziomie transakcyjnym jak i portfelowym. Proces ten jest przeprowadzany w ramach departamentów kredytowych odpowiedzialnych za ściśle zdefiniowanie obszarów komplementarnych. Misją Departamentu Kredytów Korporacyjnych ('DKK') jest przede wszystkim wdrożenie bankowej polityki kredytowej oraz kontrola i zarządzanie ryzykiem kredytowym Banku i jednostek zależnych Grupy BRE Banku w ramach Bankowości Korporacyjnej. Kluczowymi funkcjami DKK są: analiza i zarządzanie ryzykiem kredytowym Banku, jednostek zależnych Grupy BRE Banku (z wyłączeniem kredytów detalicznych), monitorowanie struktury zaangażowania portfela ryzyka, analizowanie i zarządzanie ryzykiem kredytowym dla kraju i kontrola limitów krajowych, kontrolowanie limitów w odniesieniu do klienta (dla klientów niefinansowych, banków i międzynarodowych instytucji finansowych), wyznaczanie ratingu klienta i ratingu EL (expected loss). Misją Departamentu Administrowania Kredytami ('DAK') jest administrowanie ryzykiem kredytowym w ramach bankowości korporacyjnej i prywatnej. W szczególności DAK administruje rezerwami na ryzyko kredytowe oraz monitoruje ryzyko koncentracji dużych zaangażowań. Misją Departamentu Kredytów Detalicznych jest zarządzanie ryzykiem kredytowym w ramach bankowości detalicznej. Głównymi funkcjami zarządzania ryzykiem kredytowym departamentu jest administrowanie i wyliczanie wielkości kredytów dla klientów bankowości detalicznej, monitorowanie i egzekwowanie należności kredytowych, ustalanie poziomu rezerw celowych dla bankowości detalicznej, rozwój i implementacja scoringowego systemu oceny ryzyka oraz systemu podejmowania decyzji. Wszystkie trzy departamenty współpracują ściśle w wyznaczonych obszarach.

Ostatecznie ryzyko kredytowe na poziomie portfela jest monitorowane i raportowane przez Departament Ryzyka Finansowego ('DRF').

Kontrola ryzyka rynkowego jest realizowana w Departamencie Ryzyka Finansowego (DRF) oraz w Biurze Kontroli Operacji Finansowych (BKF). W tym zakresie DRF odpowiada za rozwój metod pomiaru ryzyka rynkowego i tworzenie modeli wyceny instrumentów finansowych, pomiar ekspozycji na ryzyko rynkowe portfeli jednostek front-office za pomocą wartości zagrożonej (tzw. VaR) oraz wartości testów warunków skrajnych. DRF monitoruje i kontroluje wykorzystanie limitów dla tych miar ustanowionych przez Komitet Ryzyka oraz zapewnia bieżące i okresowe raportowanie ekspozycji na ryzyko rynkowe dla jednostek front-office oraz odpowiednich Komitetów i bezpośrednio dla Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. Ponadto DRF monitoruje poziom ryzyka rynkowego w spółkach Grupy BRE Banku.

BKF zajmuje się ustalaniem wyniku finansowego na transakcjach dokonywanych przez front-office oraz dostarczaniem codziennych informacji dotyczących wycen instrumentów finansowych do pionu finansów. Biuro również administruje systemami informatycznymi wykorzystywanymi przez front-office i w tym zakresie do jego kompetencji należy m.in. ustalanie praw dla użytkowników oraz zasilanie tych systemów w dane rynkowe. Do kompetencji BKF należy również kontrola wykonywania transakcji w ramach przyznaných limitów kredytowych (obejmujących limity na ryzyko przedrozliczeniowe, rozliczeniowe oraz limity na ryzyko emitenta i ryzyko kraju) na działalność handlową i eskalacja przekroczeń. Ponadto BKF weryfikuje czy transakcje zawierane przez front-office są wykonane po cenach rynkowych obowiązujących w momencie zawarcia transakcji.

Zarządzanie ryzykiem płynności ma na celu zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności. Za zarządzanie płynnością Banku odpowiedzialny jest Departament Skarbu. Departament Ryzyka Finansowego odpowiada za kontrolę i bieżące monitorowanie ryzyka płynności finansowej Banku na poziomie strategicznym i raportuje do Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem oraz Komitetu Ryzyka BRE Banku. Departament Ryzyka Finansowego monitoruje płynność finansową w trybie dziennym, wykorzystując metody oparte o analizę przepływów pieniężnych. Pomiar ryzyka płynności bazuje na modelu wewnętrznym, który został zbudowany na podstawie analiz specyfiki Banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych portfeli. Codziennemu monitorowaniu poddawane są między innymi wartość niedopasowania w określonych przedziałach czasowych (luka), poziom rezerw płynnościowych Banku oraz stopień wykorzystania wewnętrznych limitów płynnościowych. Bank ocenia na bieżąco sytuację płynnościową oraz prawdopodobieństwo jej pogorszenia, stosując metody scenariuszowe, w tym scenariusze typu *stress test*. Bank posiada procedurę awaryjną (LCP) na wypadek zagrożenia utraty płynności. Definiuje ona organizację systemu wczesnego ostrzegania, odpowiedzialność osób i Komitetów w odniesieniu do całości procesu postępowania awaryjnego oraz na poszczególnych jego etapach.

Funkcja kontroli i monitorowania ryzyka operacyjnego realizowana jest w BRE Banku oraz na poziomie skonsolidowanym w Grupie BRE Banku przez Departament Ryzyka Finansowego. W celu kontroli ryzyka operacyjnego BRE Bank zbiera dane o zdarzeniach i stratach operacyjnych (baza danych strat operacyjnych), przeprowadza regularnie samoocenę ryzyka operacyjnego w jednostkach organizacyjnych, zbiera i monitoruje kluczowe wskaźniki ryzyka, a także tworzy i analizuje scenariusze ryzyka operacyjnego w celu identyfikacji zdarzeń, które potencjalnie mogą spowodować bardzo duże straty operacyjne. Jednocześnie utrzymywana jest komunikacja z wszystkimi obszarami działania Banku (zarówno obszarami biznesowymi, jak również wsparcia) w celu podjęcia działań zapobiegawczych w momencie zasygnalizowania przez systemy kontroli ryzyka krytycznych zdarzeń w jakimkolwiek obszarze działania. Wyniki kontroli i monitorowania ryzyka operacyjnego są regularnie raportowane do Zarządu Banku, do Komitetu Ryzyka BRE Banku oraz do Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. W ramach sprawowania kontroli ryzyka operacyjnego Departament Ryzyka Finansowego blisko współpracuje z innymi jednostkami i projektami realizowanymi w Banku i odnoszącymi się do ryzyka operacyjnego, w szczególności wymienić tutaj można współpracę z Biurem Monitoringu Zgodności, Departamentem Audytu Wewnętrznego, projektem Zapewnienia Ciągłości Działania (BCP).

Zwiększony zakres funkcji kontroli ryzyka kredytowego na poziomie Grupy jest realizowany przez specjalnie utworzone w tym celu Biuro w Departamencie Kredytów Korporacyjnych. Głównymi zadaniami Biura są: analiza ryzyka kredytowego związanego z nowymi ekspozycjami Spółek oraz uczestnictwo w komitetach ryzyka kredytowego, monitorowanie ryzyka kredytowego największych zaangażowań, analiza jakości portfela kredytowego, uczestnictwo w projektach rozwoju i modyfikacji strategii, polityk oraz zasad zarządzania ryzykiem stosowanych przez Spółki, nadzór nad planowaniem oraz sposobem zawiązywania i rozwiązywania rezerw, ponadto audyt największych zaangażowań w odniesieniu do wszystkich zobowiązań Grupy (konsolidacja zobowiązań).

Istotną rolę w procesie zarządzania ryzykiem w Banku odgrywa dobrze zorganizowany system raportowania. Z jednej strony, Dyrektorzy jednostek organizacyjnych Banku, w których odbywa się operacyjnie zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka, raportują bezpośrednio i na bieżąco do Członków Zarządu nadzorujących te jednostki. Z drugiej strony jednostki Pionu Ryzyka kontrolujące i monitorujące ryzyko, przekazują niezależne raporty odnośnie ryzyka Dyrektorom jednostek Banku, w których odbywa się operacyjnie zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyka, oraz Dyrektorowi Banku ds. Zarządzania Ryzykiem i odpowiednim Komitetom Zarządu Banku. Dyrektor Banku ds. Zarządzania Ryzykiem regularnie przedstawia Komisji ds. Ryzyka Rady

Nadzorczej oraz Zarządowi Banku raporty na temat nadzorowanych rodzajów ryzyka. Ponadto, powyższe organy otrzymują regularnie raporty informujące o całościowym profilu ryzyka Banku. W szczególności, kwartalny raport dotyczący ryzyka, przeznaczony na potrzeby Komisji ds. Ryzyka Rady Nadzorczej, opracowywany przez jednostki Pionu Ryzyka, przedstawia całościowe syntetyczne ujęcie profilu ryzyka Banku. Ponadto, każde zdarzenie mające znaczący wpływ na profil ryzyka Banku jest doraźnie i bezzwłocznie raportowane na adekwatnym, do skali zaistniałej sytuacji, poziomie zarządzania ryzykiem.

Komitet ds. Zarządzania Kapitałem pod przewodnictwem Wiceprezesa Banku (Dyrektora Banku ds. Finansów), jest ciałem kolegialnym pełniącym m.in. funkcję doradczą wobec Zarządu Banku w zakresie zarządzania kapitałem. W skład Komitetu wchodzi głównie Dyrektorzy departamentów z Pionu Finansów, Ryzyka, Bankowości Inwestycyjnej, Korporacyjnej i Detalicznej. Komitet w szczególności rekomenduje Zarządowi działania w zakresie zarządzania kapitałem, w tym Politykę Zarządzania Kapitałem Banku, działania dotyczące utrzymywania przez Bank i Grupę bezpiecznego poziomu i optymalnej struktury kapitałów, działania dotyczące zwiększania efektywności wykorzystania kapitałów, projekty procedur wewnętrznych Banku dotyczące procesów planowania i zarządzania kapitałowego.

Ponadto Komitet realizuje funkcje w zakresie monitorowania i kształtowania struktury, poziomu kapitałów w celu optymalnej alokacji kapitału przy uwzględnieniu wewnętrznej strategii Banku odnośnie poziomu współczynnika wypłacalności i wypracowania optymalnego zwrotu na kapitale. Dodatkowo Komitet uczestniczy w procesie identyfikacji i weryfikacji istotności ryzyk. Komitet posiada uprawnienia do podejmowania decyzji w zakresie:

- 1) ustalania zasad zarządzania kapitałem regulacyjnym i wewnętrznym,
- 2) akceptacji procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego,
- 3) ustalania zasad szacowania i alokacji kapitału na poszczególne obszary działalności biznesowej Banku w zależności od faktycznie podejmowanego poziomu ryzyka,
- 4) określenia zasad ustalania marż minimalnych w odniesieniu do zaangażowanego kapitału i ponoszonego ryzyka,
- 5) wprowadzenia mierników kapitałowych,
- 6) limitów wykorzystywania kapitału na poszczególne obszary działalności biznesowej Banku i jednostki organizacyjne Banku.

Ponadto Komitet posiada uprawnienia do akceptacji działań mających na celu optymalizację wykorzystania kapitału, oraz strategii kapitałowej Banku, a w szczególności długoterminowych celów kapitałowych Banku w zakresie adekwatności kapitałowej oraz preferowanej struktury kapitału.

W Banku działa Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO).

Komitet ALCO zajmuje się następującymi obszarami:

- 1) płynność,
- 2) finansowanie,
- 3) kapitał i współczynniki kapitałowe,
- 4) kształtowanie się aktywów ważonych ryzykiem,
- 5) stosowanie systemu cen transferowych i odpowiedniego systemu rozliczeń wewnętrznych.

Do jego zadań należą:

- 1) analizy i przewidywania dotyczące rozwoju elementów wymienionych powyżej,
- 2) określanie wartości przedziałów dla poszczególnych celów,
- 3) podejmowanie decyzji o zastosowaniu środków dla osiągnięcia tych celów,
- 4) analizy testów warunków skrajnych (stress – testy).

W skład Komitetu wchodzi:

- 1) Przewodniczący Komitetu - Dyrektor Banku ds. Bankowości Inwestycyjnej,
- 2) Wiceprzewodniczący Komitetu - Dyrektor Banku ds. Finansów,
- 3) Członkowie Komitetu:
Dyrektor Generalny Banku,
Dyrektor Departamentu Skarbu,
Dyrektor Departamentu Rachunkowości,
Dyrektor Departamentu Controllingu Strategicznego,
Przedstawiciel Departamentu Controllingu i Informacji Zarządczej.

Przewodniczący Komitetu może zapraszać na posiedzenia innych pracowników Banku lub spółek Grupy BRE Banku, gdy uzna, iż ich obecność jest uzasadniona zakresem tematycznym poruszanych zagadnień.

Komitet odbywa stałe posiedzenia raz w miesiącu. W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący Komitetu, może zwołać z własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z członków Komitetu, posiedzenie nadzwyczajne.

Kompetencje przy zatwierdzaniu decyzji kredytowych

Bank aktywnie zarządza ryzykiem kredytowym zmierzając do optymalizacji jego poziomu. W tym celu w całej strukturze Banku stosuje się jednolite zasady zarządzania ryzykiem kredytowym. Do głównych zasad należą: oddzielenie funkcji oceny ryzyka kredytowego od funkcji biznesowych, ustalanie limitów zaangażowania, monitorowanie ryzyka koncentracji dużych zaangażowań oraz monitorowanie ryzyka koncentracji w innych istotnych wymiarach. Oddzielenie funkcji oceny ryzyka kredytowego od funkcji biznesowych funkcjonuje w Banku na wszystkich szczeblach do poziomu Zarządu włącznie. Administrowanie zaangażowaniami niosącymi ryzyko kredytowe po udzieleniu produktu jest także realizowane w Pionie Ryzyka, w całkowitej niezależności od Pionu Sprzedaży. Ustalanie limitów zaangażowania dotyczy poszczególnych klientów oraz grup podmiotów powiązanych, branż i krajów itp. Monitorowanie ryzyka koncentracji dużych zaangażowań polega na limitowaniu, obserwacji i rezerwacji przez jednostki oferujące produkty obciążone ryzykiem planowanych przyszłych ekspozycji w korespondencji z prawnymi limitami wynikającymi z ustawy Prawo bankowe.

W Pionie Bankowości Korporacyjnej funkcjonuje system podejmowania decyzji kredytowych. Decyzje w sprawach produktów obciążonych ryzykiem kredytowym podejmowane są przez organy decyzyjne, których skład, zadania i zasady działania są jednolite dla wszystkich szczebli, różnią się jedynie swoimi uprawnieniami. Kompetencje organów decyzyjnych są ustalane na podstawie kwoty dopuszczalnego łącznego zaangażowania Banku na Klienta lub grupę klientów powiązanych oraz ratingu zaangażowania na Klienta lub grupę klientów powiązanych, ustalanego zgodnie z wewnętrzną regulacją Banku. Różnicowanie ratingu oparte jest o prawdopodobieństwo utraty przez klienta zdolności spłaty jego zobowiązań. Każda decyzja kredytowa poprzedzona jest oceną ryzyka wykonaną przez doświadczonego analityka. Zasadniczym celem takiej analizy jest określenie tzw. EL-ratingu, czyli jakości klienta mierzonej ewentualną spodziewaną stratą wynikającą z zaangażowania Banku w finansowanie jego działalności. W zależności od wielkości zaangażowania Banku na klienta oraz jego ratingu decyzje podejmowane są przez właściwe organy decyzyjne.

Proces decyzyjny przy klientach bankowości prywatnej jest analogiczny, jak w korporacjach, tzn. organy decyzyjne (komitety kredytowe) podejmują decyzje w ramach przyznanych uprawnień, a na wyższy szczebel decyzyjny kierowane są odwołania od decyzji kredytowych. Produkty oferowane klientom bankowości prywatnej charakteryzują się elastyczną konstrukcją i każdorazowo są dostosowywane do indywidualnych potrzeb.

Innymi zasadami kieruje się Bank w ocenie ryzyka finansowania klientów detalicznych (mBank i MultiBank).

Ze względu na odmienny profil tych klientów, wielkość zaangażowania na klienta oraz głęboką standaryzację produktów oferowanych tym klientom, ocena ryzyka oraz kryteria podejmowania decyzji kredytowych różnią się od tych dotyczących klientów korporacyjnych. Proces decyzyjny jest tu w znacznym stopniu zautomatyzowany, zarówno w zakresie pozyskiwania danych o kredytobiorcy z wewnętrznych oraz zewnętrznych źródeł danych, jak i oceny ryzyka wykonywanej przy użyciu technik scoringowych i segmentacyjnych. Niewielki obszar uznaniowości dotyczy jedynie czynności polegających głównie na weryfikacji dokumentacji kredytowej. Czynności te wykonywane są przez komórki operacyjne umiejscowione w Pionie Ryzyka. W odniesieniu do klientów mBanku i MultiBanku wszelkie sytuacje odbiegające od standardu kierowane są na wyższy szczebel decyzyjny.

Szczególnie istotnym obszarem detalicznej działalności kredytowej Banku jest kredytowanie nieruchomości z zabezpieczeniem hipotecznym. Bank dąży do minimalizowania ryzyka zaniechania spłaty poprzez bardzo konserwatywne podejście do oceny zdolności kredytowej oraz preferencje dla klientów posiadających pozytywną historię kredytową. W odniesieniu do pozostałych produktów kredytowych oferowanych klientom mBanku i MultiBanku, Bank rygorystycznie przestrzega zasady nieudzielania kredytów niezabezpieczonych, takich jak limity w rachunku, karty kredytowe, pożyczki gotówkowe dla nowych klientów, nieposiadających wykształconej relacji z Bankiem lub pozytywnej historii kredytowej w systemie bankowym. Zasada ta skutecznie limituje zarówno ryzyko kredytowe jak i operacyjne.

Nowa Umowa Kapitałowa

Bank zakończył sukcesem strategiczny projekt wdrożenia zasad Nowej Umowy Kapitałowej (Basel II). Efektem zrealizowanych prac projektowych jest zarówno spełnianie regulacyjnych wymagań raportowych (Filar III NUK, raporty COREP), jak również dostosowanie Banku w zakresie procesów biznesowych, kontroli ryzyka i zarządzania kapitałem do nowych uwarunkowań wynikających z wejścia w życie Uchwał Komisji Nadzoru Bankowego przenoszących do regulacji krajowych postanowienia Dyrektyw UE dotyczących Basel II.

Bardzo istotną wartością dodaną wynikającą ze współpracy z akcjonariuszem strategicznym w ramach projektu Basel II jest wdrożenie w Banku nowych, efektywnych systemów ratingowych i scoringowych, które są nie tylko zawansowane pod względem metodologicznym, ale także usprawniają działania biznesowe Banku. Podkreślenia wymaga fakt, iż wdrażane rozwiązania dobrze odzwierciedlają i uwzględniają specyfikę polskiego rynku.

3.1 Strategia wykorzystywania instrumentów finansowych

Ze swojej natury działalność Grupy skupia się przede wszystkim na wykorzystywaniu instrumentów finansowych, w tym instrumentów pochodnych. Grupa przyjmuje depozyty klientów zarówno o stałym, jak i zmiennym oprocentowaniu, na różne okresy, oraz stara się wypracować wyższe niż przeciętne marże procentowe, lokując przyjęte środki w aktywa wysokiej jakości. Grupa stara się powiększać marże procentowe, gromadząc środki krótkoterminowe i pożyczając je na dłuższe okresy przy wyższym oprocentowaniu, zachowując przy tym wystarczający poziom płynności, aby móc regulować wszystkie pojawiające się zobowiązania.

Grupa stara się także poprawić swoje wyniki dzięki uzyskiwaniu wyższych niż przeciętne marż, po pomniejszeniu o rezerwy, poprzez pożyczanie środków klientom korporacyjnym i indywidualnym o różnej zdolności kredytowej. Zaangażowanie tego rodzaju obejmuje nie tylko kredyty i pożyczki wykazywane w bilansie, ale także gwarancje i inne zobowiązania pozabilansowe, takie jak akredytywy, gwarancje należytego wykonania i inne.

Grupa prowadzi również obrót instrumentami finansowymi notowanymi na giełdzie oraz dostępnymi na rynkach pozagiełdowych, w tym instrumentami pochodnymi, w celu wykorzystania krótkoterminowych zmian sytuacji na rynku instrumentów kapitałowych, obligacji, walut i stóp procentowych. Zarząd ustala limity poziomu zaangażowania w stosunku do pozycji rynkowych overnight i intra-day.

Rachunkowość zabezpieczeń

W prezentowanych w sprawozdaniu finansowym okresach sprawozdawczych Grupa nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń.

3.2 Ryzyko kredytowe

Grupa narażona jest na ryzyko kredytowe, czyli ryzyko, że kontrahent nie będzie mógł spłacić całości zobowiązania wobec Grupy w terminie. Na dzień bilansowy tworzone są rezerwy na poniesione straty. Ze względu na wysoką koncentrację portfela ryzyka, zmiany w gospodarce lub kondycji sektora gospodarki, który ma znaczny udział w portfelu Grupy, mogą powodować dodatkowe ryzyko, na które na dzień bilansowy nie utworzono rezerwy. W związku z tym kierownictwo dokładnie monitoruje klientów i grupy klientów, na których ekspozycja Banku jest znacząca.

Grupa zarządza poziomem ryzyka kredytowego jakie podejmuje, ustalając limity akceptowanego ryzyka w odniesieniu do jednego kredytobiorcy lub grupy kredytobiorców powiązanych oraz poprzez strukturę sublimitów. Sublimity pozwalają z jednej strony dopasować funkcjonalnie limit do potrzeb klientów, z drugiej strony kontrolować poprawność wykorzystania postawionych do dyspozycji klienta środków. Zarządzanie ryzykiem uwzględnia także ustalanie limitów w odniesieniu do koncentracji terytorialnej i branżowej. Ryzyko kredytowe monitorowane jest na bieżąco, na podstawie wpływających dokumentów finansowych klientów oraz na podstawie obserwacji wszelkich trendów, sygnałów i prognoz gospodarczych. Dodatkowo Grupa dysponuje dostępem do baz zewnętrznych oraz serwisów informacyjnych, zbierających dane gospodarcze w wielu przekrojach.

3.2.1 Zabezpieczenia

Instrumenty pochodne

Grupa sprawuje ścisłą kontrolę nad otwartymi pozycjami pochodnymi netto, tzn. różnicą pomiędzy kontraktami kupna i sprzedaży, zarówno pod względem kwoty, jak i okresu obowiązywania. W dowolnym momencie kwota podlegająca ryzyku kredytowemu ogranicza się do bieżącej wartości godziwej instrumentów, których wycena jest dodatnia (tzn. aktywów), co w odniesieniu do instrumentów pochodnych, stanowi jedynie niewielki ułamek wartości umowy lub wartości nominalnych wykorzystywanych do wyrażania wolumenu istniejących instrumentów. Poziomem ekspozycji na to ryzyko kredytowe zarządza się w ramach ogólnych limitów kredytowych dla klientów, łącznie z potencjalną ekspozycją na ryzyko wynikające ze zmian na rynku. W przypadku wzrostu wartości ekspozycji (wzrost wyceny korzystnej dla Banku lub teoretycznie wzrost wag ryzyka do kalkulacji potencjalnej straty) z tytułu transakcji pochodnych lub w przypadku przekroczenia kwoty limitu, klient jest wzywany do złożenia (lub uzupełnienia) zabezpieczenia. Zwykle nie uzyskuje się zabezpieczeń w odniesieniu do ryzyka kredytowego związanego z tymi instrumentami, z wyjątkiem sytuacji, gdy Grupa wymaga od kontrahentów depozytów zabezpieczających.

Specjalne porozumienia ramowe

Grupa dodatkowo ogranicza ryzyko strat kredytowych zawierając specjalne porozumienia ramowe z kontrahentami, z którymi zawiera transakcje o znacznym wolumenie. Specjalne porozumienia ramowe z zasady nie powodują kompensaty aktywów i zobowiązań bilansowych, ponieważ transakcje zazwyczaj rozlicza się w kwotach brutto. Ryzyko kredytowe związane z korzystnymi umowami jest jednak zmniejszane poprzez specjalne porozumienie ramowe, ponieważ w przypadku naruszenia warunków umowy wszystkie rozliczenia z kontrahentem są

wypowiadane i realizowane w kwotach netto. Całkowita ekspozycja Grupy na ryzyko kredytowe z tytułu instrumentów pochodnych objętych specjalnymi porozumieniami ramowymi może w krótkim czasie ulec znacznym zmianom, ponieważ ma na nie wpływ każda transakcja objęta porozumieniem.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym

Głównym celem tych instrumentów jest zapewnienie dostępności środków dla klientów zgodnie z zapotrzebowaniem. Gwarancje i akredytywy "standby", stanowiące nieodwołalne zapewnienia, że Grupa spłaci zobowiązania klienta wobec osób trzecich, jeżeli klient nie będzie w stanie ich spłacić, są związane z takim samym ryzykiem jak kredyty. Akredytywy dokumentowe i akredytywy typu listu kredytowego (CLC), które są pisemnymi zobowiązaniami Grupy wydanymi na rzecz klienta, upoważniającymi osoby trzecie do wypisywania czeków na Grupę do ustalonej kwoty na określonych warunkach, są zabezpieczone na dostawach towarów, których dotyczą, przez co związane są z mniejszym ryzykiem niż bezpośredni kredyt.

Zobowiązania pozabilansowe o charakterze kredytowym dotyczą niewykorzystanej części udzielonych kredytów, gwarancji i akredytyw. Jeżeli chodzi o ryzyko kredytowe z tytułu zobowiązań do udzielenia kredytu, Grupa jest potencjalnie narażona na straty w wysokości równej całej kwocie niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów. Prawdopodobna wysokość straty jest jednak niższa od całej kwoty niewykorzystanych zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ większość z tych zobowiązań uzależniona jest od spełnienia przez klientów określonych standardów kredytowych. Grupa monitoruje okresy obowiązywania zobowiązań do udzielenia kredytów, ponieważ w przypadku dłuższych okresów ryzyko kredytowe jest zazwyczaj większe.

Zabezpieczenia na papierach wartościowych wynikające z transakcji *buy sell back*

Bank przyjmuje zabezpieczenia w postaci papierów wartościowych z tytułu zawartych transakcji buy sell back. W zależności od umowy zabezpieczenie to może być sprzedane lub ponownie zastawione. Łączna wartości rynkowa zabezpieczeń, które mogą być sprzedane lub ponownie zastawione także w przypadku braku defaultu klienta, na dzień 30 czerwca 2008 roku wynosiła 1 650 018 tys. zł (31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku odpowiednio: 1 183 586 tys. zł i 488 139 tys. zł), w tym wartość przyjętych zabezpieczeń ponownie sprzedanych lub obciążonych innym zastawem na dzień 30 czerwca 2008 roku wynosiła 1 328 776 tys. zł (31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku odpowiednio: 1 129 754 tys. zł i 487 314 tys. zł).

Zabezpieczenia akceptowane przez BRE Bank

Bank, podejmując decyzję o udzieleniu produktu niosącego ryzyko kredytowe, dąży do uzyskania adekwatnego do podejmowanego ryzyka zabezpieczenia o jak najwyższej jakości. Jakość zaproponowanych zabezpieczeń rzeczowych ocenia się według ich płynności i wartości rynkowej, natomiast zabezpieczeń osobistych według sytuacji finansowej zabezpieczającego. Ponadto w ocenie jakości zabezpieczenia istotne znaczenie ma jego wpływ na utratę wartości portfela kredytowego. Jakość akceptowanych zabezpieczeń jest skorelowana z kwotą produktu obciążonego ryzykiem kredytowym oraz z poziomem ryzyka związanego z udzieleniem danego produktu.

Do najczęściej stosowanych przez Bank form zabezpieczeń należą:

- a) kaucja pieniężna,
- b) depozyt gwarancyjny lub blokada pieniężna w BRE Banku SA,
- c) przelew wierzytelności (cesja praw),
- d) hipoteka na nieruchomościach,
- e) zastaw rejestrowy,
- f) przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- g) weksle - w tym weksle gwarancyjne in blanco z deklaracją wekslową,
- h) list patronacki wystawiony przez firmę, której wiarygodność i rzetelność znana jest na międzynarodowych rynkach finansowych.

W przypadku zabezpieczeń typu osobistego (np. poręczenie, gwarancja) dokonywana jest ocena kondycji i wiarygodności podmiotu wystawiającego takie zabezpieczenie do dyspozycji Banku.

W przypadku zabezpieczeń rzeczowych stosuje się następujące zasady oceny ich wartości:

Wartość środków trwałych ustanowionych jako zabezpieczenia ustalana jest na podstawie operatu szacunkowego, sporządzonego przez uprawnionego rzeczoznawcę. Przedłożony w Banku operat jest weryfikowany przez zespół specjalistów usytuowany w Departamencie Kredytów Korporacyjnych, który sprawdza poprawność przyjęcia wartości rynkowej oraz ocenia płynność zabezpieczenia z punktu widzenia Banku. W procesie weryfikacji brane są pod uwagę następujące czynniki:

- a) dla zabezpieczeń na nieruchomościach:
 - rodzaj nieruchomości (przemysłowa, mieszkalna, komercyjna),
 - status prawny,
 - przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
 - charakterystyka techniczna budynków i budowli,

- charakterystyka gruntu,
 - sytuacja na lokalnym rynku,
 - inne czynniki cenotwórcze,
- b) dla zabezpieczeń na maszynach i urządzeniach:
- ogólne przeznaczenie i funkcja w procesie technologicznym/możliwości alternatywnego wykorzystania,
 - charakterystyka techniczna i parametry,
 - warunki eksploatacji i utrzymania,
 - dostępność podobnych maszyn i urządzeń,
 - aktualna sytuacja rynkowa,
 - prognozowane trendy zapotrzebowania na określone maszyny w powiązaniu z sytuacją w sektorach przemysłowych stosujących te maszyny,
- c) dla zabezpieczeń ustanowionych na zapasach:
- wymagania formalno-prawne dotyczące określonych produktów (np. certyfikat bezpieczeństwa "CE" dla sprzętu elektrycznego, dopuszczenie UDT dla urządzeń pracujących pod ciśnieniem itd.),
 - możliwości sprzedaży,
 - wymagane warunki magazynowania (np. dla materiałów papierowych, wrażliwych na wilgoć, materiałów precyzyjnych wrażliwych na zapylenie itp.),
 - ochrona i ubezpieczenia zarówno obiektu magazynowego jak i przechowywanych w nim towarów.

Zabezpieczenia akceptowane przez Spółki Grupy BRE Banku

Spółki grupy BRE Banku SA akceptują różne formy prawnych zabezpieczeń produktów obarczonych ryzykiem kredytowym. Ich katalog uzależniony jest od specyfiki prowadzonej działalności i oferowanych produktów. Rolę uniwersalnego zabezpieczenia, usprawniającego ewentualne dochodzenie należności, pełni weksel in blanco.

BRE Bank Hipoteczny jako podstawowe zabezpieczenie stosuje hipotekę na finansowanej nieruchomości. Dodatkowymi zabezpieczeniami mogą być poręczenia wekslowe lub cywilne właścicieli spółki kredytobiorcy, bądź zastaw na akcjach lub udziałach w spółce kredytobiorcy. Na okres niezbędny do skutecznego ustanowienia zabezpieczenia może zostać przyjęte ubezpieczenie kredytu w zaakceptowanym przez bank zakładzie ubezpieczeniowym.

BRE Leasing stosuje katalog zabezpieczeń najbardziej zbliżony do BRE Banku. Akceptuje zarówno standardowe zabezpieczenia osobiste – poręczenia wekslowe i według prawa cywilnego, listy patronackie, gwarancje, jak i rzeczowe – hipoteki zwykłe i kaucyjne, zastawy rejestrowe, przewłaszczenia na zabezpieczenie, przelewy wierzytelności, cesje należności i praw z polisy oraz kaucje. Ponadto często przyjmowanym zabezpieczeniem jest warunkowe przejęcie długu – przy tym zabezpieczeniu możliwe jest przyjęcie oceny ryzyka związanego z warunkowo-korzystającym. BRE Leasing przyjmuje również oświadczenia o dobrowolnym poddaniu się egzekucji.

Spółki faktoringowe akceptują jedynie formy zabezpieczeń o dużej płynności. Obok weksli własnych in blanco są to przede wszystkim poręczenia wekslowe właścicieli spółki klienta, cesje wierzytelności z rachunków bankowych (głównie prowadzonych przez BRE Bank), ubezpieczenia należności, cesje praw z polis ubezpieczeniowych należności zawartych przez klientów. W przypadku prowadzenia obsługi kilku spółek wchodzących w skład jednej grupy kapitałowej, zwyczajowym zabezpieczeniem jest pełnomocnictwo do krzyżowego zarachowania środków z umów zawartych z poszczególnymi spółkami.

3.2.2 Opis systemu ratingowego

System ratingowy BRE Banku

Obecna metodologia ratingowa (RC-POL) jest dwustopniowa, oparta o:

- rating dłużnika (PD-rating) - określa prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań (PD – *Probability of Default*)
- rating kredytowy (EL-rating) - określa oczekiwaną stratę (EL, ang. *Expected Loss*), i bierze pod uwagę zarówno ryzyko związane z klientem (PD) jak i specyfikę transakcji (LGD, ang. *Loss Given Default* – strata na skutek zaniechania regulowania zobowiązań). EL wyrażone jest w postaci iloczynu PD*LGD. Wskaźnik EL wykorzystywany jest głównie na etapie podejmowania decyzji kredytowej.

Rating dostarcza względne miary ryzyka kredytowego zarówno w skali procentowej (PD% i EL%) jak też według umownej skali od 1,0 do 6,5 (PD-rating, EL-rating).

Kalkulacja PD oparta jest o siedem etapów, które obejmują:

1. Analizę finansową raportów rocznych - opartą na funkcji dyskryminacyjnej, w postaci regresji logistycznej zestawu 9 wskaźników finansowych, oraz odpowiadającej jej statusowi klienta *default/non-default* w horyzoncie jednego roku;

2. Analizę finansową danych śródrocznych obejmującą:
 - ocenę istotnych dla ratingu tendencji,
 - wzrost wartości PD za opóźnienia w aktualizacji danych;
3. Ocenę terminowości składania sprawozdań finansowych;
4. Ocenę ryzyk jakościowych:
 - ocena ryzyk obejmuje analizę: danych makroekonomicznych, ryzyk biznesowych, jakości zarządzania, tworzenia wartości dodanej, zasad rachunkowości i innych czynników;
5. Wskaźniki ostrzegawcze:
 - 29 wskaźników ostrzegawczych:
 - 14 wskaźników ostrzegawczych wyprowadzonych z analizy finansowej lub jakościowej analizy ryzyka (odpowiedzi),
 - 15 bezpośrednich wskaźników ostrzegawczych,
 - 3 kryteria powodujące obniżenie oceny pośredniej do najniższej,
 - pozostałe 3 kroki wpływające na rating;
6. Stopień integracji grupy dłużnika:
 - uwzględnienie PD spółki nadrzędnej,
 - zróżnicowane postępowanie w zależności od PD spółki nadrzędnej;
7. Uwzględnienie dodatkowych kryteriów jakościowych (ang. *overruling*):
 - możliwa jest manualna zmiana PD o jeden stopień w skali.

Rating kredytowy oparty o oczekiwaną stratę (EL) powstaje poprzez nałożenie na ocenę ryzyka klienta analizy ryzyka transakcyjnego wynikającego z wielkości zaangażowania (EAD, ang. *Exposure At Default* – ekspozycja w chwili zaniechania regulowania zobowiązań) oraz z charakteru i stopnia zabezpieczenia transakcji zawartych z danym klientem (LGD – strata na skutek zaniechania regulowania zobowiązań).

EAD jest wielkością obecnego zaangażowania bilansowego powiększonego o założony stopień wykorzystania zobowiązań pozabilansowych banku w chwili zaistnienia stanu „default”.

LGD wyrażone jako procent EAD jest funkcją możliwej do realizacji wartości zabezpieczeń rzeczowych i finansowych, zależnej od typu oraz wartości zabezpieczenia, typu transakcji oraz współczynnika odzyskania należności z innych źródeł niż zabezpieczenia (uzależnione od typu klienta).

System ratingowy generuje prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań dla kredytobiorców bezpośrednio w postaci PD wyrażonych w procentach na skali ciągłej. Klasy ratingowe tworzone są w oparciu o procedury dzielenia na grupy PD wyrażonego w procentach na podstawie drabinki geometrycznej.

Mapowanie wewnętrznej skali ratingowej PD do ratingów zewnętrznych

Pod-portfel	1				2				3	4				5	6	7				8	
PD rating	1,0 - 1,2	1,4	1,6	1,8	2	2,2	2,4 - 2,6	2,8	3	3,2 - 3,4	3,6	3,8	4	4,2 - 4,6	4,8	5	5,2 - 5,4	5,6 - 5,8		Brak ratingu	6,1 - 6,5
S&P	AAA	AA+	AA, AA-	A+, A	A-	BBB+	BBB	BBB-	BB+	BB	BB-	B+	B+	B	B-	B-	CCC+	CCC do CC-		Nie dotyczy	C, D-I, D-II
	Stopień inwestycyjny										Stopień nieinwestycyjny										Default

System ratingowy jest oparty na rozwiązaniach Commerzbanku dla średnich klientów (RC-GER). Główna część metodologii została opracowana przez Departament Kontroli Ryzyka Commerzbanku, podobnie rozwiązanie IT. Mapowanie wewnętrznej skali ratingowej do ratingów zewnętrznych odbywa się na podstawie statystyki PD.

Dostosowanie do specyfiki BRE Banku było skoncentrowane głównie na:

- przekształceniu i uzgodnieniu standardów finansowych,
- kalibracji do wewnętrznych danych na temat wskaźników PD dla rynku polskiego,
- dostosowaniu metodologii ratingów opartych o PD (wpływ danych śródrocznych),
- parametryzacji korekt wartości zabezpieczeń (ocena wysokości straty w przypadku zaniechania regulowania zobowiązań przez kontrahenta (LGD)),
- opracowaniu własnych interface'ów w celu zapewnienia możliwości wymiany danych pomiędzy innymi systemami Banku.

Zasady kalkulacji wartości rezerwy portfelowej dla należności korporacyjnych i detalicznych w oparciu o system ratingowy

Rezerwa portfelowa tworzona jest na portfelu kredytowym klientów, którzy nie zostali zaklasyfikowani do kategorii default. Portfel podzielony jest na 8 pod-portfeli dla korporacji w oparciu o ocenę ratingową Klienta (rating), wyznaczonych poprzez agregację zbliżonych ocen skali ratingowej zgodnie z tabelą zaprezentowaną powyżej.

Pod-portfele stanowią grupy homogeniczne, mające zbliżony profil ryzyka kredytowego. Kwota rezerw jest sumą strat poniesionych w wyniku zaistnienia zdarzeń ekonomicznych, które na dzień obliczania rezerw nie zostały jeszcze zidentyfikowane przez Bank.

Prawdopodobieństwo ujawnienia się straty jest modelowane regresją logistyczną opartą na wskaźnikach finansowych i danych jakościowych. Model jest kalibrowany na wewnętrznych danych Banku obejmujących kilkuletni okres obserwacji portfela korporacyjnego. Ustalono, że 9 miesięcy to średni okres, jaki upływa między zaistnieniem negatywnego zdarzenia ekonomicznego a możliwością jego rejestracji przez Bank, jest to tzw. okres identyfikacji straty (LIP). Zatem w obliczeniach przyjęto horyzont obserwacji równy 9 miesięcy. Wielkość poniesionej straty jest założona na poziomie aktualnego zaangażowania pomnożonego przez LGD (parametr określający stratę na skutek zaniechania regulowania zobowiązań) wyznaczonego przez model ratingowy RC-POL na etapie kalkulacji EL-ratingu.

Dla potrzeb kalkulacji rezerw na należności detaliczne, kontrakty kredytowe klasyfikowane są do 21 pod-portfeli – grup kontraktów cechujących się zbliżonym poziomem ryzyka. Każdej transakcji przyporządkowane są dwa parametry: prawdopodobieństwo zaistnienia zdarzenia niewypłacalności klienta (PD) oraz wielkość straty wynikającej z tego tytułu (LGD). Kontrakty w ramach jednego pod-portfela, o tym samym statusie zaległości, charakteryzują jednakowe wartości parametrów PD i LGD. Rezerwa portfelowa tworzona jest dla transakcji, w przypadku których nie wystąpiło zdarzenie niewypłacalności*, jak również dla należności zaniechanych, w przypadku których uwzględnia się wartość PD równą 100%.

*W przypadku należności detalicznych, definicja zdarzenia niewypłacalności stosowana jest w odniesieniu do poszczególnych transakcji kredytowych, a nie dłużników. Oznacza to, że zaniechanie jednego zobowiązania przez dłużnika nie powoduje uznania za zaniechane wszystkich innych jego zobowiązań. Natomiast w przypadku, gdy status zaniechania dotyczy klienta (np. w wyniku wyłudzenia kredytu), wszystkie jego transakcje uznane zostają za zaniechane.

Procedura kalkulacji rezerwy portfelowej na należności detaliczne uwzględnienia zamortyzowaną wartość ekspozycji kredytowej oraz parametry PD i LGD, obliczone na podstawie obserwacji historycznych dla poszczególnych pod-portfeli.

Horyzont czasowy obserwacji stosowany do obliczania rezerwy portfelowej wynosi 3 miesiące, co jest równoważne średniemu okresowi identyfikacji straty w przypadku kredytów detalicznych udzielanych przez Bank.

Wszystkie Spółki Grupy BRE Banku SA, których działalność obarczona jest ryzykiem kredytowym, przed zawarciem transakcji i w trakcie jej trwania – w trybie monitoringu – przeprowadzają ocenę ryzyka opierając się przy tym o systemy ratingowe. Wykazują one różnice w zależności od charakteru prowadzonej działalności, przy czym wszystkie spółki faktoringowe używają jednolitego wspólnego rozwiązania, zaś leasing i kredyty hipoteczne udzielane są w oparciu o zindywidualizowane systemy. Cechą wspólną jest natomiast dwustopniowy charakter metodologii – w pierwszym kroku wyznaczany jest rating klienta, w drugim zaś rating transakcji/portfela. Obie powyższe oceny łącznie tworzą rating ryzyka finansowania. Badaniu poddawane są wskaźniki liczbowe i cechy natury jakościowej, których wpływ na ryzyko został uznany za największy. W zależności od charakteru prowadzonej działalności oraz ocenianego produktu, różnie rozkłada się nacisk na poszczególne klasyfikacje ryzyka (klient/transakcja).

Ratingi stosowane w Spółkach Grupy powstały w oparciu o rozwiązania przejęte z BRE Banku lub przy zastosowaniu podejścia eksperckiego.

3.2.3 Pomiar utraty wartości

Bank dokonuje pomiaru utraty wartości dla ekspozycji kredytowych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości nr 37 i 39. Narzędziem do wyliczania odpisów aktualizujących dla zaangażowań z utratą wartości udzielonych klientom korporacyjnym oraz bankom jest intranetowa aplikacja IMPAIRMENT. Proces identyfikacji klientów z utratą wartości i kalkulacji odpisów aktualizacyjnych przebiega następująco:

- a) określenie przy podejściu indywidualnym wystąpienia przesłanek utraty wartości a przy ich wystąpieniu klasyfikacja klienta do kategorii default,
- b) określenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zarówno z zabezpieczeń jak i z bieżącej działalności klienta,
- c) kalkulacja utraty wartości uwzględniająca przyszłą wartość szacowanych odzysków zdyskontowanych efektywną stopą procentową,
- d) ewidencja księgowa odpisów aktualizujących (rezerw celowych).

W przypadku braku wystąpienia przesłanek utraty wartości wobec klienta, w oparciu o prawdopodobieństwo zaniechania regulowania zobowiązań (PD – *probability of default*) wyliczana jest rezerwa na zaistniałe lecz nieujawnione straty (IBNI - *Incurred But Not Identified Losses*).

Spółki Grupy posiadają własne modele szacowania utraty wartości aktywów finansowych. Wszystkie te modele spełniają wymogi określone powyżej.

Poniższa tabela prezentuje udział procentowy pozycji bilansowych i pozabilansowych Grupy, odnoszących się do kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz pokrycia ekspozycji odpisem z tytułu utraty wartości dla każdej kategorii wewnętrznego ratingu stosowanego przez Grupę (opis modelu ratingu jest przedstawiony powyżej).

PD/Rating	30.06.2008		31.12.2007		30.06.2007	
	Udział zaangażowania (%)	Pokrycie rezerwą (%)	Udział zaangażowania (%)	Pokrycie rezerwą (%)	Udział zaangażowania (%)	Pokrycie rezerwą (%)
1	34,58	0,01	31,21	0,01	30,98	0,01
2	12,15	0,13	11,89	0,12	11,93	1,99
3	21,18	0,28	21,08	0,30	14,61	1,62
4	17,39	0,61	17,03	0,67	25,80	5,11
5	3,95	1,42	5,22	1,54	6,41	2,56
6	0,36	2,05	0,34	2,72	0,26	0,48
7	0,52	2,65	0,24	1,79	0,43	0,14
8	3,97	1,39	6,49	0,28	3,65	0,79
pozostałe *)	4,21	1,78	4,57	1,68	3,58	4,57
kategoria default	1,69	56,67	1,93	54,85	2,35	82,64
Razem	100,00	1,35	100,00	1,44	100,00	2,04

* pozostałe dotyczą spółek, które nie stosują systemów analogicznych jak BRE Bank SA

3.2.4 Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe – przed uwzględnieniem przyjętych zabezpieczeń

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z aktywami bilansowymi:				
Weksle uprawnione do redyskonta		24 536	23 259	34 005
Należności od banków		4 747 696	2 089 936	2 362 298
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:		39 659 568	33 682 665	29 019 502
Klienci indywidualni:		16 916 740	13 692 771	11 314 113
– Należności bieżące		2 686 373	2 184 779	1 871 756
– Kredyty terminowe, w tym:		14 230 367	11 507 992	9 442 357
kredyty hipoteczne i mieszkaniowe		13 146 030	10 597 448	8 688 416
Klienci korporacyjni:		21 772 435	18 978 524	16 494 852
– Należności bieżące		3 559 445	2 688 130	2 712 376
– Kredyty terminowe:		15 857 266	13 864 715	11 720 743
udzielone dużym klientom		3 690 258	2 934 338	2 414 567
udzielone średnim i małym klientom		12 167 008	10 930 377	9 306 176
– Transakcje reverse repo/ buy sell back		470 353	669 018	333 875
– Pozostałe		1 885 371	1 756 661	1 727 858
Klienci budżetowi		596 148	598 841	942 735
Inne należności		374 245	412 529	267 802
Aktywa handlowe				
– Papiery dłużne		4 148 455	4 253 719	4 328 453
Pochodne instrumenty finansowe		2 501 342	2 272 638	1 611 801
Papiery inwestycyjne				
– Papiery dłużne		5 065 584	5 997 991	3 553 779
Aktywa zastawione		2 590 976	2 812 277	2 473 770
Inne aktywa		959 666	880 663	808 714
Razem ekspozycja związana z aktywami bilansowymi		59 697 823	52 013 148	44 192 322
Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z pozycjami pozabilansowymi:				
Zobowiązania do udzielenia kredytów oraz pozostałe udzielone zobowiązania finansowe		15 351 925	14 407 045	11 203 452
Gwarancje, akcepty bankowe i akredytywy		2 878 408	2 739 787	2 850 419
Razem ekspozycja związana z pozycjami pozabilansowymi		18 230 333	17 146 832	14 053 871
Razem ekspozycja związane z aktywami bilansowymi i pozycjami pozabilansowymi		77 928 156	69 159 980	58 246 193

Powyższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe zgodnie ze stanem na 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku oraz 30 czerwca 2007 roku, bez uwzględnienia wartości zabezpieczeń i związanej z nimi poprawy sytuacji kredytowej. Zaangażowania bilansowe ujęte w tabeli zostały zaprezentowane według wartości netto.

Jak pokazano powyżej, 74,39% maksymalnej ekspozycji związanej z aktywami bilansowymi pochodzi z należności od banków i klientów (31 grudnia 2007 r. – 68,77%, 30 czerwca 2007 r. – 71,01%); 8,49% reprezentuje inwestycje w dłużne papiery wartościowe (31 grudnia 2007 r. – 11,53%, 30 czerwca 2007 r. – 8,04%).

System zarządzania jest efektywny pod względem kontroli i utrzymywania minimalnej ekspozycji na ryzyko kredytowe Grupy, wynikające z wykazywanych kredytów i pożyczek oraz dłużnych papierów wartościowych, co przejawia się między innymi następującymi trendami i wielkościami:

- 46,73% portfela kredytów i pożyczek jest klasyfikowane na dwóch najwyższych poziomach wewnętrznego systemu oceny (31 grudnia 2007 r. – 43,10%, 30 czerwca 2007 r. – 42,91%);

- 94,16% portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom nie należy do kategorii należności przeterminowanych ani z utratą wartości (31 grudnia 2007 r. – 93,31%, 30 czerwca 2007 r. – 93,75%);
- 95,32 % inwestycji w dłużne papiery wartościowe uzyskało przynajmniej rating kredytowy: A- (31 grudnia 2007 r. – 81,88%, 30 czerwca 2007 r. – 70,56%).

3.2.5 Kredyty i pożyczki udzielone klientom i bankom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom	30.06.2008		31.12.2007		30.06.2007	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez utraty wartości	38 006 497	94,16	32 067 523	93,31	27 985 867	93,75
Przeterminowane, bez utraty wartości	1 474 059	3,65	1 497 468	4,36	955 311	3,20
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	883 777	2,19	800 377	2,33	911 809	3,05
Razem brutto	40 364 333	100,00	34 365 368	100,00	29 852 987	100,00
Rezerwa (na pozycje z rozpoznaną utratą wartości oraz rezerwa IBNI)	(704 765)	1,75	(682 703)	1,99	(833 485)	2,79
Razem netto	39 659 568	98,25	33 682 665	98,01	29 019 502	97,21

W poniższej tabeli przedstawiono należności od banków:

Należności od banków	30.06.2008		31.12.2007		30.06.2007	
	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)	zaangażowanie (tys. zł)	udział/ pokrycie (%)
Nieprzeterminowane, bez utraty wartości	4 752 715	100,00	2 095 145	100,00	2 365 561	100,00
Przeterminowane, bez utraty wartości	-	-	-	-	-	0,00
Pozycje z rozpoznaną utratą wartości	-	-	-	-	-	0,00
Razem brutto	4 752 715	100,00	2 095 145	100,00	2 365 561	100,00
Rezerwa (na pozycje z rozpoznaną utratą wartości oraz rezerwa IBNI)	(5 019)	0,11	(5 209)	0,25	(3 263)	0,14
Razem netto	4 747 696	99,89	2 089 936	99,75	2 362 298	99,86

Całkowita kwota rezerw na kredyty i pożyczki z utratą wartości wynosi 709 784 tys. zł (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 687 912 tys. zł i 836 748 tys. zł), z czego 577 742 tys. zł (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 570 243 tys. zł i 721 415 tys. zł) reprezentuje kredyty, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości, a pozostała kwota 132 042 tys. zł reprezentuje rezerwę portfelową (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 117 669 tys. zł i 115 333 tys. zł). Dalsze informacje dotyczące odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków i klientów zostały przedstawione w notach 19 i 22.

W pierwszym półroczu 2008 roku kwota przyznanych kredytów i pożyczek udzielonych klientom Grupy wzrosła o 37% w porównaniu z 30 czerwca 2007 roku i o 18% od końca 2007 roku, zarówno dzięki ekspansji na rynku kredytów detalicznych jak i korporacyjnych. W celu zminimalizowania potencjalnego wzrostu ekspozycji na ryzyko kredytowe Grupa skupiła uwagę na rynku przedsiębiorstw korporacyjnych i na klientach detalicznych zapewniających wystarczające zabezpieczenie.

Kredyty i pożyczki nieprzeterminowane, bez utraty wartości

30 czerwca 2008 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym:	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
			kredyty mieszkaniowe i hipoteczne		udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
PD/ Rating												
1	948 454	13 386 256	12 719 710	66 622	104 927	129 423	-	-	572 259	-	15 207 941	4 617 852
2	958 340	134 187	-	588 381	635 657	1 235 565	-	-	330	-	3 552 460	51 546
3	535 642	235 756	36 221	828 031	1 642 393	4 641 491	-	375 473	278	-	8 259 064	1 474
4	-	58 915	58 915	1 393 364	999 615	3 831 872	-	-	1 826	-	6 285 592	-
5	-	-	-	405 849	181 681	857 735	-	-	21 528	-	1 466 793	-
6	-	-	-	7 221	38 614	66 317	-	-	-	-	112 152	-
7	-	-	-	29 555	92	127 441	-	-	-	-	157 088	-
8	102	277	225	127 688	88 301	431 049	470 353	-	155	374 245	1 492 170	8 157
pozostałe *)	-	-	-	1 348	-	24 971	-	1 410 868	-	-	1 437 187	73 686
kategoria default	1	1 430	78	12 332	6 767	15 520	-	-	-	-	36 050	-
Razem	2 442 539	13 816 821	12 815 149	3 460 391	3 698 047	11 361 384	470 353	1 786 341	596 376	374 245	38 006 497	4 752 715

31 grudnia 2007 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
PD/ Rating	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym:	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
			kredyty mieszkaniowe i hipoteczne		udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
1	830 083	10 667 540	10 247 208	20 583	350	100 339	-	-	15	-	11 618 910	2 026 989
2	560 089	182 790	-	471 053	420 428	1 236 998	-	-	-	-	2 871 358	1 753
3	630 807	345 759	100 149	653 210	1 200 462	3 834 188	-	-	577 571	-	7 241 997	-
4	-	-	-	876 519	732 039	3 334 698	-	298 942	4 365	-	5 246 563	484
5	-	-	-	408 769	167 611	1 039 668	-	-	6 229	-	1 622 277	-
6	-	-	-	10 635	34 477	77 794	-	-	-	-	122 906	-
7	-	-	-	10 573	2 763	61 265	-	-	-	-	74 601	-
8	-	-	-	128 140	178 642	455 501	669 018	-	3 883	412 529	1 847 713	-
pozostałe *)	-	-	-	3 623	34	33 241	-	1 373 108	-	-	1 410 006	65 919
kategoria default	111	1 232	135	224	-	9 625	-	-	-	-	11 192	-
Razem	2 021 090	11 197 321	10 347 492	2 583 329	2 736 806	10 183 317	669 018	1 672 050	592 063	412 529	32 067 523	2 095 145

30 czerwca 2007 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
PD/ Rating	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym:	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
			kredyty mieszkaniowe i hipoteczne		udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
1	577 571	8 780 772	8 394 232	36 290	12 781	158 401	-	-	916 530	-	10 482 345	2 272 177
2	722 708	79 202	-	473 424	380 373	1 130 452	-	-	151	-	2 786 315	-
3	436 160	337 276	106 501	609 885	685 818	1 429 249	-	-	11 595	-	3 509 983	-
4	-	15 092	-	1 059 760	911 747	4 517 708	-	363 761	2 528	-	6 870 596	-
5	-	-	-	377 175	166 485	1 200 058	-	-	10 234	-	1 753 952	-
6	-	-	-	3 364	15 862	58 847	-	-	-	-	78 073	-
7	-	572	563	38 722	39 032	67 916	-	-	-	-	146 242	-
8	-	-	-	87 536	40 444	216 698	333 875	-	491	267 802	946 846	-
pozostałe *)	-	-	-	-	-	24 885	-	1 338 078	-	-	1 372 963	93 384
kategoria default	1 577	2 384	1 111	4 965	1 229	28 397	-	-	-	-	38 552	-
Razem	1 738 016	9 215 298	8 502 407	2 691 121	2 253 771	8 842 616	333 875	1 701 839	941 529	267 802	27 985 867	2 365 561

*) pozostałe dotyczą spółek, które nie stosują systemów ratingowych analogicznych jak BRE Bank

Kredyty i pożyczki przeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości

Kwoty brutto kredytów i pożyczek, które były przeterminowane, lecz dla których nie rozpoznano utraty wartości, przedstawiono poniżej w podziale na klasy aktywów. Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż o 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości, chyba że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu.

30 czerwca 2008 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
					udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
do 30 dni	200 988	339 258	266 746	20 443	7 656	630 135	-	28 293	71	-	1 226 844	-
od 31 do 60 dni	29 999	31 977	27 109	7 521	69	100 967	-	3 560	-	-	174 093	-
od 61 do 90 dni	20 823	15 397	11 194	6 155	26	29 872	-	849	-	-	73 122	-
Razem	251 810	386 632	305 049	34 119	7 751	760 974	-	32 702	71	-	1 474 059	-

31 grudnia 2007 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym:	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
			kredyty mieszkaniowe i hipoteczne		udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
do 30 dni	136 395	238 146	190 570	17 261	78 936	619 726	-	43 415	4 416	-	1 138 295	-
od 31 do 60 dni	17 224	24 617	21 709	3 298	-	72 548	-	6 648	-	-	124 335	-
od 61 do 90 dni	15 903	16 350	13 086	34 838	133 438	31 408	-	224	2 676	-	234 838	-
Razem	169 522	279 113	225 365	55 397	212 375	723 682	-	50 287	7 092	-	1 497 468	-

30 czerwca 2007 r.	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni					Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci	Banki
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	Kredyty terminowe		Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe				
					udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom						
do 30 dni	109 581	165 246	134 292	4 986	91 553	275 497	-	21 377	1 460	-	669 700	-
od 31 do 60 dni	10 334	14 856	10 691	1 242	85	46 187	-	9 845	-	-	82 549	-
od 61 do 90 dni	10 759	22 839	18 833	3 724	75 611	88 386	-	1 743	-	-	203 062	-
Razem	130 674	202 941	163 816	9 952	167 249	410 070	-	32 965	1 460	-	955 311	-

Na dzień 30 czerwca 2008 roku wartość godziwa zabezpieczeń kredytów hipotecznych udzielonych klientom detalicznym wynosiła 326 560 tys. zł (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 250 296 tys. zł i 187 677 tys. zł)

Dla portfela kredytów korporacyjnych, w momencie początkowego ujęcia kredytów i pożyczek, wartość godziwa zabezpieczeń jest ustalana w oparciu o techniki wyceny stosowane powszechnie dla odpowiednich aktywów. W kolejnych okresach, wartość godziwa jest aktualizowana poprzez odniesienie do cen rynkowych podobnych aktywów, lub na podstawie przeprowadzonej wyceny, jeśli jest to wymagane. Aktualne procedury zarządzania ryzykiem kredytowym portfela przeterminowanego bez utraty wartości (w tym monitoring zgodnie z Notą 3.2.1) nie wymagają aktualizacji wartości godziwej zabezpieczeń na każdy dzień bilansowy.

Kredyty i pożyczki, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości

Wartość netto kredytów i pożyczek z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości wyniosła 306 035 tys. zł (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 230 134 tys. zł i 190 394 tys. zł). Poniżej przedstawiono kwoty brutto kredytów i pożyczek, dla których rozpoznano indywidualnie utratę wartości (przed uwzględnieniem przepływów pieniężnych z tytułu posiadanych zabezpieczeń oraz oczekiwanych spłat), w podziale na klasy aktywów, wraz z odpowiadającą im wartością godziwą zabezpieczeń.

	Klienci indywidualni			Klienci korporacyjni				Klienci budżetowi	Inne należności	Razem klienci
	Należności bieżące	Kredyty terminowe	w tym: kredyty mieszkaniowe i hipoteczne	Należności bieżące	Kredyty terminowe udzielone dużym klientom	udzielone średnim i małym klientom	Transakcje reverse repo/ buy sell back	Pozostałe		
30 czerwca 2008 r.										
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	120 079	97 104	52 845	150 662	21 239	374 917	-	119 778	-	883 777
Wartość godziwa zabezpieczeń	14 665	57 050	54 767	58 167	-	124 511	-	-	-	254 393
31 grudnia 2007 r.										
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	111 074	98 305	49 477	129 367	13 637	364 900	-	83 094	-	800 377
Wartość godziwa zabezpieczeń	13 708	53 167	47 277	45 391	4 334	90 610	-	-	-	207 210
30 czerwca 2007 r.										
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	96 429	94 079	43 257	139 145	66 811	476 959	-	38 386	-	911 809
Wartość godziwa zabezpieczeń	16 413	109 303	94 200	34 411	14 830	187 399	-	-	-	362 356

Wartość godziwa zabezpieczeń została ustalona jako wartość oczekiwanych przepływów pieniężnych z tytułu zabezpieczeń zdyskontowanych na dzień bilansowy efektywną stopą procentową.

Zmniejszenie wartości brutto kredytów i pożyczek z utratą wartości nastąpiło głównie w wyniku sprzedaży wyodrębnionej części portfela.

W sześciomiesięcznym okresie zakończonym 30 czerwca 2008 roku Grupa nie rozpoznała utraty wartości żadnych zaangażowań wobec banków (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r.: 0 zł).

Renegocjowane kredyty i pożyczki

Renegocjowanie warunków umownych pożyczek i kredytów stanowi przesłankę utraty wartości, chyba że renegocjacja warunków umownych nie była wymuszona sytuacją dłużnika, a przeprowadzona była na normalnych zasadach biznesowych. Proces restrukturyzacji polega na zmianie umów w zakresie wydłużenia okresu płatności, rozpoznanych planów naprawczych, modyfikacji i odłożenia spłaty długu klienta, który w wyniku tego procesu klasyfikowany jest do portfela default. Praktyka i procedury procesu restrukturyzacji opierają się na współczynnikach i kryteriach, które w opinii zarządu pokazują, że płatności mają być z największym prawdopodobieństwem uregulowane na czas. Procedury restrukturyzacji są uwarunkowane regularnymi przeglądami. Najczęściej restrukturyzacja jest przeprowadzana w odniesieniu do pożyczek terminowych. Zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości rozpoznaje się utratę wartości kredytów renegocjowanych, jeżeli zmiana warunków umownych wynika z wyższego ryzyka kredytowego.

3.2.6 Instrumenty dłużne: obligacje skarbowe i inne uznane dłużne papiery wartościowe

30 czerwca 2008 r.	Przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione			Lokacyjne dłużne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione	Razem
Rating	Obligacje rządowe	Bony skarbowe	Pozostałe dłużne		
AAA	-	-	-	-	-
AA- do AA+	-	-	23 723	48 430	72 153
A- do A+	4 622 866	952 297	529 199	5 075 824	11 180 186
BBB+ do BBB-	-	-	51 640	-	51 640
BB+ do BB-	-	-	-	-	-
B+ do B-	-	-	66 515	-	66 515
poniżej B-	-	-	-	-	-
bez ratingu	-	-	395 480	39 041	434 521
Razem	4 622 866	952 297	1 066 557	5 163 295	11 805 015

31 grudnia 2007 r.	Przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione			Lokacyjne dłużne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione	Razem
Rating	Obligacje rządowe	Bony skarbowe	Pozostałe dłużne		
AAA	-	-	-	19 649	19 649
AA- do AA+	-	-	74 934	30 675	105 609
A- do A+	4 733 535	25 623	1 342 722	4 470 175	10 572 055
BBB+ do BBB-	-	-	-	-	-
BB+ do BB-	-	-	-	-	-
B+ do B-	-	-	1 015	-	1 015
poniżej B-	-	-	-	-	-
bez ratingu	-	-	807 725	1 557 934	2 365 659
Razem	4 733 535	25 623	2 226 396	6 078 433	13 063 987

30 czerwca 2007 r.	Przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione			Lokacyjne dłużne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione	Razem
Rating	Obligacje rządowe	Bony skarbowe	Pozostałe dłużne		
AAA	-	-	-	224 090	224 090
AA- do AA+	-	-	212 343	2 084	214 427
A- do A+	3 577 378	10 827	18 968	3 261 327	6 868 500
BBB+ do BBB-	-	-	-	-	-
BB+ do BB-	-	-	-	-	-
B+ do B-	-	-	-	-	-
poniżej B-	-	-	-	-	-
bez ratingu	-	-	2 916 681	132 304	3 048 985
Razem	3 577 378	10 827	3 147 992	3 619 805	10 356 002

Informacja o odpisach z tytułu utraty wartości lokacyjnych dłużnych papierów wartościowych znajduje się w Nocie 23.

Na dzień 30 czerwca 2008 roku wszystkie zaprezentowane powyżej instrumenty dłużne były instrumentami nieprzeterminowanymi, bez utraty wartości.

3.2.7 Przejęte zabezpieczenia

W pierwszym półroczu 2008 roku Grupa nie dokonała przejęć i sprzedaży aktywów ustanowionych jako zabezpieczenia. W 2007 roku Grupa uzyskała aktywa o wartości netto 122 tys. zł (przejęcia minus sprzedaże). Grupa klasyfikuje przejęte zabezpieczenia jako aktywa przejęte za długi i wycenia zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości opisanymi w pkt 2.19. Aktywa przejęte za długi zaklasyfikowane jako aktywa do zbycia zostaną wystawione na sprzedaż na właściwym dla nich rynku oraz zbyte w najszybszym możliwym terminie. Proces sprzedaży przejętych przez Bank zabezpieczeń jest zorganizowany zgodnie z polityką i procedurami określonymi przez Biuro Restrukturyzacji i Windykacji dla poszczególnych rodzajów przejmowanych zabezpieczeń. Polityką Spółek Grupy jest sprzedaż przejętych aktywów lub – jak to ma miejsce w przypadku leasingu – oddanie w ponowny leasing innemu klientowi. Do rzadkości należą przypadki gospodarowania przejętych aktywów na potrzeby własne – czynność taka musi być ekonomicznie uzasadniona i odzwierciedlać pilną potrzebę Spółki oraz musi uzyskać każdorazowo aprobatę jej zarządu. W pierwszym półroczu 2008 roku Grupa nie posiadała żadnych trudnozbywalnych aktywów przejętych jako zabezpieczenia. Aktywa przejęte za długi ujmowane są w pozycji „Inne aktywa” (Nota 27).

3.3 Koncentracja aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych

Ryzyko koncentracji geograficznej

W celu aktywnego zarządzania ryzykiem koncentracji na kraje Bank:

- przestrzega sformalizowanych procedur mających na celu identyfikację, pomiar oraz monitorowanie tego ryzyka,
- przestrzega sformalizowanych limitów ograniczających ryzyko na kraje oraz zasady postępowania w przypadku przekroczenia tych limitów,
- posiada system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka na kraje, wspierający proces decyzyjny dotyczący zarządzania,
- utrzymuje kontakty z wyselekcjonowaną grupą największych banków o dobrym ratingu, aktywnych w obsłudze transakcji zagranicznych. Na niektórych rynkach, których ryzyko jest trudne do oszacowania, BRE Bank korzysta z usług swoich zagranicznych korespondentów, na przykład Commerzbanku, oraz z ubezpieczenia w KUKE pokrywającego ryzyko ekonomiczne i polityczne.

Nie wyodrębnia się w Grupie BRE Banku aktywów, zobowiązań i pozycji pozabilansowych według obszarów geograficznych z uwagi na nieistotność geograficznego zróżnicowania ryzyk.

Ryzyko koncentracji branżowej

W przypadku koncentracji w branżach, dodatkowo analizowany jest udział Banku w finansowaniu całego sektora oraz sytuacja klientów Banku na tle kondycji finansowej firm z danej branży. W tym celu Bank korzysta z bazy statystycznej, która poszczególne wskaźniki finansowe każdego z klientów Banku umieszcza w siatce decylowej tego wskaźnika dla danej branży. Pozwala to monitorować ryzyko branżowe portfela Banku w sytuacji, gdy kondycja całej branży podlega, ze względu na czynniki zewnętrzne, szybkim zmianom.

Limity branżowe ustala się dla branż, zdefiniowanych przez BRE Bank SA zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku, w kwartalnych okresach sprawozdawczych. Monitorowaniu i analizie podlegają wszystkie branże, na które Bank ma zaangażowanie powyżej 700 mln zł, a także dodatkowo wskazane przez Dyrektora Banku ds. Zarządzania Ryzykiem. O ile Komitet Kredytowy Banku nie postanowi inaczej, ustala się limit zaangażowania Grupy w dowolną branżę na poziomie nie wyższym niż:

- a) 10% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o niskim ryzyku,
 b) 8% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o średnim ryzyku,
 c) 6% wartości brutto portfela kredytowego w poprzednim okresie sprawozdawczym dla branż o wysokim ryzyku.

W przypadku przekroczenia jakiegokolwiek limitu branżowego lub przewidywania, że taki limit może być przekroczony w następnym okresie sprawozdawczym, wprowadzane są działania zapobiegające przekroczeniu limitów.

Poniższe tabele prezentują strukturę koncentracji zaangażowania BRE Banku SA i BRE Banku Hipotecznego w poszczególne branże

Struktura koncentracji zaangażowania BRE Banku SA

Lp	Branże	Zadłużenie kapitałowe (mln PLN) 30.06.2008	%
1.	Osoby fizyczne	16 880	52,0
2.	Leasing i wynajem	1 552	4,8
3.	Metale	1 014	3,1
4.	Banki	871	2,7
5.	Energetyka i ciepłownictwo	870	2,7
6.	Transport i biura turystyczne	771	2,4
7.	Pozostały handel hurtowy	758	2,3
8.	Drewno i meble	714	2,2
9.	Paliwa płynne i gaz ziemny	674	2,1

Łączne zaangażowanie Banku w wyżej wymienione branże (poza osobami fizycznymi) wynosi około 22,2% portfela kredytowego. Według najnowszego (stan na półrocze 2008 roku) opracowania Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową ryzyko inwestycyjne tych działów (w 5 –stopniowej skali – tj.: małe, średnie, podwyższone, wysokie i bardzo wysokie) było oceniane następująco:

Leasing i wynajem	- niesklasyfikowane
Metale	- średnie
Energetyka i ciepłownictwo	- średnie
Banki	- niesklasyfikowane
Transport i biura turystyczne	- podwyższone
Pozostały handel hurtowy	- średnie
Drewno i meble	- wysokie
Paliwa płynne i gaz ziemny	- podwyższone

Lp	Branże	Zadłużenie kapitałowe (mln PLN) 31.12.2007	%
1.	Osoby fizyczne	13 674	50,8
2.	Metale	908	3,4
3.	Banki	788	2,9
4.	Leasing i wynajem	696	2,6
5.	Real estate	640	2,4
6.	Pozostały handel hurtowy	610	2,3
7.	Drewno i meble	604	2,2
8.	Motoryzacja	528	2,0
9.	Zarządzanie, consulting, reklama	519	1,9

Łączne zaangażowanie Banku w wyżej wymienione branże (poza osobami fizycznymi) wynosiło około 19,6% portfela kredytowego. Według opracowania Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową dotyczącego 2007 roku, ryzyko inwestycyjne tych działów (w 5 – stopniowej skali – tj.: małe, średnie, podwyższone, wysokie i bardzo wysokie) było oceniane następująco:

Metale	- małe/średnie
Banki	- niesklasyfikowane
Leasing i wynajem	- niesklasyfikowane
Real estate	- średnie
Pozostały handel hurtowy	- małe
Maszyny i urządzenia	- podwyższone
Przemysł drzewny i meblarski	- średnie
Motoryzacja	- średnie
Zarządzanie, consulting, reklama	- średnie

Lp	Branże	Zadłużenie kapitałowe (mln PLN) 30.06.2007	%
1.	Osoby fizyczne	11 297	47,7
2.	Banki	861	3,6
3.	Metale	840	3,5
4.	Pozostały handel hurtowy	688	2,9
5.	Leasing i wynajem	686	2,9
6.	Maszyny i urządzenia	611	2,6
7.	Drewno i meble	513	2,2
8.	Real estate	467	2,0
9.	Przedsiębiorstwa budowlane	451	1,9

Łączne zaangażowanie Banku w wyżej wymienione branże (poza osobami fizycznymi) wynosiło około 22% portfela kredytowego. Według opracowania Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową za pierwsze półrocze 2007 roku, ryzyko inwestycyjne tych działów (w 5 –stopniowej skali – tj.: małe, średnie, podwyższone, wysokie i bardzo wysokie) było oceniane następująco:

Banki	- niesklasyfikowane
Metale	- małe/średnie
Pozostały handel hurtowy	- średnie
Leasing i wynajem	- niesklasyfikowane
Maszyny i urządzenia	- podwyższone
Przemysł drzewny i meblarski	- średnie
Real estate	- średnie
Przedsiębiorstwa budowlane	- małe

Struktura koncentracji zaangażowania BRE Banku Hipotecznego

Lp	Branże	Zadłużenie kapitałowe (mln PLN) 30.06.2008	%	Zadłużenie kapitałowe (mln PLN) 31.12.2007	%	Zadłużenie kapitałowe (mln PLN) 30.06.2007	%
1.	Obsługa nieruchomości	2 262	63,58	1 898	58,97	1 589	58,17
2.	Budownictwo	551	15,49	512	15,90	418	15,31
3.	Ochrona zdrowia i opieka społeczna	407	11,44	417	12,97	280	10,25
4.	Administracja publiczna i obrona narodowa	128	3,60	140	4,34	164	6,02
5.	Osoby fizyczne	69	1,94	81	2,51	96	3,52
6.	Hotele i restauracje	63	1,77	121	3,76	184	6,73
7.	Pozostałe	78	2,19	50	1,55	-	-

Ryzyko koncentracji dużych zaangażowań

Celem procesu zarządzania ryzykiem koncentracji dużych zaangażowań jest bieżący monitoring oraz kontrola zaangażowań pod kątem przestrzegania limitów prawnych. W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem przekroczenia prawnych limitów w Banku:

- są ustalane wewnętrzne limity mniejsze niż określone w ustawie Prawo bankowe,
- dla klientów, których zaangażowanie przekracza 5% funduszy własnych, jest wprowadzony proces rezerwacji (pozwoleń) limitów zaangażowań,
- prowadzony jest tygodniowy raporting dotyczący dużych zaangażowań przeznaczony dla uczestników procesów kredytowego i inwestycyjnego.

Działania te mają bezpośredni wpływ na decyzje organów Banku dotyczące akceptowania zwiększania i podejmowania zaangażowań wobec klientów.

Zaangażowanie wobec jednego kredytobiorcy (włączając banki i brokerów) podlega dalszym ograniczeniom w formie szczegółowych limitów dotyczących narażenia na ryzyko bilansowe i pozabilansowe oraz dziennych limitów ryzyka dostaw dotyczących pozycji takich jak walutowe kontrakty terminowe. Faktyczna ekspozycja na ryzyko jest codziennie porównywana z dopuszczalnym limitem.

Poziomem ekspozycji na ryzyko kredytowe zarządza się poprzez regularną analizę zdolności kredytobiorców oraz potencjalnych kredytobiorców do spłaty odsetek i kapitału oraz, w razie potrzeby, poprzez zmianę limitów kredytowych. Poziomem narażenia na ryzyko kredytowe zarządza się również poprzez uzyskiwanie zabezpieczeń oraz gwarancji.

3.4 Ryzyko rynkowe

Bank narażony jest na ryzyko rynkowe rozumiane jako ryzyko zmian bieżącej wyceny instrumentów finansowych tworzących portfele Banku, które wynikają ze zmian cen i wartości parametrów rynkowych. Ekspozycja na ryzyko rynkowe Banku wynika z otwartych pozycji w instrumentach odsetkowych, walutowych i kapitałowych, które narażone są na rynkowe zmiany wartości odpowiednich czynników ryzyka, a w szczególności na zmiany wartości stóp procentowych, kursów walutowych, cen akcji i poziomu indeksów oraz zmienności tych czynników ryzyka.

Ryzyko rynkowe wynika zarówno z pozycji zaliczanych do księgi handlowej jak i stanowiących księgę bankową. Portfele handlowe Banku są zbudowane z pozycji powstających w wyniku zawartych transakcji handlowych z klientami Banku lub z transakcji, w których Bank działa jako animator rynku. Na księgę bankową składają się pozycje wynikające z zarządzania ryzykiem stopy procentowej Banku, głównie z obszarów bankowości korporacyjnej, inwestycyjnej i detalicznej, oraz z zarządzania płynnością Banku. Zarządzanie operacyjne ryzykiem rynkowym odbywa się w jednostkach front office – w Departamencie Skarbu odpowiadającym głównie za pozycje księgi bankowej oraz w Departamencie Rynków Finansowych zarządzającym głównie pozycjami księgi handlowej. Ryzyko rynkowe wynikające z transakcji zawieranych przez inne jednostki Banku, co do zasady, jest transferowane do Departamentu Skarbu lub Departamentu Rynków Finansowych odpowiednio do rodzaju ryzyka.

Zarządzanie strategiczne ryzykiem rynkowym, w tym niezależny monitoring i kontrola, odbywa się w jednostkach Banku oddzielonych funkcjonalnie od jednostek zarządzających pozycjami – w tym w Departamencie Ryzyka Finansowego, a decyzje odnoszące się do strategicznego zarządzania ryzykiem rynkowym podejmuje Komitet Ryzyka BRE Banku. Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się zgodnie z przyjętą przez Radę Nadzorczą strategią i polityką zarządzania ryzykiem rynkowym w BRE Banku.

W celu ograniczenia poziomu ryzyka rynkowego, na które Bank jest narażony, Zarząd Banku, przez decyzje Komitetu Ryzyka, ustala limity ryzyka rynkowego - limity wartości zagrożonej oraz limity testów warunków skrajnych. Limity ryzyka rynkowego pozycji Banku są na bieżąco monitorowane w trybie dziennym.

Poziom ekspozycji na ryzyko rynkowe

Kwantyfikacja poziomu ryzyka rynkowego pozycji Banku odbywa się przez pomiar wartości zagrożonej (tzw. VaR) oraz przez przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

Wartość zagrożona

Podstawową miarą ryzyka rynkowego stosowaną do portfeli księgi handlowej oraz portfeli księgi bankowej jest wartość zagrożona (Value at Risk – VaR). VaR jest miarą statystyczną, która wyraża potencjalną stratę, na jaką narażony jest portfel w przeciągu określonego czasu, dla danego poziomu ufności, w normalnych warunkach rynkowych, z tytułu zmian czynników ryzyka takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, ceny akcji oraz zmienności (volatility) określonych czynników ryzyka (kursów, stóp, cen). Potencjalność straty oznacza, że z wcześniej ustalonym, dużym prawdopodobieństwem (poziom ufności), przy którym wyznaczana jest wartość zagrożona, w ciągu zadanego okresu można się spodziewać straty mniejszej niż wyznaczona wartość VaR. Wartość zagrożona jest wyznaczana metodą symulacji historycznej, bazującej na szeregach czasowych o długości 254 (1 rok) zaobserwowanych wartości wszystkich czynników ryzyka, od których zależne są portfele Banku. Bank monitoruje wartość zagrożoną na poziomie ufności 97,5% dla jednodniowego okresu utrzymywania pozycji.

Dzięki stosowaniu w procesie wyznaczania wartości zagrożonej dokładnych metod wyceny instrumentów finansowych, monitorowana przez Bank wielkość VaR prawidłowo odzwierciedla ryzyko rynkowe nieliniowych instrumentów finansowych, takich jak na przykład opcje. Model wyznaczania wartości zagrożonej jest poddawany na bieżąco testom weryfikacji historycznej. Wyniki tych testów wskazują, że model jest poprawny.

Od 2006 roku ryzyko rynkowe spółek Grupy BRE Banku jest monitorowane przez Bank. Poniższa tabela przedstawia poziom ryzyka rynkowego Grupy BRE Banku w odniesieniu do poziomu ryzyka rynkowego Banku według stanów na dzień 30 czerwca 2008 roku i w celach porównawczych na koniec 2007 roku i na dzień 30 czerwca 2007 roku, mierzonej wartością zagrożoną (przy poziomie ufności 97,5% dla jednodniowego okresu utrzymywania pozycji).

Wartość zagrożona - VaR (w tys. zł)	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
BRE Bank	4 392	5 041	6 604
Grupa BRE Banku (z efektem dywersyfikacji)	4 444	5 045	6 610
Grupa BRE Banku (bez dywersyfikacji)	5 162	5 341	7 157

Zasadniczym źródłem ryzyka rynkowego Grupy BRE Banku są pozycje Banku. Dokładniejsza analiza struktury ryzyka rynkowego mierzonego wartością zagrożoną (przy poziomie ufności 97,5% dla prezentowanych okresów) pozycji Banku jest przedstawiona w poniższej tabeli.

w tys. zł	I półrocze 2008 roku				2007 rok				I półrocze 2007 roku			
	30.06.2008	średnia	maksimum	minimum	31.12.2007	średnia	maksimum	minimum	30.06.2007	średnia	maksimum	minimum
Ryzyko stopy procentowej	4 492	4 113	5 751	2 596	4 722	5 189	9 587	3 449	6 138	5 635	9 587	3 533
Ryzyko walutowe	570	579	1 270	378	455	976	2 454	182	839	946	1 804	182
Ryzyko cen akcji	103	427	906	88	155	260	944	6	134	414	944	106
VaR całkowity	4 392	4 306	5 975	2 792	5 041	5 754	10 275	3 530	6 604	6 324	10 275	3 988

Wykorzystanie limitów wartości zagrożonej dla księgi handlowej było w pierwszym półroczu 2008 roku na bezpiecznym poziomie i średnio dla portfeli handlowych Departamentu Rynków Finansowych wynosiło 15%, a dla portfeli Departamentu Skarbu 25%.

Na wysokość wartości zagrożonej (VaR) wpływają w przeważającej mierze portfele instrumentów wrażliwych na stopę procentową, takich jak obligacje skarbowe, papiery komercyjne, transakcje IRS i CIRS oraz, w drugiej kolejności, portfele instrumentów wrażliwych na zmiany kursów wymiany walutowej, takich jak opcje walutowe oraz transakcje wymiany walutowej. Pozostałe grupy czynników ryzyka mają relatywnie mniejszy wpływ na wartość VaR.

Test warunków skrajnych

Dodatkową miarą ryzyka rynkowego, uzupełniającą pomiar wartości zagrożonej, jest test warunków skrajnych, który pokazuje hipotetyczną zmianę bieżącej wyceny portfeli Banku, która nastąpiłaby w skutek przyjęcia przez czynniki ryzyka wyspecyfikowanych skrajnych wartości w horyzoncie jednodniowym. Bank stosuje dwie metody przeprowadzania testów warunków skrajnych: jedną, w której scenariusze zmian czynników ryzyka zostały skonstruowane na podstawie dużych zmian parametrów rynkowych zaobserwowanych w przeszłych rynkowych sytuacjach kryzysowych, oraz drugą, w której scenariusze składają się z dużych, ekstremalnie skorelowanych zmian, jednakowych w każdej grupie, wartości czynników ryzyka. Na wartości testu warunków skrajnych nałożony jest limit, który ma charakter liczby kontrolnej. Średnia wartość testu warunków skrajnych (opartych na zaobserwowanych przeszłych sytuacjach kryzysowych) wynosiła w pierwszym półroczu 2008 roku dla portfeli handlowych Departamentu Rynków Finansowych 16 mln zł, a dla portfeli Departamentu Skarbu 43 mln zł.

3.5 Ryzyko walutowe

Grupa jest narażona na wpływ zmian kursów walutowych. Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Grupy na ryzyko walutowe na dzień 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku. Tabele te przedstawiają aktywa i zobowiązania Grupy według wartości bilansowej, w podziale walutowym.

30.06.2008	PLN	EUR	USD	CHF	GBP	Inne	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	2 775 014	93 587	5 404	79	271	26 779	2 901 134
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	24 536	-	-	-	-	-	24 536
Należności od banków	3 143 450	406 708	460 967	5 955	5 685	724 931	4 747 696
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	4 082 394	58 208	12 123	-	-	-	4 152 725
Pochodne instrumenty finansowe	2 498 011	24 890	15 694	(36 004)	2 249	(3 498)	2 501 342
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	21 441 423	4 780 243	893 730	11 622 343	9 053	912 776	39 659 568
Lokacyjne papiery wartościowe	5 066 037	113 668	9 505	-	-	14	5 189 224
- dostępne do sprzedaży	5 066 037	113 668	9 505	-	-	14	5 189 224
Aktywa zastawione	2 590 976	-	-	-	-	-	2 590 976
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	238	13 437	-	-	-	-	13 675
Wartości niematerialne	405 291	947	-	-	268	1 629	408 135
Rzeczowe aktywa trwałe	692 285	5 076	-	-	-	18 519	715 880
Pozostałe aktywa, w tym aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 147 350	11 615	1 426	620	109	8 089	1 169 209
Aktywa razem	43 867 005	5 508 379	1 398 849	11 592 993	17 635	1 689 239	64 074 100
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	4 307 364	2 850 797	27 976	8 568 289	824	610 415	16 365 665
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	2 472 353	114 543	22 668	(50 696)	5 514	(8 956)	2 555 426
Zobowiązania wobec klientów	30 397 661	3 123 426	1 058 292	22 797	49 343	1 732 454	36 383 973
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 945 744	171 659	74 468	-	-	-	2 191 871
Zobowiązania podporządkowane	-	-	-	1 993 213	-	-	1 993 213
Pozostałe zobowiązania, w tym zobowiązania podatkowe	907 962	40 701	2 777	850	1	34 304	986 595
Rezerwy	71 565	5 306	6 852	-	-	-	83 723
Zobowiązania razem	40 102 649	6 306 432	1 193 033	10 534 453	55 682	2 368 217	60 560 466
Pozycja bilansowa netto	3 764 356	(798 053)	205 816	1 058 540	(38 047)	(678 978)	3 513 634
Zobowiązania do udzielania kredytów	12 287 953	1 562 843	272 483	687 045	5 702	535 899	15 351 925

31.12.2007	PLN	EUR	USD	CHF	GBP	Inne	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	1 989 778	8 817	3 636	170	358	776	2 003 535
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	23 259	-	-	-	-	-	23 259
Należności od banków	967 951	386 307	708 767	3 255	6 701	16 955	2 089 936
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	4 133 520	88 755	35 707	-	-	-	4 257 982
Pochodne instrumenty finansowe	2 240 771	16 441	13 332	1 849	-	245	2 272 638
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	18 451 745	4 430 302	941 124	9 252 549	10 359	596 586	33 682 665
Lokacyjne papiery wartościowe	6 262 372	92 960	31 228	-	-	14	6 386 574
- dostępne do sprzedaży	6 262 372	92 960	31 228	-	-	14	6 386 574
Aktywa zastawione	2 812 277	-	-	-	-	-	2 812 277
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	238	4 585	-	-	-	-	4 823
Wartości niematerialne	403 477	777	-	-	-	713	404 967
Rzeczowe aktywa trwałe	660 305	4 954	-	-	-	4 954	670 213
Pozostałe aktywa, w tym aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	983 774	8 035	20	1 021	11	4 092	996 953
Aktywa razem	38 929 467	5 041 933	1 733 814	9 258 844	17 429	624 335	55 605 822
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	3 404 821	1 601 082	48 391	6 790 730	1 454	399 389	12 245 867
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	2 059 643	85 338	18 616	268	116	233	2 164 214
Zobowiązania wobec klientów	27 589 001	3 358 181	1 264 051	21 368	72 175	97 087	32 401 863
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 899 713	914 907	113 794	-	-	-	2 928 414
Zobowiązania podporządkowane	-	362 440	-	1 299 345	-	-	1 661 785
Pozostałe zobowiązania, w tym zobowiązania podatkowe	961 237	32 749	3 520	1 360	1	15 797	1 014 664
Rezerwy	69 133	1 717	377	-	-	-	71 227
Zobowiązania razem	35 983 548	6 356 414	1 448 749	8 113 071	73 746	512 506	52 488 034
Pozycja bilansowa netto	2 945 919	(1 314 481)	285 065	1 145 773	(56 317)	111 829	3 117 788
Zobowiązania do udzielania kredytów	11 983 843	1 063 412	338 543	490 637	27 560	503 050	14 407 045

Grupa BRE Banku SA**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku****(w tys. zł)**

30.06.2007	PLN	EUR	USD	CHF	GBP	Inne	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	2 541 775	11 784	7 684	296	432	760	2 562 731
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	34 005	-	-	-	-	-	34 005
Należności od banków	1 436 600	272 262	620 383	8 453	3 575	21 025	2 362 298
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	4 015 625	218 274	100 468	-	-	-	4 334 367
Pochodne instrumenty finansowe	1 592 788	5 777	12 428	563	-	245	1 611 801
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	15 412 759	4 485 729	730 271	7 967 570	9 918	413 255	29 019 502
Lokacyjne papiery wartościowe	3 696 313	127 260	167 411	-	-	13	3 990 997
- dostępne do sprzedaży	3 696 313	127 260	167 411	-	-	13	3 990 997
Aktywa zastawione	2 473 770	-	-	-	-	-	2 473 770
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	238	3 766	-	-	-	-	4 004
Wartości niematerialne	372 464	98	-	-	-	393	372 955
Rzeczowe aktywa trwałe	584 191	5 438	-	-	-	1 614	591 243
Pozostałe aktywa, w tym aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	876 525	13 863	255	1 748	35	1 276	893 702
Aktywa razem	33 037 053	5 144 251	1 638 900	7 978 630	13 960	438 581	48 251 375
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	2 786 494	1 476 806	48 305	4 323 613	3 192	326 140	8 964 550
Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu	1 502 291	41 171	15 815	160	130	267	1 559 834
Zobowiązania wobec klientów	23 665 917	3 663 612	1 449 180	25 539	115 451	52 082	28 971 781
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 574 316	1 796 133	132 796	-	-	-	3 503 245
Zobowiązania podporządkowane	-	380 668	-	1 093 103	-	-	1 473 771
Pozostałe zobowiązania, w tym zobowiązania podatkowe	829 161	57 970	9 766	1 680	11	6 197	904 785
Rezerwy	63 623	2 220	483	-	-	-	66 326
Zobowiązania razem	30 421 802	7 418 580	1 656 345	5 444 095	118 784	384 686	45 444 292
Pozycja bilansowa netto	2 615 251	(2 274 329)	(17 445)	2 534 535	(104 824)	53 895	2 807 083
Zobowiązania do udzielania kredytów	9 098 932	1 171 229	299 254	615 098	6 175	12 764	11 203 452

3.6 Ryzyko stopy procentowej**BRE Bank SA**

Ryzyko stopy procentowej w BRE Banku zarządzane jest w oparciu o miary ryzyka takie jak: luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz liczony na jej bazie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”). Na podstawie wspomnianych miar wykonywane są również analizy typu stress test.

Według stanu na 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku nagła, trwała i o niekorzystnym kierunku zmiana rynkowych stóp procentowych o 100 p.b. dla wszystkich terminów zapadalności spowodowałaby zmniejszenie rocznego dochodu odsetkowego, w okresie 12 miesięcy następujących po dniu bilansowym o:

30.06.2008		31.12.2007		30.06.2007	
w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty
24,17	PLN	28,58	PLN	20,15	PLN
7,75	EUR	4,19	EUR	5,73	EUR
1,55	USD	3,32	USD	2,98	USD
5,48	CHF	2,68	CHF	4,54	CHF

Do wyliczenia tych wartości przyjęto założenie, że struktura aktywów i zobowiązań finansowych ujętych w sprawozdaniu według stanu na prezentowane powyżej daty, będzie niezmienna przez okres roku, a Bank nie podejmie żadnych działań w celu zmiany związanej z nimi ekspozycji na ryzyko zmiany stopy procentowej.

BRE Bank Hipoteczny SA

Podstawowymi miarami ryzyka stopy procentowej w BRE Banku Hipotecznego SA są luka niedopasowania terminów przeszacowania oraz liczony na jej bazie dochód odsetkowy narażony na ryzyko („EaR”).

Według stanu na 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku, zmiana rynkowych stóp procentowych o 100 p.b. dla wszystkich terminów przeszacowania, w przypadku, gdyby miała charakter trwały i o niekorzystnym kierunku spowodowałaby zmniejszenie rocznego dochodu odsetkowego o:

30.06.2008		31.12.2007		30.06.2007	
w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty
3,16	PLN	2,91	PLN	2,64	PLN
0,17	EUR	0,08	EUR	0,06	EUR
0,02	USD	0,04	USD	0,03	USD

Przy wyliczaniu tych wartości przyjęto założenie, że struktura aktywów i pasywów ujętych w sprawozdaniu finansowym według stanu na prezentowane powyżej daty nie ulegnie zmianie w trakcie najbliższego roku ani że Bank nie podejmie żadnych działań w celu zmiany ekspozycji narażonej na ryzyko.

BRE Leasing Sp. z o.o.

BRE Leasing Sp. z o.o. stosuje analizę ryzyka, gdzie czynnikami ryzyka są:

- stopy procentowe
- kursy wymiany walut

Wrażliwość poszczególnych transakcji na czynniki ryzyka jest obliczana poprzez dodanie czynnika ryzyka (tzw. Shock Rate) i zbadaniu jego wpływu na wartość bieżącą portfela (MTM).

Według stanu na 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku nagła, trwała i o niekorzystnym kierunku zmian rynkowych stóp procentowych o 100 p.b dla wszystkich terminów zapadalności spowodowałyby zmniejszenie wartości bieżącej portfela o:

30.06.2008		31.12.2007		30.06.2007	
w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty	w mln zł	dla waluty
4,75	PLN	1,6	PLN	3,2	PLN
1,95	EUR	1,1	EUR	2,4	EUR
-	USD	0,01	USD	0,02	USD
0,15	CHF	0,1	CHF	0,07	CHF
0,54	JPY	-	JPY	-	JPY

Poniższe tabele przedstawiają ekspozycję Grupy na ryzyko stopy procentowej. Tabele te przedstawiają instrumenty finansowe Grupy według wartości bilansowej, w podziale według wcześniejszego z dwóch terminów: zmiany oprocentowania przewidzianego w umowie lub terminu wymagalności.

30.06.2008	Do 1 miesiąca	1 - 3 miesięcy	3 - 12 miesięcy	1 - 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje nieodsetkowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	1 059 180	-	-	-	-	1 841 954	2 901 134
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	-	24 536	-	-	-	-	24 536
Należności od banków	2 948 675	1 295 844	313 328	5 072	634	184 143	4 747 696
Papiery wartościowe (przeznaczone do obrotu, lokacyjne oraz aktywa zastawione)	5 123 772	2 518 400	2 090 750	1 376 152	697 677	126 174	11 932 925
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	34 769 428	3 116 922	1 114 625	180 293	50 358	427 942	39 659 568
Inne aktywa oraz pochodne instrumenty finansowe	519 565	385 390	1 184 178	657 789	10 892	703 194	3 461 008
Aktywa razem	44 420 620	7 341 092	4 702 881	2 219 306	759 561	3 283 407	62 726 867
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	7 025 128	5 211 177	981 214	3 092 339	24 522	31 285	16 365 665
Zobowiązania wobec klientów	33 280 514	2 075 115	803 626	177 079	2 981	44 658	36 383 973
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	442 009	467 204	1 282 658	-	-	-	2 191 871
Zobowiązania podporządkowane	359 589	1 633 624	-	-	-	-	1 993 213
Pozostałe zobowiązania oraz pochodne instrumenty finansowe	414 460	370 524	1 220 888	499 840	12 958	922 712	3 441 382
Zobowiązania razem	41 521 700	9 757 644	4 288 386	3 769 258	40 461	998 655	60 376 104
Luka bilansowa	2 898 920	(2 416 552)	414 495	(1 549 952)	719 100		
31.12.2007	Do 1 miesiąca	1 - 3 miesięcy	3 - 12 miesięcy	1 - 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje nieodsetkowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	968 441	-	-	-	-	1 035 094	2 003 535
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	-	23 259	-	-	-	-	23 259
Należności od banków	1 535 899	290 090	243 996	-	-	19 951	2 089 936
Papiery wartościowe (przeznaczone do obrotu, lokacyjne oraz aktywa zastawione)	6 251 316	1 835 861	1 673 094	2 300 509	1 001 566	394 487	13 456 833
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	29 136 875	2 955 009	875 132	235 647	32 270	447 732	33 682 665
Inne aktywa oraz pochodne instrumenty finansowe	566 318	418 252	908 197	340 824	10 868	908 842	3 153 301
Aktywa razem	38 458 849	5 522 471	3 700 419	2 876 980	1 044 704	2 806 106	54 409 529
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	7 481 037	3 991 179	255 227	38 732	-	479 692	12 245 867
Zobowiązania wobec klientów	30 277 001	1 317 245	622 708	122 927	2 742	59 240	32 401 863
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	697 457	1 112 371	1 111 270	7 316	-	-	2 928 414
Zobowiązania podporządkowane	6 745	1 655 040	-	-	-	-	1 661 785
Pozostałe zobowiązania oraz pochodne instrumenty finansowe	401 039	369 012	1 006 931	330 879	10 494	925 834	3 044 189
Zobowiązania razem	38 863 279	8 444 847	2 996 136	499 854	13 236	1 464 766	52 282 118
Luka bilansowa	(404 430)	(2 922 376)	704 283	2 377 126	1 031 468		

Grupa BRE Banku SA**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku****(w tys. zł)**

30.06.2007	Do 1 miesiąca	1 - 3 miesięcy	3 - 12 miesięcy	1 - 5 lat	Powyżej 5 lat	Pozycje nieodsetkowe	Razem
Aktywa							
Kasa, operacje z bankiem centralnym	1 742 646	-	-	-	-	820 085	2 562 731
Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym	-	34 005	-	-	-	-	34 005
Należności od banków	1 886 888	144 310	314 620	3 528	-	12 952	2 362 298
Papiery wartościowe (przeznaczone do obrotu, lokacyjne oraz aktywa zastawione)	4 947 543	1 389 922	528 036	2 967 604	759 821	206 208	10 799 134
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	23 269 137	2 307 792	1 470 967	1 568 596	59 812	343 198	29 019 502
Inne aktywa oraz pochodne instrumenty finansowe	650 097	225 542	587 434	221 870	6 221	729 351	2 420 515
Aktywa razem	32 496 311	4 101 571	2 901 057	4 761 598	825 854	2 111 794	47 198 185
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec innych banków	5 374 295	3 135 128	420 367	19 366	-	15 394	8 964 550
Zobowiązania wobec klientów	26 580 746	1 343 273	645 646	190 784	169 680	41 652	28 971 781
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 533 517	1 054 606	901 849	7 078	-	6 195	3 503 245
Zobowiązania podporządkowane	6 151	1 467 620	-	-	-	-	1 473 771
Pozostałe zobowiązania oraz pochodne instrumenty finansowe	445 814	231 076	566 798	222 362	6 738	879 874	2 352 662
Zobowiązania razem	33 940 523	7 231 703	2 534 660	439 590	176 418	943 115	45 266 009
Luka bilansowa	(1 444 212)	(3 130 132)	366 397	4 322 008	649 436		

3.7 Ryzyko utraty płynności**BRE Bank SA**

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie i utrzymywanie zdolności Banku do wywiązywania się zarówno z bieżących, jak i przyszłych zobowiązań, z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności.

Na proces zapewnienia płynności finansowej Banku składają się następujące podprocesy:

- 1) zarządzanie ryzykiem płynności, czyli podejmowanie działań zapobiegawczych, mających na celu niedopuszczenie do wystąpienia zagrożenia utraty płynności,
- 2) monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku.

Proces zarządzania ryzykiem płynności w Banku odbywa się na dwóch poziomach:

- 1) strategicznym, umożliwiającym zapewnienie płynności finansowej w dłuższym horyzoncie czasowym i obejmującym aspekt prognostyczny,
- 2) operacyjnym, pozwalającym na śledzenie ekspozycji płynnościowej dla celów zabezpieczania płynności natychmiastowej i bieżącej.

Zarządzanie ryzykiem płynności finansowej na poziomie strategicznym odbywa się w Banku między innymi w zakresie:

- a) ustalania struktury i wysokości strategicznych limitów ryzyka,
- b) ustalania struktury i minimalnej wielkości rezerw płynnościowych Banku,
- c) akceptacji metod pomiaru ryzyka płynności finansowej i form sprawozdawczości,
- d) neutralizacji sytuacji awaryjnej związanej z zagrożeniem utraty płynności,
- e) ustalania strategii Banku odnośnie struktury aktywów, długu, kapitału oraz zobowiązań i pozycji pozabilansowych,
- f) określania strategii długoterminowego finansowania.

Zarządzanie ryzykiem płynności finansowej na poziomie operacyjnym odbywa się w Banku w Departamencie Skarbu w zakresie:

- a) zapewnienia środków do rozliczeń na rachunkach Banku (np. rachunki nostro),
- b) realizacji strategicznych zaleceń Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Grupy BRE Banku (ALCO),
- c) kształtowania struktury przyszłych przepływów pieniężnych, w ramach limitów nałożonych przez Komitet Ryzyka,
- d) utrzymywania określonych wielkości portfeli papierów wartościowych (aktywów płynnych), stanowiących zabezpieczenie płynności, w ramach limitów nałożonych przez Komitet Ryzyka,
- e) utrzymywania wielkości innych parametrów na poziomie wyznaczonym przez limity nałożone przez ALCO i Komitet Ryzyka,
- f) realizacji procedur awaryjnych zmierzających do neutralizacji sytuacji awaryjnej związanej z zagrożeniem utraty płynności finansowej.

Bank monitoruje płynność finansową w trybie dziennym, wykorzystując metody oparte o analizę przepływów pieniężnych. Pomiar ryzyka płynności bazuje na modelu wewnętrznym, który został zbudowany na podstawie analiz specyfiki Banku, zmienności bazy depozytowej, koncentracji finansowania oraz planowanego rozwoju poszczególnych pozycji. Codziennemu monitorowaniu poddawane są: wartość niedopasowania w określonych przedziałach czasowych (luka), poziom rezerw płynnościowych Banku oraz stopień wykorzystania wewnętrznych limitów płynnościowych. Bank ocenia na bieżąco swą sytuację płynnościową oraz prawdopodobieństwo jej pogorszenia, stosując metody scenariuszowe w tym scenariusze typu stress test.

Bank na bieżąco monitoruje również poziom koncentracji finansowania, szczególnie w zakresie bazy depozytowej oraz stan rezerw płynnościowych.

Dla potrzeb zabezpieczenia płynności Banku, Bank ustala źródła bieżącego i awaryjnego zasilania płynnościowego Banku, zwane rezerwami płynnościowymi.

Bank posiada ustalone procedury postępowania awaryjnego na wypadek znacznego pogorszenia się stanu płynności finansowej Banku.

Dla potrzeb bieżącego monitorowania płynności Bank kalkuluje wartości urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych. Luka urealniona jest kalkulowana na bazie przepływów kontraktowych (Nota 3.7.1). Urealniane są przede wszystkim przepływy w portfelu depozytów klientów niebankowych i w portfelu kredytów w rachunkach bieżących. Ponadto, zakłada się stabilność portfela kredytów terminowych oraz możliwość wcześniejszej sprzedaży bądź zastawu portfela płynnych papierów wartościowych.

Wartość urealnionej, skumulowanej luki niedopasowania przepływów pieniężnych (w mln zł)

Przedział czasowy	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
do 3 dni roboczych	3 029	3 600	3 356
do 7 dni kalendarzowych	2 918	3 706	5 149
do 15 dni kalendarzowych	2 504	3 647	5 078
do 1 miesiąca	3 262	4 005	5 742
do 2 miesięcy	4 136	4 656	5 642
do 3 miesięcy	4 616	4 655	5 440
do 4 miesięcy	4 689	4 024	4 660
do 5 miesięcy	3 794	3 817	4 661
do 6 miesięcy	3 854	3 217	4 640
do 7 miesięcy	3 873	2 743	4 575
do 8 miesięcy	3 817	2 242	4 489
do 9 miesięcy	3 787	2 276	4 417
do 10 miesięcy	3 672	2 346	3 699
do 11 miesięcy	3 792	1 344	3 960
do 12 miesięcy	3 666	1 425	2 711

W prezentowanych okresach płynność Banku utrzymywała się na bezpiecznym i stabilnym poziomie.

BRE Bank Hipoteczny SA

Ryzyko płynności wynika z uwagi na występowanie różnic pomiędzy terminem zapadalności aktywów Banku oraz wymagalności jego pasywów. Bank zarządza ryzykiem płynności poprzez wdrożenie procedur monitoringu i raportowania przewidywanych wpływów i wypływów oraz dostępnych środków pieniężnych.

Źródła finansowania podlegają dywersyfikacji poprzez współpracę z wieloma kontrahentami oraz dobór różnych instrumentów finansowania akcji kredytowej. Bank finansuje długoterminowe aktywa w pierwszej kolejności listami zastawnymi o długim terminie wymagalności, a bieżące zapotrzebowanie na środki zaspokaja na rynku międzybankowym poprzez emisje krótkoterminowych obligacji i przyjmowanie depozytów.

Bank posiada plan działania na wypadek pogorszenia się wskaźników płynności.

W pierwszej połowie 2008 roku wartość wskaźników płynności do 1 miesiąca utrzymywała się w przedziale od 33,24% do 128,75% a jego wartość średnia wynosiła 65,11%. Na dzień 30 czerwca 2008 roku wartość tego współczynnika wynosiła 65,94%*.

*Wartość wskaźnika płynności do 1 miesiąca w wysokości 65,94% wynika z uwzględnienia bezwarunkowych linii stand-by na łączną kwotę 300 mln zł.

BRE Leasing Sp. z o.o.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie i utrzymywanie zdolności Spółki do wywiązywania się z bieżących jak i przyszłych planowanych zobowiązań z uwzględnieniem kosztów pozyskania płynności.

Spółka zarządza ryzykiem płynności poprzez bilansowanie należności z umów leasingu z zobowiązaniami kredytowymi z punktu widzenia terminów ich zapadalności na podstawie raportów opartych o cash-flow. Ponadto Spółka posiada otwarte źródła refinansowania na okresy ponad półroczne.

3.7.1 Przepływy środków pieniężnych z transakcji na niepochodnych instrumentach finansowych

Poniższa tabela zawiera wartości przepływów środków pieniężnych wymaganych do zapłacenia przez Grupę, wynikających z zobowiązań finansowych. Przepływy zaprezentowano na datę bilansową w podziale według pozostałego umownego terminu wymagalności. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na złote według średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Kwoty ujawnione w analizie terminów wymagalności to umowne niezdyktowane przepływy środków pieniężnych.

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)	na dzień 30.06.2008					Razem
	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania wobec innych banków	2 337 445	1 204 269	2 140 548	10 657 069	24 522	16 363 853
Zobowiązania wobec klientów	33 125 826	2 085 795	876 331	417 605	44 634	36 550 191
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	351 146	214 440	623 185	1 759 298	-	2 948 069
Zobowiązania podporządkowane	722 106	13 529	38 826	207 780	1 492 016	2 474 257
Pozostałe zobowiązania	467 552	141 705	53 001	7 583	32 995	702 836
Zobowiązania razem	37 004 075	3 659 738	3 731 891	13 049 335	1 594 167	59 039 206
Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)						
Aktywa razem	15 124 462	6 026 010	9 071 219	13 894 193	24 621 057	68 736 941
Luka płynności netto	(21 879 613)	2 366 272	5 339 328	844 858	23 026 890	9 697 735

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)	na dzień 31.12.2007					Razem
	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania wobec innych banków	2 107 563	696 793	3 914 038	5 897 205	1 814	12 617 413
Zobowiązania wobec klientów	29 009 445	1 164 424	694 740	300 339	1 946 554	33 115 502
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	535 515	179 843	1 222 306	993 190	-	2 930 854
Zobowiązania podporządkowane	537 857	15 047	31 380	166 715	1 309 242	2 060 241
Pozostałe zobowiązania	471 905	5 495	21 327	7 265	19 765	525 757
Zobowiązania razem	32 662 285	2 061 602	5 883 791	7 364 714	3 277 375	51 249 767
Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)						
Aktywa razem	13 497 096	4 034 611	9 019 547	16 623 119	27 510 434	70 684 807
Luka płynności netto	(19 165 189)	1 973 009	3 135 756	9 258 405	24 233 059	19 435 040

Zobowiązania (według umownych terminów wymagalności)	na dzień 30.06.2007					Razem
	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania wobec innych banków	1 877 707	433 549	1 902 760	4 717 131	63 461	8 994 608
Zobowiązania wobec klientów	26 800 181	1 395 587	744 771	335 417	227 297	29 503 253
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	354 973	271 054	1 816 439	847 297	216 783	3 506 546
Zobowiązania podporządkowane	564 571	12 113	21 994	117 275	1 048 228	1 764 181
Pozostałe zobowiązania	608 414	11 772	158 435	13 867	7 523	800 011
Zobowiązania razem	30 205 846	2 124 075	4 644 399	6 030 987	1 563 292	44 568 599
Aktywa (według oczekiwanych terminów zapadalności)						
Aktywa razem	15 967 147	3 202 904	6 457 034	13 759 034	17 695 204	57 081 323
Luka płynności netto	(14 238 699)	1 078 829	1 812 635	7 728 047	16 131 912	12 512 724

Aktywa, zapewniające realizację wszystkich zobowiązań oraz zobowiązań do udzielenia kredytów, obejmują gotówkę, środki pieniężne w banku centralnym, środki w drodze oraz obligacje skarbowe i inne uznane obligacje, należności od banków, kredyty i pożyczki udzielone klientom.

W normalnej działalności część z kredytów udzielonych klientom, których umowny termin spłaty przypadał w ciągu roku, zostanie przedłużona.

Ponadto, dłużne papiery wartościowe oraz obligacje skarbowe i inne obligacje zostały zastawione jako zabezpieczenie zobowiązań. Grupa mogłaby zapewnić środki pieniężne na nieoczekiwane wypływy netto, sprzedając papiery wartościowe oraz korzystając z innych źródeł finansowania, takich jak rynek papierów zabezpieczonych aktywami (np. transakcje sekurytyzacyjne).

3.7.2 Przepływy środków pieniężnych z pochodnych instrumentów finansowych

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach netto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Grupę na bazie netto należą:

- pochodne transakcje *futures*,
- kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA),
- opcje,
- warrant,
- kontrakty *swap* na stopę procentową (IRS),

- kontrakty *swap* na stopę procentową w walucie obcej (CIRS),
- kontrakty *forward* na papiery wartościowe.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania finansowe Grupy, które będą rozliczone na bazie netto, pogrupowane w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na datę bilansową. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na złote według średniego kursu NBP z dnia bilansowego. Ujawnione w tabeli kwoty są niezdyskontowanymi umownymi wypływami środków pieniężnych.

30.06.2008						
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto*	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	55 172	43 079	156 311	30 781	-	285 343
Kontrakty Overnight Index Swap (OIS)	2 614	1 937	11 439	-	-	15 990
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)	84 352	175 025	347 010	639 029	93 687	1 339 103
Kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS)	983	73	13 769	50 565	555	65 945
Opcje	47 793	83 784	115 343	56 072	7 310	310 302
Pochodne transakcje futures	-	44	-	-	-	44
Inne	8 049	196	1 742	745	-	10 732
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto razem	198 963	304 138	645 614	777 192	101 552	2 027 459

31.12.2007						
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto*	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	22 154	14 274	94 817	17 014	-	148 259
Kontrakty Overnight Index Swap (OIS)	3 576	483	12 109	98	-	16 266
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)	38 202	47 500	324 847	388 744	48 435	847 728
Kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS)	2 130	36	39 128	53 738	2 571	97 603
Opcje	29 364	19 833	110 519	25 275	7 245	192 236
Pochodne transakcje futures	-	-	435	-	-	435
Inne	-	-	1 917	5 040	10 988	17 945
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto razem	95 426	82 126	583 772	489 909	69 239	1 320 472

30.06.2007						
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto*	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	13 878	13 877	41 118	12 319	-	81 192
Kontrakty Overnight Index Swap (OIS)	8 631	2 980	11 765	-	-	23 376
Kontrakty swap na stopę procentową (IRS)	74 133	98 908	239 732	552 161	64 177	1 029 111
Kontrakty swap na stopę procentową w walucie obcej (CIRS)	153	168	5 919	40 799	93	47 132
Kontrakty Tom-next Index Swap (TOIS)	70	191	-	-	-	261
Opcje	6 518	15 851	55 829	5 840	3 623	87 661
Pochodne transakcje futures	-	806	-	-	-	806
Inne	-	1 459	4 286	16 415	7 335	29 495
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie netto razem	103 383	134 240	358 649	627 534	75 228	1 299 034

* Rozliczenie dokonywane w kwocie netto zawiera ujemną wartość wyceny transakcji pochodnych według daty płatności ostatniego z przepływów w kontrakcie.

Pochodne instrumenty finansowe rozliczane w kwotach brutto

Do pochodnych instrumentów finansowych rozliczanych przez Grupę na bazie brutto należą pochodne walutowe instrumenty finansowe: walutowe kontrakty *forward* oraz walutowe kontrakty *swap*.

W poniższej tabeli przedstawiono pochodne zobowiązania/należności finansowe Grupy, które będą rozliczone na bazie brutto, pogrupowane w odpowiednich pozostałych umownych terminach zapadalności na datę bilansową. Kwoty denominowane w walutach obcych zostały przeliczone na złote według średniego kursu NBP z dnia bilansowego.

30.06.2008						
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie brutto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Pochodne instrumenty walutowe:						
- wypływy	12 124 393	4 014 200	7 625 908	2 936 500	5 000	26 706 001
- wpływy	12 195 404	4 066 700	7 756 514	2 912 800	4 800	26 936 218

31.12.2007						
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie brutto	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Pochodne instrumenty walutowe:						
- wypływy	15 352 270	3 284 341	12 341 266	786 180	-	31 764 057
- wpływy	15 374 162	3 327 334	12 436 107	765 524	-	31 903 127

30.06.2007	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Pochodne instrumenty finansowe, które będą rozliczone na bazie brutto						
Pochodne instrumenty walutowe:						
- wypływy	14 360 038	5 702 833	9 719 096	320 776	-	30 102 743
- wpływy	14 596 584	5 699 428	9 595 974	311 479	-	30 203 465

Kwoty ujawnione w tabeli to niezdyskontowane umowne wypływy/wpływy pieniężne.

Wartości zaprezentowane w powyższej tabeli to nominalne kwoty przepływów pozostające do rozliczenia z tytułu pochodnych walutowych instrumentów finansowych, podczas gdy w Nocie 21 zostały zaprezentowane wartości nominalne wszystkich umownie otwartych transakcji pochodnych.

Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka płynności pozycji pozabilansowych przedstawiono w nodzie 37.

3.8 Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony, lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Grupa przyjęła założenie, że wartość godziwa instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej oraz instrumentów o stałej stopie procentowej krótkoterminowych (poniżej 1 roku) jest równa ich wartości bilansowej.

Ponadto Grupa przyjęła założenie, że szacunkowa wartość godziwa instrumentów o stałym oprocentowaniu powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Czynniki dyskontujące przyjęte do dyskontowania środków pieniężnych dla tych instrumentów finansowych oparte są o krzywą zerokuponową.

W tabeli poniżej przedstawiono podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla każdej grupy aktywów i zobowiązań finansowych, które nie zostały wykazane w bilansie Grupy według ich wartości godziwej.

	30.06.2008		31.12.2007		30.06.2007	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe						
Należności od banków	4 747 696	4 746 886	2 089 936	2 089 932	2 362 298	2 362 960
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	39 659 568	39 593 349	33 682 665	33 869 929	29 019 502	29 020 087
<i>Klienci indywidualni</i>	16 916 740	16 915 602	13 692 771	13 691 515	10 371 456	10 370 664
należności bieżące	2 686 373	2 686 373	2 184 779	2 184 779	917 861	917 861
kredyty terminowe w tym:	14 230 367	14 229 229	11 507 992	11 506 736	9 453 595	9 452 803
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe	13 146 030	13 145 369	10 597 448	10 597 069	8 863 152	8 863 073
<i>Klienci korporacyjni</i>	21 772 435	21 707 354	18 978 524	19 167 044	17 456 488	17 457 859
należności bieżące	3 559 445	3 559 445	2 688 130	2 688 130	2 927 690	2 927 690
kredyty terminowe	15 857 266	15 824 066	13 864 715	14 053 235	12 467 065	12 468 436
- udzielone dużym klientom	3 690 258	3 680 019	2 934 338	2 921 539	2 415 258	2 413 842
- udzielone średnim i małym klientom	12 167 008	12 144 047	10 930 377	11 131 696	10 051 807	10 054 594
transakcje reverse repo /buy sell back	470 353	470 353	669 018	669 018	333 875	333 875
pozostałe	1 885 371	1 853 490	1 756 661	1 756 661	1 727 858	1 727 858
<i>Klienci budżetowi</i>	596 148	596 148	598 841	598 841	942 735	942 741
<i>Inne należności</i>	374 245	374 245	412 529	412 529	248 823	248 823
Aktywa dostępne do sprzedaży						
Instrumenty dłużne nie notowane	39 041	39 041	64 008	64 008	88 397	88 397
Instrumenty kapitałowe nie notowane	115 829	115 829	378 562	378 562	425 772	425 772
Zobowiązania finansowe						
Zobowiązania wobec innych banków	16 365 665	16 339 562	12 245 867	12 245 732	8 964 550	8 965 688
Zobowiązania wobec klientów	36 383 973	36 322 499	32 401 863	32 384 977	28 971 781	28 979 087
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	2 191 871	2 199 714	2 928 414	2 927 792	3 503 245	3 502 495

Poniżej zaprezentowane są główne założenia i metody wykorzystane przez Grupę podczas szacowania wartości godziwej instrumentów finansowych:

Należności od banków. Wartością godziwą lokat o zmiennym oprocentowaniu oraz lokat o stałym oprocentowaniu poniżej 1 roku jest ich wartość bilansowa.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości. Wartość godziwa kredytów i pożyczek udzielonych klientom o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku została wyliczona jako zdyskontowana, w oparciu o krzywą zerokuponową (z uwzględnieniem marży kredytowej), wartość oczekiwanych przyszłych płatności do otrzymania zarówno z tytułu kapitału jak i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Wartość godziwa kredytów nieregularnych jest równa ich wartości bilansowej netto, która uwzględnia wszelkie przesłanki wskazujące na utratę wartości kredytów. Tak oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego od czasu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych w przypadku kredytów o stałej stopie procentowej.

Na dzień 30 czerwca 2008 roku wartość kredytów i pożyczek udzielonych klientom uwzględnia wartość objętych przez Bank obligacji spółek: ABC Data Holding SA (obligacje z warrantem), Internet Group SA (obligacje z warrantem), Marvipol SA (obligacje zamienne na akcje). Są to obligacje o terminie płatności od 1 roku do 5 lat z możliwością wcześniejszego wykupu poprzez refinansowanie na rynku kapitałowym (istnieje możliwość objęcia w przyszłości przez BRE Bank udziałów kapitałowych). Ze względu na duże skomplikowanie umów oraz brak analogicznych transakcji na rynku polskim w odniesieniu do obligacji spółek ABC Data Holding SA i Marvipol SA nie jest możliwe wiarygodne określenie wartości godziwej nabytych instrumentów na moment transakcji.

W związku z tym, Bank z zachowaniem zasady ostrożności, ujął transakcje w księgach według ceny nabycia, będącej jednocześnie wartością nominalną objętych obligacji.

Na dzień 30 czerwca 2008 roku Bank dokonał wyceny warranta na akcje wbudowanego w obligacje Internet Group SA. Wartość wyceny została ujęta w bilansie w pozycji „Pochodne instrumenty finansowe” w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Dodatkowo na dzień 31 grudnia 2007 roku Bank posiadał obligacje JM Holdings S.a.r.l. (obligacje wymienne), które zostały wykupione w czerwcu 2008 roku.

Wszystkie objęte obligacje zostały zakwalifikowane jako należności kredytowe podlegające ocenie na utratę wartości oraz wycenie metodą zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Notowane instrumenty finansowe Grupy dostępne do sprzedaży są wyceniane według wartości godziwej. Wartość godziwa dłużnych papierów wartościowych nienotowanych na aktywnym rynku ustalana jest przy zastosowaniu krzywej zerokuponowej z uwzględnieniem marży kredytowej. Dla kapitałowych instrumentów nienotowanych Grupa nie była w stanie sporządzić wiarygodnego oszacowania wartości godziwej i dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęła wartość według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Powyższą zasadę odnoszącą się do instrumentów kapitałowych Grupa zastosowała w przypadku akcji Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA (PZU SA).

Grupa posiada 653 660 akcji PZU SA, stanowiących 0,76% kapitału podstawowego; wartość księgowa akcji wynosi 73 988 480,48 zł. PZU SA jest największym w Polsce ubezpieczycielem majątkowym oraz właścicielem zakładu ubezpieczeń na życie PZU Życie SA.

Akcje spółki PZU SA nie są notowane na rynku regulowanym. Akcjonariusze często dokonują transakcji na akcjach, ale zwykle dotyczą one małych pakietów akcji pracowniczych. W pewnym zakresie rynek jest płynny, ale ze względu na konflikt pomiędzy głównymi akcjonariuszami oraz ze względu na fakt, że data pierwszej oferty publicznej pozostaje nieznana, uważa się że ceny transakcji zawierają duże dyskonto. Szacuje się, że rzeczywista wartość jednej akcji waha się w przedziale 220 zł i 400 zł.

Zobowiązania finansowe. Instrumenty finansowe po stronie zobowiązań to:

1. Kredyty zaciągnięte
2. Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych
3. Depozyty

Wartość godziwa dla powyższych zobowiązań finansowych o stałej stopie procentowej powyżej 1 roku opiera się na zdyskontowanych przepływach pieniężnych z tytułu kapitału i odsetek przy zastosowaniu czynnika dyskontującego wyliczonego w oparciu o krzywą zerokuponową.

Grupa przyjęła, że wartość godziwa dla powyższych instrumentów o zmiennej stopie procentowej lub o stałej stopie procentowej, ale poniżej 1 roku jest równa ich wartości bilansowej.

Wartość godziwa notowanych wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych została ustalona w oparciu o ceny rynkowe.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe związana z pozycjami pozabilansowymi. Na dzień 30 czerwca 2008 roku wartość godziwa gwarancji finansowych wynosiła 17 415 tys. zł (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 18 523 tys. zł i 25 581 tys. zł). Na dzień 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku wartość godziwa zobowiązań do udzielenia kredytów nie różniła się znacząco od ich wartości księgowej.

3.9 Pozostała działalność

Grupa świadczy usługi przechowywania, powiernictwa, zarządzania przedsiębiorstwami, zarządzania inwestycyjnego oraz usługi doradcze na rzecz osób trzecich. W związku z wykonywaniem tych usług Grupa podejmuje decyzje dotyczące alokacji oraz kupna i sprzedaży wielu różnych instrumentów finansowych. Aktywa przechowywane na zasadach powierniczych nie zostały wykazane w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

4. Ważniejsze oszacowania i oceny dokonywane w związku z zastosowaniem zasad rachunkowości

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywanych w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Grupa przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem utraty wartości przynajmniej raz na kwartał. Aby ustalić, czy należy wykazać utratę wartości w rachunku zysków i strat, Grupa ocenia czy istnieją jakiegokolwiek dane wskazujące na możliwe do zmniejszenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Kierownictwo planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych o historyczne doświadczenia strat poniesionych na aktywach o cechach ryzyka kredytowego i obiektywnych dowodach utraty wartości podobnych do tych, które charakteryzują portfel. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one następują, będą poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat. Gdyby wartość bieżąca szacowanych przepływów pieniężnych dla portfela kredytów i pożyczek z rozpoznaną indywidualnie utratą wartości uległa zmianie o +/- 10%, to szacowana wielkość utraty wartości kredytów i pożyczek uległaby odpowiednio zmniejszeniu o 4,7 mln zł, lub zwiększeniu o 10,3 mln zł. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń.

Kwestie związane z wyceną obligacji nabytych w ramach transakcji mezzanine zostały przedstawione w Nocie 3.8.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku. Kwestia wpływu zmiany warunków rynkowych na wycenę księgi handlowej Grupy (do której zaliczane są między innymi instrumenty pochodne) została przedstawiona w Nocie 3.4.

Utrata wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży

Za utratę wartości uznaje się utrzymywanie się przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy kursu danego papieru wartościowego poniżej ceny nabycia, ponoszenie przez emitenta w okresie jednego roku straty nie znajdującej pokrycia w jego kapitałach własnych, jak również zaistnienia innych faktów oraz okoliczności wskazujących na utratę wartości. Dodatkowo, obiektywnymi dowodami utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy są informacje na temat znaczących negatywnych zmian mających miejsce w środowisku technologicznym, rynkowym, gospodarczym, prawnym lub innym, w którym działa emitent, wskazujące, że koszty inwestycji mogą nie zostać odzyskane. Znaczący i przedłużający się spadek wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy poniżej kosztu również stanowi obiektywny dowód utraty wartości.

Kwestie związane z wyceną akcji PZU SA zostały przedstawione w Nocie 3.8.

Utrata wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży

Utrata wartości i poprawa wartości dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, ustalana jest w dniu wyceny, tj. na dzień bilansowy, odrębnie dla każdego rodzaju dłużnego papieru wartościowego. Za utratę wartości uznaje się utrzymywanie się przez okres co najmniej trzech kolejnych miesięcy kursu danego papieru wartościowego poniżej ceny nabycia i wynikającego z podwyższonego ryzyka kredytowego, ponoszenie przez emitenta w okresie jednego roku straty nie znajdującej pokrycia w jego kapitałach własnych lub innych zaistniałych okoliczności wskazujących na powstanie utraty wartości. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego, zaklasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży, wzrośnie i wzrost ten może być obiektywnie związany ze zdarzeniem mającym miejsce po utracie wartości ujętej w wyniku, strata z tytułu utraty wartości jest odwracana przez rachunek zysków i strat.

Na dzień 30 czerwca 2008 roku nie występują dłużne instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży zagrożone istotnym i długotrwałym obniżeniem wartości godziwej, które skutkowałoby obciążeniem rachunku zysków i strat szacowaną utratą wartości tych instrumentów.

Za istotne i długotrwałe obniżenie wartości godziwej dłużnych instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży przyjęto na potrzeby analizy obniżenie ratingów poszczególnych papierów wartościowych o cztery klasy ratingowe przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

Podatek odroczony

Grupa przeanalizowała wymogi MSR 12 „Podatek dochodowy” i w oparciu o paragraf 44 w związku z paragrafem 24 rozpoznała aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do różnicy przejściowej pomiędzy wartością podatkową akcji PTE Skarbiec-Emerytura SA, która wynika z historycznej ceny nabycia/objęcia tych akcji oraz wartością bilansową akcji Aegon PTE SA, która została wykazana w bilansie skonsolidowanym grupy jako wynik połączenia PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA. Wartość aktywa odroczonego z tego tytułu w sprawozdaniu skonsolidowanym wynosi 61 601 tys. złotych.

5. Segmenty branżowe

Segmenty wyodrębnione zostały z punktu widzenia określonych grup klientów oraz produktów według jednorodnych cech transakcji. Ten sposób podziału obszarów biznesu jest spójny ze sposobem zarządzania sprzedażą i oferowania klientowi kompleksowej oferty produktowej obejmującej zarówno tradycyjne produkty bankowe jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym. Powiązanie sposobu prezentowania wyników z modelem zarządzania biznesem zapewnia koncentrację działań Banku na kreowaniu wartości dodanej w relacjach z klientami Banku oraz spółek Grupy i jest podstawowym podziałem służącym do sterowania i postrzegania biznesu przez Grupę.

Działalność Grupy realizowana jest w następujących segmentach branżowych:

1) Bankowość detaliczna – w tym usługi private banking, rachunki bieżące dla klientów indywidualnych, rachunki oszczędnościowe, depozyty, produkty inwestycyjne, usługi powiernicze, karty kredytowe i debetowe, kredyty konsumpcyjne i hipoteczne, lokaty terminowe osób fizycznych, a także małych i średnich przedsiębiorstw, dokonywanie rozliczeń finansowych, operacje wekslowe, czekowe oraz wystawianie gwarancji.

Począwszy od IV kwartału 2007 roku wyniki Bankowości Detalicznej obejmują wyniki oddziałów zagranicznych mBanku: mBank Czechy i mBank Słowacja. W 2008 roku oddziały te oferowały podstawowe produkty takie jak rachunki bieżące i rachunki oszczędnościowe oraz kredyty gotówkowe i hipoteczne. Docelowo planuje się uruchomienie działalności operacyjnej w pełnym zakresie usług właściwych dla bankowości detalicznej.

Bankowość Detaliczna obejmuje również wyniki spółki BRE Wealth Management SA oraz emFinanse Sp. z o.o. BRE Wealth Management SA oferuje usługi szeroko pojętego doradztwa finansowego oraz kompleksowego zarządzania majątkiem zamożnego klienta private banking. Spółka emFinanse działa na rynku pośredników i doradców finansowych, zajmując się sprzedażą produktów bankowych i bankowo-ubezpieczeniowych. W I połowie 2008 roku rozpoczął się proces restrukturyzacji, którego celem jest wzmocnienie sieci sprzedaży produktów bankowości detalicznej BRE Banku poprzez przekształcenie placówek emFinanse w sieć sprzedaży produktów bankowości detalicznej BRE Banku. W ramach restrukturyzacji nastąpi integracja modelu emFinanse z modelem mBanku i MultiBanku. Spółka będzie kontynuowała działalność, jednak w ograniczonym zakresie. Zakończenie procesu restrukturyzacji planowane jest na koniec bieżącego roku.

2) Korporacje i Rynki Finansowe - segment ten składa się z dwóch podsegmentów:

2.1.) Klienci Korporacyjni i Instytucje – w tym prowadzenie rachunków bieżących, oszczędnościowych i lokat terminowych, przechowywanie papierów wartościowych, produkty walutowe i pochodne, transakcje sell buy back i buy sell back z klientami Banku, oferowanie produktów inwestycyjnych, kart kredytowych i debetowych, kredytów gospodarczych oraz leasing finansowy i operacyjny samochodów, maszyn, sprzętu biurowego, nieruchomości, a także obsługa z tytułu wynajmu wymienionych grup środków trwałych. W ramach tego podsegmentu Bank zawiera również samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy finansowania dużych projektów w formie kredytów.

Oferta Banku w tym podsegmentcie działalności skierowana jest zarówno do dużych firm jak i małych oraz średnich przedsiębiorstw oraz jednostek samorządu terytorialnego. Istotną częścią działalności w obszarze Klientów Korporacyjnych jest obsługa transakcji handlu zagranicznego. Oferta Banku dla przedsiębiorstw obejmuje operacje wymiany walut, przekazy zagraniczne, чеки, inkaso, krótkoterminowe kredyty, a ponadto całą gamę narzędzi finansowych takich jak wykup wierzytelności, forfaiting, akredytywy, gwarancje bankowe i inne. Ponadto klientom oferowane są instrumenty finansowe zabezpieczające przed ryzykiem kursowym oraz instrumenty finansowe umożliwiający zarządzanie ryzykiem stopy procentowej, takie jak umowy oparte o przyszłą stawkę procentową FRA, o zmianę stóp procentowych IRS, opcje na stopy procentowe, a także walutowe transakcje zmiany stóp procentowych CIRS.

W ramach tego podsegmentu Bank współpracuje z krajowymi i zagranicznymi instytucjami finansowymi (poza transakcjami dokonywanymi za pośrednictwem rachunków nostro i loro) w obszarze pozyskiwania kredytów na międzynarodowym rynku międzybankowym. Bank dysponuje ponadto liniami kredytowymi na finansowanie importu oraz na refinansowanie kredytów inwestycyjnych dla małych i średnich przedsiębiorstw, głównie ze środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego.

Do tego podsegmentu zaliczane też są wyniki następujących spółek: BRE Bank Hipoteczny SA, BRE Leasing Sp. z o.o., Dom Inwestycyjny BRE Banku SA, BRE Corporate Finance SA, Intermarket Bank AG, Polfactor SA, Transfinance a.s. oraz Magyar Factor zRt. Spółki Grupy zaliczane do tego podsegmentu wzbogacają ofertę Banku o finansowanie nieruchomości komercyjnych oraz inwestycji komunalnych, działalność leasingową oraz faktoringową, oferowanie papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu publicznego, zakupy i sprzedaż papierów wartościowych na rachunek klienta, doradztwo w zakresie fuzji i przejęć, również usługi konsultingowe w zakresie restrukturyzacji przedsiębiorstw i prowadzenie wszelkich form prywatyzacji przedsiębiorstw. Począwszy od I kwartału 2008 roku podsegment ten obejmuje również wyniki spółki BRE Holding Sp. z o.o.

2.2.) Działalność Handlowa i Inwestycyjna - w tym obrót instrumentami finansowymi, zakupy i sprzedaż papierów wartościowych w imieniu własnym, tzn. transakcje zawierane na papierach wartościowych takich jak bony, obligacje Skarbu Państwa, bony pieniężne NBP, transakcje lokacyjno-depozytowe i walutowe transakcje swap. Bank jest uczestnikiem rynku papierów wartościowych, koncentrując się na operacjach kupna-sprzedaży papierów wartościowych na rynku pierwotnym i wtórnym oraz transakcjach repo i reverse repo. Poza tym w ramach tego obszaru Bank dokonuje transakcji sell buy back i buy sell back na rynku międzybankowym. Bank jest również uczestnikiem rynku pieniężnego w transakcjach zawieranych na rynku międzybankowym.

W ramach tego podsegmentu, Bank zawiera samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy dotyczące emisji papierów dłużnych (obligacji, weksli inwestycyjnych i certyfikatów depozytowych).

Bank uzyskuje dochody w formie zysku kapitałowego z portfela inwestycji własnych obejmującego zaangażowania bezpośrednie i pośrednie podjęte w celu osiągnięcia wysokiej długoterminowej stopy zwrotu. Oprócz wyspecjalizowanej jednostki organizacyjnej Banku zarządzającej portfelem inwestycji długoterminowych zalicza się tu także działalność spółki Tele-Tech Investment Sp. z o.o., której działalność polega na lokowaniu środków w papiery wartościowe, obrocie wierzytelnościami, zarządzaniu przedsiębiorstwami kontrolowanymi oraz doradztwo. Do obszaru tego zaliczane są także wyniki spółki Garbary Sp. z o.o. oraz BRE Finance France SA.

3. Zarządzanie aktywami (działalność zaniechana) - obszar ten obejmuje wynik spółki PTE Skarbiec-Emerytura SA (PTE) za pierwsze półrocze 2008 roku. W dniu 30 czerwca 2008 roku nastąpiło połączenie PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA, a wynik na transakcji połączenia również został zaliczony do wyników tego obszaru. Szczegółowe informacje dotyczące transakcji połączenia, jak również aktywów przeznaczonych do sprzedaży i działalności zaniechanej zostały zaprezentowane w Nocie 28 niniejszego sprawozdania finansowego.

4) Pozostała działalność Grupy obejmuje wyniki z transakcji nie zaliczonych do obszarów stricte biznesowych oraz wyniki spółek BRE.locum SA i CERi Sp. z o.o.

Poniżej przedstawiono zasady przyjęte przy dokonywaniu podziału działalności Grupy na segmenty.

Transakcje pomiędzy segmentami branżowymi odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach.

Zaangażowania w spółki Grupy przydzielane do poszczególnych segmentów powodują transfer kosztów finansowania kapitału. Rozliczenia zaalokowanego kapitału oparte są o średni ważony koszt kapitału Grupy i wykazywane w przychodach operacyjnych.

Wewnętrzny transfer funduszy pomiędzy jednostkami Banku oparty jest o stawki transferowe bazujące na stopach rynkowych. Stawki transferowe są określane według tych samych zasad dla wszystkich jednostek organizacyjnych Banku, a ich zróżnicowanie wynika jedynie ze struktury walutowej i terminowej aktywów i pasywów. Rozliczenia wewnętrzne z tytułu wewnętrznej wyceny transferu funduszy są uwzględnione w wynikach każdego segmentu.

Aktywa i zobowiązania segmentu obejmują aktywa i zobowiązania operacyjne, stanowiące większą część bilansu, nie obejmują natomiast pozycji takich jak podatki lub pożyczki.

Wydzielenia aktywów i pasywów segmentu oraz przychodów i kosztów dokonano na podstawie wewnętrznych informacji przygotowywanych w Banku do potrzeb zarządczych. Poszczególnym obszarom biznesu zostały przypisane aktywa i pasywa poszczególnych segmentów klientów i związane z tymi aktywami i pasywami przychody i koszty. Wynik segmentu uwzględnia wszystkie możliwe do alokacji pozycje przychodów i kosztów.

Działalność poszczególnych spółek Grupy została (uwzględniając korekty konsolidacyjne) w całości przypisana do określonego segmentu.

Podstawowym i jedynym podziałem jest podział branżowy. Z uwagi na brak istotności Grupa nie stosuje segmentacji geograficznej.

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku

(w tys. zł)

Sprawozdawczość według branżowych segmentów działalności Grupy BRE Banku
za okres 01.01.2008 r. - 30.06.2008 r.
(w tys. zł)

	Korporacje i Rynki Finansowe		Bankowość detaliczna (w tym private banking)	Zarządzanie aktywami - działalność zaniechana	Pozostałe	Wyłączenia	Grupa
	Klienci Korporacyjni i Instytucje	Działalność Handlowa i Inwestycyjna					
Wynik z tytułu odsetek	316 635	38 937	300 766	(6 393)	(5 274)	-	644 671
- sprzedaż klientom zewnętrznym	372 459	97 161	176 480	2 430	(3 859)	-	644 671
- sprzedaż innym segmentom	(55 824)	(58 224)	124 286	(8 823)	(1 415)	-	-
Wynik z tytułu prowizji	189 591	(11 875)	115 821	13 793	(412)	12 324	319 242
- sprzedaż klientom zewnętrznym	178 340	(2 529)	117 726	13 793	(412)	12 324	319 242
- sprzedaż innym segmentom	11 251	(9 346)	(1 905)	-	-	-	-
Koszty nieprzypisane							-
Wynik segmentu (brutto)	251 434	186 828	174 786	69 258	35 002	3 693	721 001
Wynik działalności operacyjnej							721 001
Udział wyników jednostek stowarzyszonych (przed opodatkowaniem)	-	-	-	-	-	-	-
Zysk brutto							721 001
Podatek dochodowy							(56 584)
Zysk udziałowców mniejszościowych							24 092
Zysk netto							640 325
Aktywa segmentu	25 715 253	22 395 256	17 570 325	398 588	906 320	(2 495 492)	64 490 250
łącznie aktywa							64 490 250
Zobowiązania segmentu	34 768 479	9 192 175	17 702 451	9 410	752 299	(1 864 348)	60 560 466
łącznie zobowiązania							60 560 466
Pozostałe pozycje segmentu							
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	(85 603)	(4 286)	(49 704)	(300)	(13 638)	-	(153 531)
Amortyzacja	(52 782)	(5 079)	(34 150)	(557)	(1 597)	188	(93 977)
Straty na kredytach i pożyczkach	(148 646)	(1 816)	(28 847)	-	(83)	-	(179 392)
Pozostałe pozycje bezgotówkowe*	-	(53 937)	1	-	-	-	(53 936)
w tym: koszty bezgotówkowe	-	(1 094 836)	1	-	-	-	(1 094 835)
przychody bezgotówkowe	-	1 040 899	-	-	-	-	1 040 899

* Pozostałe pozycje bezgotówkowe obejmują przychody i koszty z tytułu wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozycji wymiany.

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku

(w tys. zł)

Sprawozdawczość według branżowych segmentów działalności Grupy BRE Banku
za okres 01.01.2007 r. - 31.12.2007 r.
(w tys. zł)

	Korporacje i Rynki Finansowe		Bankowość detaliczna (w tym private banking)	Zarządzanie aktywami - działalność zaniechana	Pozostałe	Wyłączenia	Grupa
	Klienci Korporacyjni i Instytucje	Działalność Handlowa i Inwestycyjna					
Wynik z tytułu odsetek	556 947	63 964	431 516	(12 979)	(1 129)	(7 129)	1 031 190
- sprzedaż klientom zewnętrznym	633 704	73 846	327 355	3 407	7	(7 129)	1 031 190
- sprzedaż innym segmentom	(76 757)	(9 882)	104 161	(16 386)	(1 136)	-	-
Wynik z tytułu prowizji	392 657	(17 400)	189 977	26 978	(712)	-	591 500
- sprzedaż klientom zewnętrznym	374 336	(1 808)	192 706	26 978	(712)	-	591 500
- sprzedaż innym segmentom	18 321	(15 592)	(2 729)	-	-	-	-
Koszty nieprzypisane							-
Wynik segmentu (brutto)	444 811	131 930	227 507	91 285	80 808	(21 796)	954 545
Wynik działalności operacyjnej							954 545
Udział wyników jednostek stowarzyszonych (przed opodatkowaniem)	-	-	-	-	-	-	-
Zysk brutto							954 545
Podatek dochodowy							(206 928)
Zysk udziałowców mniejszościowych							37 523
Zysk netto							710 094
Aktywa segmentu	22 304 587	21 231 555	14 201 223	501 522	759 334	(3 056 321)	55 941 900
łącznie aktywa							55 941 900
Zobowiązania segmentu	31 534 832	9 870 498	12 927 618	12 543	632 240	(2 477 154)	52 500 577
łącznie zobowiązania							52 500 577
Pozostałe pozycje segmentu							
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	(170 508)	(12 094)	(91 711)	(1 853)	(9 292)	-	(285 458)
Amortyzacja	(99 443)	(7 937)	(63 136)	(1 117)	(3 057)	(2 082)	(176 772)
Straty na kredytach i pożyczkach	(233 292)	(6 409)	(38 039)	-	(1 221)	-	(278 961)
Pozostałe pozycje bezgotówkowe*	-	(51 781)	(1)	-	-	-	(51 782)
w tym: koszty bezgotówkowe	-	(1 308 542)	(1)	-	-	-	(1 308 543)
przychody bezgotówkowe	-	1 256 761	-	-	-	-	1 256 761

* Pozostałe pozycje bezgotówkowe obejmują przychody i koszty z tytułu wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozycji wymiany.

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku

(w tys. zł)

Sprawozdawczość według branżowych segmentów działalności Grupy BRE Banku
za okres 01.01.2007 r. - 30.06.2007 r.
(w tys. zł)

	Korporacje i Rynki Finansowe		Bankowość detaliczna (w tym private banking)	Zarządzanie aktywami - działalność zaniechana	Pozostałe	Wylączenia	Grupa
	Klienci Korporacyjni i Instytucje	Działalność Handlowa i Inwestycyjna					
Wynik z tytułu odsetek	253 221	27 758	195 982	(6 250)	(186)	-	470 525
- sprzedaż klientom zewnętrznym	287 906	45 274	135 480	1 595	270	-	470 525
- sprzedaż innym segmentom	(34 685)	(17 516)	60 502	(7 845)	(456)	-	-
Wynik z tytułu prowizji	199 441	(7 935)	98 143	12 189	83	-	301 921
- sprzedaż klientom zewnętrznym	190 616	(221)	99 254	12 189	83	-	301 921
- sprzedaż innym segmentom	8 825	(7 714)	(1 111)	-	-	-	-
Koszty nieprzypisane							-
Wynik segmentu (brutto)	230 633	82 937	126 722	85 639	18 585	(13 911)	530 605
Wynik działalności operacyjnej							530 605
Udział wyników jednostek stowarzyszonych (przed opodatkowaniem)	-	-	-	-	-	-	-
Zysk brutto							530 605
Podatek dochodowy							(110 986)
Zysk udziałowców mniejszościowych							15 753
Zysk netto							403 866
Aktywa segmentu	20 675 694	18 853 078	11 731 108	495 287	782 676	(3 962 362)	48 575 481
łącznie aktywa							48 575 481
Zobowiązania segmentu	27 317 936	10 440 696	10 229 717	14 472	840 148	(3 388 359)	45 454 610
łącznie zobowiązania							45 454 610
Pozostałe pozycje segmentu							
Nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	(61 979)	(3 504)	(27 837)	(1 034)	(2 121)	-	(96 475)
Amortyzacja	(48 074)	(4 324)	(33 027)	(552)	(1 525)	(1 041)	(88 543)
Straty na kredytach i pożyczkach	(113 714)	(2 793)	(16 087)	-	(1 166)	-	(133 760)
Pozostałe pozycje bezgotówkowe *	-	399	(2)	-	-	-	397
w tym: koszty bezgotówkowe	-	(111 714)	(2)	-	-	-	(111 716)
przychody bezgotówkowe	-	112 113	-	-	-	-	112 113

* Pozostałe pozycje bezgotówkowe obejmują przychody i koszty z tytułu wyceny instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu oraz pozycji wymiany.

6. Wynik z tytułu odsetek

	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
Przychody z tytułu odsetek		
Kredyty i pożyczki z uwzględnieniem odwrócenia dyskonta dotyczącego odpisu z tytułu utraty wartości	1 185 883	739 556
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe	154 179	131 021
Lokacyjne papiery wartościowe	129 922	84 437
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	108 910	67 355
Pozostałe	17 970	16 632
	1 596 864	1 039 001
Koszty odsetek		
Z tytułu rozliczeń z bankami i klientami	(835 881)	(460 143)
Z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	(81 957)	(82 832)
Inne pożyczki	(35 328)	(25 053)
Pozostałe	(1 457)	(2 043)
	(954 623)	(570 071)

Przychody z tytułu odsetek związane z aktywami finansowymi, które utraciły wartość wyniosły 13 080 tys. zł (w 2007 r.: 5 818 tys. zł).

Wynik z tytułu odsetek w podziale na poszczególne sektory przedstawia się następująco:

	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
Przychody z tytułu odsetek		
Od sektora bankowego	186 060	165 891
Od pozostałych podmiotów, w tym:	1 410 804	873 110
- od klientów korporacyjnych	753 524	479 784
- od klientów indywidualnych	437 860	260 838
- od sektora budżetowego	219 420	132 488
	1 596 864	1 039 001
Koszty odsetek		
Od sektora bankowego	(353 056)	(187 301)
Od pozostałych podmiotów, w tym:	(575 509)	(373 735)
- od klientów korporacyjnych	(289 272)	(227 479)
- od klientów indywidualnych	(265 340)	(126 883)
- od sektora budżetowego	(20 897)	(19 373)
Z tytułu emisji własnych	(26 058)	(9 035)
	(954 623)	(570 071)

7. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty i prowizje z tytułu działalności kredytowej	151 047	106 946
Prowizje za obsługę kart płatniczych	92 714	68 203
Opłaty z tytułu działalności maklerskiej	39 161	66 585
Prowizje za realizację przelewów	35 883	37 750
Prowizje za prowadzenie rachunków	31 372	19 022
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji oraz operacji dokumentowych	19 433	19 239
Prowizje z działalności powierniczej	5 356	5 455
Opłaty związane z zarządzaniem portfelem oraz pozostałe opłaty związane z zarządzaniem	4 321	5 941
Pozostałe	53 614	56 934
	432 901	386 075
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Koszty obsługi i ubezpieczenia kart płatniczych	(63 109)	(46 938)
Uiszczone opłaty maklerskie	(10 557)	(12 746)
Uiszczone pozostałe opłaty*	(53 786)	(36 903)
	(127 452)	(96 587)

*W I półroczu 2008 roku kwota pozostałych opłat obejmuje głównie prowizje płacone za sprzedaż produktów Banku.

8. Przychody z tytułu dywidend

	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
za okres		
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	1 688	2
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	2 045	2 157
Przychody z tytułu dywidend, razem	3 733	2 159

9. Wynik na działalności handlowej

	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
za okres		
Wynik z pozycji wymiany	260 461	208 443
Różnice kursowe netto z przeliczenia	318 946	338 952
Zyski z transakcji minus straty	(58 485)	(130 509)
Wynik na pozostałej działalności handlowej	(5 994)	49 839
Instrumenty odsetkowe	(8 381)	20 397
Instrumenty kapitałowe	(3 276)	24 647
Instrumenty na ryzyko rynkowe	5 663	4 795
Wynik na działalności handlowej, razem	254 467	258 282

„Wynik z pozycji wymiany” obejmuje zyski i straty z transakcji spot i kontraktów terminowych, opcji, kontraktów typu futures i przeliczonych aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych. Wynik z operacji instrumentami odsetkowymi obejmuje wynik z tytułu obrotu instrumentami rynku pieniężnego, wynik z kontraktów swap dla stóp procentowych i walut, opcji i innych instrumentów pochodnych. Wynik z operacji instrumentami kapitałowymi obejmuje wynik z tytułu globalnego obrotu kapitałowymi papierami wartościowymi i pochodnymi instrumentami kapitałowymi, takimi jak kontrakty swap, opcje, kontrakty typu futures i kontrakty terminowe. Wynik z operacji instrumentami na ryzyko rynkowe obejmuje wynik z kontraktów futures na obligacje, na indeks, opcji na papiery wartościowe, indeksy giełdowe i kontrakty futures, wynik z transakcji terminowych na papiery wartościowe oraz swapów towarowych.

10. Pozostałe przychody operacyjne

	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
za okres		
Przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia*	137 373	39 809
Przychody z tytułu wzrostu wartości do wysokości uprzednio dokonanych odpisów trwałej utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	90
Przychody z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	4 610	1 673
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	102	67
Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	3 150	2 830
Przychody ze sprzedaży usług**	25 353	24 394
Pozostałe	6 404	8 065
Pozostałe przychody operacyjne, razem	176 992	76 928

*Kwota obejmuje głównie przychody spółki BRE.locum uzyskane z działalności developerskiej.

**Dotyczy usług niebankowych

11. Ogólne koszty administracyjne

	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
za okres		
Koszty pracownicze (Nota 13)	(347 376)	(283 193)
Koszty rzeczowe	(243 774)	(222 890)
Podatki i opłaty	(12 190)	(6 295)
Składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(3 639)	(2 852)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(2 964)	(2 018)
Pozostałe	(3 684)	(4 671)
Ogólne koszty administracyjne, razem	(613 627)	(521 919)

Pozycja „Koszty rzeczowe” obejmuje koszt rat leasingu operacyjnego środków trwałych (głównie nieruchomości) w wysokości 11 370 tys. zł (2007: 14 693 tys. zł).

12. Pozostałe koszty operacyjne

	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
za okres		
Koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych oraz aktywów do zbycia*	(88 586)	(28 060)
Koszty tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	-	(4 656)
Koszty z tytułu utworzonych rezerw na pozostałe należności (poza kredytowymi)	(2 473)	(694)
Koszty z tytułu spisanych należności i zobowiązań przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	(536)	(1 204)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(266)	(83)
Przekazane darowizny	(3 276)	(2 256)
Odpisy z tytułu rezerw na przyszłe zobowiązania	(723)	(4 914)
Koszty sprzedaży usług**	(891)	(2 955)
Pozostałe koszty operacyjne	(6 628)	(5 591)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(103 379)	(50 413)

*Kwota obejmuje głównie koszty poniesione przez spółkę BRE.locum w związku z prowadzoną działalnością developerską.

**Dotyczy usług niebankowych

13. Koszty świadczeń pracowniczych

	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
za okres		
Koszty wynagrodzeń	(279 741)	(228 862)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(43 324)	(37 194)
Koszty świadczeń emerytalnych	(476)	(3 034)
Wynagrodzenie regulowane w formie akcji i opcji na akcje	(6 802)	(648)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników	(17 033)	(13 455)
Koszty świadczeń pracowniczych, razem	(347 376)	(283 193)

W pierwszej połowie 2008 roku średni poziom zatrudnienia w Grupie wyniósł 6 688 osób (2007 r.: 5 624).

Dodatkowe informacje dotyczące wynagrodzeń w formie opcji pracowniczych opisane zostały w Nocie 42 „Zyski zatrzymane”.

14. Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
za okres		
Odpisy netto na należności od banków (Nota 19)	234	1 315
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec banków (Nota 34)	(467)	82
Odpisy netto na kredyty i pożyczki udzielone klientom (Nota 22)	(61 544)	(13 547)
Odpisy netto na zobowiązania warunkowe wobec klientów (Nota 34)	(6 091)	6 284
Odpisy netto z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	(67 868)	(5 866)

15. Podatek dochodowy

	za okres	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
Podatek dochodowy bieżący		(141 888)	(116 684)
Podatek dochodowy odroczony (Nota 35)		87 640	25 735
Podatek dochodowy, razem		(54 248)	(90 949)
Zysk przed opodatkowaniem		642 093	436 406
Podatek zgodnie ze stawką obowiązującą w Polsce w danym roku podatkowym (19%)		(121 998)	(82 917)
Wpływ różnych stawek opodatkowania obowiązujących w innych krajach		(1 181)	(1 181)
Dochody nie podlegające opodatkowaniu		33 595	5 621
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów		(25 601)	(8 012)
Inne pozycje wpływające na wysokość obciążenia podatkowego*		60 937	(4 460)
Straty podatkowe pozostałe do odliczenia w następnych latach		-	-
Obciążenie podatkowe, razem		(54 248)	(90 949)
Kalkulacja efektywnej stopy podatkowej			
Zysk (strata) brutto		642 093	436 406
Podatek dochodowy		(54 248)	(90 949)
Efektywna stopa podatkowa		8,45%	20,84%

*Inne pozycje wpływające na wysokość obciążenia podatkowego obejmują aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego rozpoznane w związku z transakcją połączenia PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA.

Informacje na temat podatku dochodowego odroczonego przedstawiono w Nocie 35. Podatek dochodowy od dochodów Grupy przed opodatkowaniem różni się od jego teoretycznej wysokości, która powstałaby przy zastosowaniu podstawowej stawki opodatkowania jednostki dominującej tak jak to przedstawiono powyżej.

16. Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję za 6 miesięcy – działalność kontynuowana

	za okres	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
Podstawowy:			
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy Banku		563 753	329 704
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		29 670 203	29 535 896
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)		19,00	11,16
Rozwodniony:			
Zysk netto z działalności kontynuowanej przypadający na akcjonariuszy Banku zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję		563 753	329 704
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w emisji		29 670 203	29 535 896
Korekty na:			
- opcje pracownicze na akcje		6 404	126 098
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję		29 676 607	29 661 994
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)		19,00	11,12

Zysk na jedną akcję za 6 miesięcy – działalność kontynuowana i zaniechana razem

	za okres	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
Podstawowy:			
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na akcjonariuszy Banku		640 325	403 866
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		29 670 203	29 535 896
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)		21,58	13,67
Rozwodniony:			
Zysk netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadający na akcjonariuszy Banku, zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję		640 325	403 866
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w emisji		29 670 203	29 535 896
Korekty na:			
- opcje pracownicze na akcje		6 404	126 098
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję		29 676 607	29 661 994
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)		21,58	13,62

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

Rozwodniony zysk na akcję wylicza się w oparciu o stosunek zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku do średniej ważonej liczby akcji zwykłych skorygowanych w taki sposób, jak gdyby nastąpiła zamiana na akcje wszystkich powodujących rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych. Bank posiada jedną kategorię powodującą rozwodnienie potencjalnych akcji zwykłych: opcje na akcje. Akcje rozwadniające wylicza się jako liczbę akcji, które zostałyby wyemitowane gdyby nastąpiła realizacja wszystkich opcji na akcje po cenie rynkowej ustalonej jako średnioroczna cena zamknięcia akcji Banku.

Zgodnie z MSR 33, Bank sporządza kalkulację tzw. rozwodnionego zysku na jedną akcję, uwzględniając przyznane opcje pracownicze na zakup akcji.

Od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2008 roku Bank prowadził dwa programy opcyjnie. Zostały one wycenione zgodnie ze standardem MSSF 2.

Program opcji pracowniczych (z maja 2003 roku) zakładał przydzielenie członkom Kierownictwa Banku ogółem 500 000 opcji, które mogły być realizowane stopniowo w okresie od 1 czerwca 2005 roku do 30 czerwca 2008 roku. Opcje te uprawniały do objęcia ogółem 500 000 akcji Banku nowej emisji.

W dniu 14 marca 2008 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku, podejmując stosowną uchwałę, wyraziło zgodę na przeprowadzenie przez BRE Bank programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku. W ramach programu Członkowie Zarządu Banku uzyskują możliwość objęcia obligacji z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji Banku oraz objęcia akcji jednostki dominującej najwyższego szczebla, Commerzbanku AG.

Szczegółowe informacje na temat programu wynagrodzeń opartych na i regulowanych akcjami zostały zaprezentowane w Nocie 42.

17. Kasa, operacje z bankiem centralnym

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Środki pieniężne w kasie (skarbcu)		134 292	96 818	106 817
Środki pieniężne w rachunku bieżącym		2 766 842	1 906 717	1 539 763
Inne środki		-	-	916 151
Kasa, operacje z bankiem centralnym, razem (Nota 44)		2 901 134	2 003 535	2 562 731
W tym: rezerwa obowiązkowa		1 045 424	965 707	824 109

Rezerwa obowiązkowa jest utrzymywana zarówno na rachunku w banku centralnym, jak również w kasie (skarbcu). Na dzień 30 czerwca 2008 r. środki rezerwy obowiązkowej w banku centralnym oprocentowane były stawką 5,63% (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 4,73% i 4,27%).

18. Weksle uprawnione do redyskontowania w banku centralnym

Weksle uprawnione do redyskonta to weksle podmiotów niefinansowych o terminie zapadalności do 3 miesięcy.

19. Należności od banków

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Rachunki bieżące		115 674	87 756	1 112 492
Lokaty w innych bankach		2 475 243	638 590	156 416
Ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (Nota 44)		2 590 917	726 346	1 268 908
Kredyty, lokaty i pożyczki		803 289	687 558	882 601
Transakcje reverse repo / buy sell back		1 191 728	513 866	154 264
Inne należności		166 781	167 375	59 788
Należności (brutto) od banków, razem		4 752 715	2 095 145	2 365 561
Rezerwa utworzona na należności od banków (wielkość ujemna)		(5 019)	(5 209)	(3 263)
Należności (netto) od banków, razem		4 747 696	2 089 936	2 362 298
Krótkoterminowe (do 1 roku)		4 433 950	1 851 413	2 145 791
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		313 746	238 523	216 507

Należności od banków w podziale na banki polskie i zagraniczne przedstawiają się następująco:

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Należności brutto od banków polskich		1 129 466	618 539	985 709
Rezerwa utworzona na należności od banków polskich		(660)	(247)	(183)
Należności brutto od banków zagranicznych		3 623 249	1 476 606	1 379 852
Rezerwa utworzona na należności od banków zagranicznych		(4 359)	(4 962)	(3 080)
Należności (netto) od banków, razem		4 747 696	2 089 936	2 362 298

Kredyty udzielone bankom o zmiennej stopie wyniosły 702 958 tys. zł, a o stałej stopie 66 806 tys. zł (31 grudnia 2007 r.: – kredyty na zmienną stopę – 558 833 tys. zł, a na stałą: 31 178 tys. zł, 30 czerwca 2007 r. – kredyty o zmiennej stopie – 833 657 tys. zł, a kredyty o stałej stopie – 55 054 tys. zł). Średnie oprocentowanie lokat w innych bankach oraz kredytów udzielonych innym bankom wynosiło 5,20% (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 4,86% i 4,65%).

Zmiana stanu rezerw na należności od banków przedstawia się następująco:

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Stan rezerw na należności od banków na początek okresu		5 209	4 578	4 578
Zwiększenia (z tytułu)		44	631	528
- utworzenie rezerw (Nota 14)		-	631	528
- pozostałe		44	-	-
Zmniejszenia (z tytułu)		(234)	-	(1 843)
- rozwiązanie rezerw (Nota 14)		(234)	-	(1 843)
Stan rezerw na należności od banków na koniec okresu		5 019	5 209	3 263

Kwota rezerw na należności od banków w prezentowanych okresach oraz zmiany stanu rezerw na należności od banków dotyczą w całości ekspozycji analizowanych portfelowo.

20. Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa zastawione

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Dłużne papiery wartościowe:		6 641 720	6 985 554	6 736 197
Obligacje rządowe ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych oraz będące przedmiotem zastawu (transakcje <i>sell buy back</i>) (Nota 44), w tym:		4 622 866	4 733 535	3 577 378
- obligacje rządowe będące przedmiotem zastawu (transakcje <i>sell buy back</i>) (Nota 38)		2 306 349	2 717 473	2 407 744
Bony skarbowe ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych oraz będące przedmiotem zastawu (transakcje <i>sell buy back</i>) (Nota 44), w tym:		952 297	25 623	10 827
- bony skarbowe będące przedmiotem zastawu (transakcje <i>sell buy back</i>) (Nota 38)		186 916	14 362	-
Pozostałe dłużne papiery wartościowe		1 066 557	2 226 396	3 147 992
Kapitałowe papiery wartościowe:		4 270	4 263	5 914
- notowane		4 270	4 263	5 914
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe razem, w tym:		6 645 990	6 989 817	6 742 111
- Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		4 152 725	4 257 982	4 334 367
- Aktywa zastawione (Nota 38)		2 493 265	2 731 835	2 407 744

Obligacje rządowe obejmują papiery wartościowe stanowiące poręczenie umów odkupu zawartych z klientami (transakcje *sell buy back*), których wartość rynkowa na 30 czerwca 2008 roku wynosiła 2 306 349 tys. zł (31

grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 2 717 473 tys. zł i 2 407 744 tys. zł). Obligacje te są odrębnie prezentowane w bilansie w pozycji „Aktywa zastawione”.

Bony skarbowe obejmują bony stanowiące poręczenie umów odkupu zawartych z klientami (transakcje sell buy back), których wartość rynkowa na 30 czerwca 2008 roku wynosiła 186 916 tys. zł (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 14 362 tys. zł i 0 tys. zł). Bony te są odrębnie prezentowane w bilansie w pozycji „Aktywa zastawione”.

Pozycja „Dłużne papiery wartościowe” obejmuje bony skarbowe uprawnione do redyskontowania wyemitowane przez Skarb Państwa na okres maksymalnie do jednego roku. Wszystkie bony skarbowe są oparte na stałej stopie procentowej.

Powyższa nota nie obejmuje bonów skarbowych i bonów pieniężnych zastawionych pod BFG w kwocie 97 711 tys. zł (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 80 442 tys. zł i 66 026 tys. zł), które są zaklasyfikowane do lokacyjnych papierów wartościowych (Nota 23).

21. Pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe zobowiązania przeznaczone do obrotu

Grupa wykorzystuje następujące instrumenty pochodne jako zabezpieczenia i dla potrzeb niezwiązanych z zabezpieczeniami:

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące nie zrealizowane transakcje spot. **Kontrakty typu futures dla walut i stóp procentowych** to zobowiązania w formie umowy do otrzymania lub zapłacenia określonej wartości netto, zależnie od zmian kursów wymiany walut lub stóp procentowych, bądź do kupna lub sprzedaży waluty obcej lub instrumentu finansowego w ustalonym terminie w przyszłości po ustalonej cenie, określonej na zorganizowanym rynku finansowym. Z uwagi na fakt, że kontrakty futures są zabezpieczone środkami pieniężnymi lub papierami wartościowymi wycenianymi według wartości godziwej, zaś zmiany wartości nominalnej tych kontraktów rozliczane są codziennie w odniesieniu do notowań giełdowych, ryzyko kredytowe jest nieznaczne. **Kontrakty FRA** to kontrakty analogiczne do futures, tyle że negocjowane indywidualnie i wymagające gotówkowego rozliczenia w określonym terminie w przyszłości różnicy pomiędzy określoną w umowie stopą procentową a aktualną stopą rynkową, na bazie teoretycznej kwoty kapitału.

Walutowe i procentowe kontrakty swap to zobowiązania do zamiany jednego strumienia przepływów pieniężnych na inny. Rezultatem takiej transakcji jest zamiana walut lub stóp procentowych (na przykład, oprocentowania stałego na zmienne) lub połączenia wszystkich tych czynników (na przykład, międzywalutowe kontrakty swap stóp procentowych). Z wyjątkiem określonych walutowych kontraktów swap, nie następuje w przypadku tych transakcji zamiana kapitału. Ryzyko kredytowe Grupy stanowi potencjalny koszt zastąpienia kontraktów swap, jeżeli strony nie wywiążą się ze swoich zobowiązań. Ryzyko to jest monitorowane na bieżąco przez odniesienie do aktualnej wartości godziwej, proporcji wartości nominalnej kontraktów oraz płynności rynkowej. W celu kontrolowania poziomu podejmowanego ryzyka kredytowego Grupa ocenia strony umowy przy pomocy tych samych metod, które stosuje się w działalności kredytowej.

Opcje walutowe i procentowe to umowy, na mocy których sprzedający przyznaje kupującemu prawo, ale nie obowiązek, nabycia (opcja kupna) lub sprzedaży (opcja sprzedaży) w ustalonym dniu, do ustalonego dnia lub też w ustalonym okresie – konkretnej ilości waluty obcej lub instrumentu finansowego po z góry ustalonej cenie. W zamian za powzięcie ryzyka walutowego lub ryzyka zmiany stóp procentowych, sprzedający otrzymuje od kupującego premię. Opcje mogą być opcjami znajdującymi się w obrocie giełdowym lub negocjowanymi pomiędzy Grupą a klientem (w transakcji pozagiełdowej). Grupa jest narażona na ryzyko kredytowe z tytułu zakupionych opcji tylko i wyłącznie do wysokości ich wartości bilansowej, którą stanowi ich wartość godziwa.

Nominalne wartości niektórych rodzajów instrumentów finansowych stanowią podstawę do ich porównania z instrumentami ujmowanymi w bilansie, ale niekoniecznie wskazują, jaka będzie wartość przyszłych przepływów pieniężnych, bądź jaka jest bieżąca wartość godziwa instrumentów. Z tego względu, nie pokazują jaki jest stopień narażenia Grupy na ryzyko kredytowe lub ryzyko zmiany cen. Instrumenty pochodne mogą mieć wycenę dodatnią (aktywa) lub ujemną (zobowiązania) w zależności od wahań rynkowych stóp procentowych lub kursów wymiany walut. Łączna wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych może podlegać znacznym wahaniom. Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku
(w tys. zł)

	Wartość kontraktu		Wartość godziwa	
	kupno	sprzedaż	aktywa	zobowiązania
Stan na 30 czerwca 2008				
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu				
<i>Walutowe instrumenty pochodne</i>				
- Walutowe transakcje terminowe (FX forward)	11 457 097	11 386 275	275 180	199 359
- Kontrakty FX swap	17 741 977	17 583 124	661 988	516 138
- Kontrakty CIRS	4 980 668	4 835 137	86 325	62 260
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	6 101 542	6 254 892	111 452	293 143
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	40 281 284	40 059 428	1 134 945	1 070 900
Razem walutowe instrumenty pochodne	40 281 284	40 059 428	1 134 945	1 070 900
Pochodne na stopę procentową				
- Kontrakty IRS, OIS	182 748 963	182 748 963	1 086 637	1 170 853
- Kontrakty FRA	132 206 735	149 987 880	238 052	285 343
- Opcje na stopę procentową kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	476 593	468 044	8 965	9 413
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	315 432 291	333 204 887	1 333 654	1 465 609
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	315 432 291	333 204 887	1 333 654	1 465 609
Transakcje na ryzyko rynkowe	3 571 561	2 670 307	32 743	18 917
Razem aktywa/pasywa przeznaczone do obrotu	359 285 136	375 934 622	2 501 342	2 555 426
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa	359 285 136	375 934 622	2 501 342	2 555 426
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa oraz inne zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	359 285 136	375 934 622	2 501 342	2 555 426
Krótkoterminowe (do 1 roku)	263 559 063	280 656 349	1 464 071	1 510 219
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	95 726 073	95 278 273	1 037 271	1 045 207

	Wartość kontraktu		Wartość godziwa	
	kupno	sprzedaż	aktywa	zobowiązania
Stan na 31 grudnia 2007				
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu				
<i>Walutowe instrumenty pochodne</i>				
- Walutowe transakcje terminowe (FX forward)	12 866 925	12 839 154	271 004	195 657
- Kontrakty FX swap	23 325 610	23 171 985	657 209	518 362
- Kontrakty CIRS	5 124 220	5 015 620	88 104	84 247
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	5 373 192	6 162 540	144 038	230 131
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	46 689 947	47 189 299	1 160 355	1 028 397
Razem walutowe instrumenty pochodne	46 689 947	47 189 299	1 160 355	1 028 397
Pochodne na stopę procentową				
- Kontrakty IRS, OIS	169 387 142	169 387 142	699 573	760 889
- Kontrakty FRA	102 094 000	94 729 280	184 062	146 944
- Opcje na stopę procentową kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	401 467	405 383	8 351	8 401
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	271 882 609	264 521 805	891 986	916 234
- Opcje na stopę procentową w obrocie giełdowym	-	-	136	-
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	271 882 609	264 521 805	892 122	916 234
Transakcje na ryzyko rynkowe	683 536	1 267 794	220 161	219 583
Razem aktywa/pasywa przeznaczone do obrotu	319 256 092	312 978 898	2 272 638	2 164 214
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa	319 256 092	312 978 898	2 272 638	2 164 214
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa oraz inne zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	319 256 092	312 978 898	2 272 638	2 164 214
Krótkoterminowe (do 1 roku)	234 686 732	229 978 065	1 527 474	1 425 502
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	84 569 360	83 000 833	745 164	738 712

	Wartość kontraktu		Wartość godziwa	
	kupno	sprzedaż	aktywa	zobowiązania
Stan na 30 czerwca 2007				
Pochodne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu				
<i>Walutowe instrumenty pochodne</i>				
- Walutowe transakcje terminowe (FX forward)	27 834 378	27 741 121	147 639	117 157
- Kontrakty FX swap	5 926 761	5 924 255	280 024	201 387
- Kontrakty CIRS	4 223 762	4 137 215	60 681	49 802
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	3 398 835	4 093 185	64 959	105 520
Razem instrumenty pochodne z transakcji pozagiełdowych	41 383 736	41 895 776	553 303	473 866
- Walutowe kontrakty futures	-	12 722	-	-
- Opcje walutowe kupione lub sprzedane w obrocie giełdowym	2 155	1 763	258	223
Razem walutowe instrumenty pochodne	41 385 891	41 910 261	553 561	474 089
Pochodne na stopę procentową				
- Kontrakty IRS, OIS	178 297 437	178 297 437	533 873	584 779
- Kontrakty FRA	99 190 000	90 398 948	93 338	79 770
- Opcje na stopę procentową kupione lub sprzedane w obrocie pozagiełdowym	417 764	437 582	6 361	6 585
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową z transakcji pozagiełdowych	277 905 201	269 133 967	633 572	671 134
Razem instrumenty pochodne na stopę procentową	277 905 201	269 133 967	633 572	671 134
Transakcje na ryzyko rynkowe	2 452 269	3 029 061	424 668	414 611
Razem aktywa/pasywa przeznaczone do obrotu	321 743 360	314 073 289	1 611 801	1 559 834
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa	321 743 360	314 073 289	1 611 801	1 559 834
Razem rozpoznane pochodne aktywa/pasywa oraz inne zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	321 743 360	314 073 289	1 611 801	1 559 834
Krótkoterminowe (do 1 roku)	236 115 211	228 191 143	812 137	849 601
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	85 628 150	85 882 146	799 664	710 233

We wszystkich prezentowanych okresach transakcje na ryzyko rynkowe obejmują wartość godziwą opcji na indeks giełdowy, akcje i inne papiery kapitałowe, kontraktów futures na towary, kontraktów swap na towary.

Na dzień 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku Grupa nie posiadała żadnych aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Ponadto na dzień 30 czerwca 2008 roku wartość godziwa netto opcji na ryzyko rynkowe wbudowanych w produkty depozytowe oferowane przez Grupę wyniosła 1 852 tys. zł (31 grudnia 2007 r.: zobowiązanie netto 5 185 tys. zł; 30 czerwca 2007 r.: zobowiązanie netto 1 107 tys. zł). Wartość opcji prezentowana jest oddzielnie od instrumentu bazowego. Wartości te zostały zaprezentowane w tabeli powyżej, w pozycji „Transakcje na ryzyko rynkowe”.

22. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym:		17 114 985	13 876 425	11 477 436
- należności bieżące		2 814 428	2 301 686	1 965 119
- kredyty terminowe, w tym:		14 300 557	11 574 739	9 512 317
- kredyty hipoteczne i mieszkaniowe		13 173 043	10 622 334	8 709 480
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym:		22 278 656	19 477 259	17 164 760
- należności bieżące		3 645 172	2 768 093	2 840 218
- kredyty terminowe:		16 224 312	14 234 717	12 217 476
- udzielone dużym klientom		3 727 037	2 962 818	2 487 831
- udzielone średnim i małym klientom		12 497 275	11 271 899	9 729 645
- transakcje reverse repo / buy sell back		470 353	669 018	333 875
- pozostałe		1 938 819	1 805 431	1 773 191
Kredyty i pożyczki udzielone sektorowi budżetowemu		596 447	599 155	942 989
Inne należności		374 245	412 529	267 802
Kredyty i pożyczki (brutto) od klientów		40 364 333	34 365 368	29 852 987
Rezerwa utworzona na należności od klientów (wielkość ujemna)		(704 765)	(682 703)	(833 485)
Kredyty i pożyczki (netto) od klientów		39 659 568	33 682 665	29 019 502
Krótkoterminowe (do 1 roku)		13 883 490	13 824 483	12 742 674
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		25 776 078	19 858 182	16 276 828

Na dzień 30 czerwca 2008 roku kredyty o zmiennej stopie procentowej wynoszą 38 972 246 tys. zł, a o stałej stopie procentowej wynoszą 1 392 087 tys. zł (31 grudnia 2007 r. odpowiednio: 32 743 697 tys. zł i 1 006 177 tys. zł; 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 28 809 270 tys. zł i 794 894 tys. zł). Powyższe wartości odnoszą się do sumy kredytów i pożyczek udzielonych klientom indywidualnym, korporacyjnym i sektorowi budżetowemu. Średnie oprocentowanie kredytów udzielonych klientom (z wyłączeniem transakcji reverse repo) wynosiło 6,63% (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 6,07% i 5,66%)

Grupa przyjęła jako zabezpieczenie kredytów komercyjnych notowane na giełdzie papiery wartościowe o wartości godziwej 1 378 193 tys. zł (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 956 634 tys. zł i 1 713 366 tys. zł).

Rezerwy na utratę wartości kredytów i pożyczek

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty				
Zaangażowanie bilansowe brutto		39 480 556	33 564 991	28 941 178
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych portfelowo		(127 023)	(112 460)	(112 070)
Zaangażowanie bilansowe netto		39 353 533	33 452 531	28 829 108
Należności, które utraciły wartość				
Zaangażowanie bilansowe brutto		883 777	800 377	911 809
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych indywidualnie		(577 742)	(570 243)	(721 415)
Zaangażowanie bilansowe netto		306 035	230 134	190 394

Zmiany rezerw na utratę wartości kredytów i pożyczek

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
KLIENCI INDYWIDUALNI				
- Należności bieżące				
Stan rezerw na początek okresu		116 907	80 463	80 463
Zwiększenia (z tytułu)		19 611	40 395	16 669
- utworzenie rezerw		19 611	37 311	16 668
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		-	3 084	1
Zmniejszenia (z tytułu)		(8 463)	(3 951)	(3 769)
- rozwiązanie rezerw		(2 989)	(304)	(173)
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		(5 474)	-	-
- należności spisane w ciężar rezerw		-	(3 647)	(3 596)
Stan rezerw na koniec okresu		128 055	116 907	93 363
- Kredyty terminowe				
Stan rezerw na początek okresu		66 747	73 827	73 827
Zwiększenia (z tytułu)		29 925	14 112	5 744
- utworzenie rezerw		25 254	14 112	5 744
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		4 671	-	-
Zmniejszenia (z tytułu)		(26 482)	(21 192)	(9 611)
- rozwiązanie rezerw		(2 631)	(12 536)	(9 563)
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		-	(3 936)	-
- należności spisane w ciężar rezerw		(23 851)	(4 848)	(48)
- pozostałe		-	128	-
Stan rezerw na koniec okresu		70 190	66 747	69 960
w tym:				
- Kredyty hipoteczne i mieszkaniowe				
Stan rezerw na początek okresu		24 886	20 646	20 646
Zwiększenia (z tytułu)		2 647	7 421	1 628
- utworzenie rezerw		1 142	7 293	1 628
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		1 505	-	-
- pozostałe		-	128	-
Zmniejszenia (z tytułu)		(520)	(3 181)	(1 210)
- rozwiązanie rezerw		(520)	(3 133)	(1 162)
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		-	-	-
- należności spisane w ciężar rezerw		-	(48)	(48)
Stan rezerw na koniec okresu		27 013	24 886	21 064
KLIENCI INDYWIDUALNI - RAZEM				
Stan rezerw na początek okresu		183 654	154 290	154 290
Zwiększenia (z tytułu)		49 536	54 507	22 413
- utworzenie rezerw		44 865	51 423	22 412
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		4 671	3 084	1
Zmniejszenia (z tytułu)		(34 945)	(25 143)	(13 380)
- rozwiązanie rezerw		(5 620)	(12 840)	(9 736)
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		(5 474)	(3 936)	-
- należności spisane w ciężar rezerw		(23 851)	(8 495)	(3 644)
- pozostałe		-	128	-
Stan rezerw na koniec okresu		198 245	183 654	163 323

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku
(w tys. zł)

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
KLIENCI KORPORACYJNI				
- Należności bieżące				
Stan rezerw na początek okresu		79 963	109 245	109 245
Zwiększenia (z tytułu)		32 469	38 274	36 956
- utworzenie rezerw		22 504	38 274	33 679
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		9 965	-	3 277
Zmniejszenia (z tytułu)		(26 705)	(67 556)	(18 359)
- rozwiązanie rezerw		(20 487)	(11 735)	(14 017)
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		-	(16 030)	-
- należności spisane w ciężar rezerw		(6 218)	(39 791)	(4 342)
Stan rezerw na koniec okresu		85 727	79 963	127 842
- Kredyty terminowe				
Stan rezerw na początek okresu		370 002	527 259	527 259
Zwiększenia (z tytułu)		68 915	109 986	66 095
- utworzenie rezerw		68 915	90 206	62 192
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		-	15 877	-
- pozostałe		-	3 903	3 903
Zmniejszenia (z tytułu)		(71 871)	(267 243)	(96 621)
- rozwiązanie rezerw		(54 241)	(96 309)	(86 633)
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		(11 691)	(2 183)	(4 178)
- należności spisane w ciężar rezerw		(4 592)	(168 751)	(5 810)
- pozostałe		(1 347)	-	-
Stan rezerw na koniec okresu		367 046	370 002	496 733
w tym:				
- Kredyty terminowe udzielone dużym klientom				
Stan rezerw na początek okresu		28 480	87 427	87 427
Zwiększenia (z tytułu)		12 363	10 692	8 287
- utworzenie rezerw		12 363	10 692	8 287
Zmniejszenia (z tytułu)		(4 064)	(69 639)	(22 450)
- rozwiązanie rezerw		(3 195)	(12 727)	(18 120)
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		(869)	(2 183)	(882)
- należności spisane w ciężar rezerw		-	(54 729)	(3 448)
Stan rezerw na koniec okresu		36 779	28 480	73 264
- Kredyty terminowe udzielone średnim i małym klientom				
Stan rezerw na początek okresu		341 522	439 832	439 832
Zwiększenia (z tytułu)		56 552	99 294	57 808
- utworzenie rezerw		56 552	79 514	53 905
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		-	15 877	-
- pozostałe		-	3 903	3 903
Zmniejszenia (z tytułu)		(67 807)	(197 604)	(74 171)
- rozwiązanie rezerw		(51 046)	(83 582)	(68 513)
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		(10 822)	-	(3 296)
- należności spisane w ciężar rezerw		(4 592)	(114 022)	(2 362)
- zwijanie dyskonta rezerwy celowej		-	-	-
- pozostałe		(1 347)	-	-
Stan rezerw na koniec okresu		330 267	341 522	423 469
- Pozostałe				
Stan rezerw na początek okresu		48 770	46 194	46 194
Zwiększenia (z tytułu)		9 051	16 557	7 785
- utworzenie rezerw		7 891	16 557	7 761
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		1 160	-	24
Zmniejszenia (z tytułu)		(4 373)	(13 981)	(8 646)
- rozwiązanie rezerw		(2 268)	(4 583)	(2 272)
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		(1 480)	(2 034)	(1 995)
- należności spisane w ciężar rezerw		(625)	(7 364)	(4 379)
Stan rezerw na koniec okresu		53 448	48 770	45 333
KLIENCI KORPORACYJNI - RAZEM				
Stan rezerw na początek okresu		498 735	682 698	682 698
Zwiększenia (z tytułu)		110 435	164 817	110 836
- utworzenie rezerw		99 310	145 037	103 632
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		11 125	15 877	3 301
- pozostałe		-	3 903	3 903
Zmniejszenia (z tytułu)		(102 949)	(348 780)	(123 626)
- rozwiązanie rezerw		(76 996)	(112 627)	(102 922)
- rekasyfikacja rezerw i różnice kursowe		(13 171)	(20 247)	(6 173)
- należności spisane w ciężar rezerw		(11 435)	(215 906)	(14 531)
- pozostałe		(1 347)	-	-
Stan rezerw na koniec okresu		506 221	498 735	669 908

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
KLIENCI BUDŻETOWI				
Stan rezerw na początek okresu		314	94	94
Zwiększenia (z tytułu)		-	220	222
- utworzenie rezerw		-	220	222
Zmniejszenia (z tytułu)		(15)	-	(62)
- rozwiązanie rezerw		(15)	-	(62)
Stan rezerw na koniec okresu		299	314	254

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
OGÓŁEM ZMIANA STANU REZERW NA KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM				
Stan rezerw na początek okresu		682 703	837 082	837 082
Zwiększenia (z tytułu)		159 971	219 544	133 471
- utworzenie rezerw (Nota 14)		144 175	196 680	126 266
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe		15 796	18 961	3 302
- pozostałe		-	3 903	3 903
Zmniejszenia (z tytułu)		(137 909)	(373 923)	(137 068)
- rozwiązanie rezerw (Nota 14)		(82 631)	(125 467)	(112 720)
- reklasyfikacja rezerw i różnice kursowe		(18 645)	(24 183)	(6 173)
- należności spisane w ciężar rezerw		(35 286)	(224 401)	(18 175)
- pozostałe		(1 347)	128	-
Stan rezerw na koniec okresu		704 765	682 703	833 485

Kredyty i pożyczki udzielone klientom obejmują należności z tytułu leasingu finansowego.

Kredyty i pożyczki z tytułu leasingu finansowego

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Należności brutto z tytułu leasingu finansowego o terminie zapadalności:		3 892 632	3 168 011	2 596 921
- Do 1 roku		1 459 638	1 115 880	1 209 010
- Powyżej 1 roku i nie więcej niż 5 lat		2 314 505	1 998 797	1 357 988
- Powyżej 5 lat		118 489	53 334	29 923
Niezrealizowane przyszłe przychody finansowe z tytułu leasingu finansowego (wielkość ujemna)		(457 897)	(383 607)	(310 737)
Należności netto z tytułu leasingu finansowego		3 434 735	2 784 404	2 286 184
Należności netto z tytułu leasingu finansowego o terminie zapadalności:				
- Do 1 roku		1 250 938	934 942	1 026 045
- Powyżej 1 roku i nie więcej niż 5 lat		2 079 433	1 799 662	1 233 469
- Powyżej 5 lat		104 364	49 800	26 670
		3 434 735	2 784 404	2 286 184

23. Lokacyjne papiery wartościowe oraz aktywa zastawione

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Dłużne papiery wartościowe:		5 163 295	6 078 433	3 619 805
- notowane		5 124 254	6 014 425	3 531 408
- nie notowane		39 041	64 008	88 397
Kapitałowe papiery wartościowe:		123 640	388 583	437 218
- notowane		7 811	10 021	11 446
- nie notowane		115 829	378 562	425 772
Razem papiery wartościowe		5 286 935	6 467 016	4 057 023
Lokacyjne papiery wartościowe i aktywa zastawione razem, w tym:		5 286 935	6 467 016	4 057 023
- Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży		5 189 224	6 386 574	3 990 997
- Aktywa zastawione (Nota 38)		97 711	80 442	66 026
Krótkoterminowe (do 1 roku)		1 709 041	3 061 950	178 970
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		3 577 894	3 405 066	3 878 053

Zaprezentowana powyżej wartość kapitałowych papierów wartościowych wycenianych według wartości godziwej obejmuje rezerwy utworzone z tytułu utraty wartości w wysokości 29 076 tys. zł (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 29 076 tys. zł i 29 014 tys. zł).

Wartość bilansowa dłużnych papierów wartościowych opartych na stałej stopie procentowej wynosiła na dzień 30 czerwca 2008 r. 3 438 826 tys. zł, natomiast opartych na stopie zmiennej 1 724 469 tys. zł (31 grudnia 2007 r.: 4 849 093 tys. zł oraz 1 318 084 tys. zł; 30 czerwca 2007 r.: 3 489 303 tys. zł oraz 130 502 tys. zł).

W okresach sprawozdawczych do września 2007 roku, w ramach notowanych dłużnych papierów wartościowych wykazywano polskie obligacje Brady'ego. Obligacje Brady'ego wyemitowane zostały w wykonaniu umów zawartych 14 września 1994 r. między Rzeczpospolitą Polską a bankami komercyjnymi zrzeszonymi w tak zwanym Klubie Londyńskim na podstawie zarządzenia nr 78 Ministra Finansów z 26 października 1994 r. w sprawie emisji obligacji na realizację umów zawartych z bankami komercyjnymi zrzeszonymi w Klubie Londyńskim w sprawie redukcji i reorganizacji zadłużenia Polski. W IV kwartale 2007 roku Bank zbył wszystkie obligacje Brady'ego z portfela lokacyjnych papierów wartościowych. Na dzień 30 czerwca 2007 roku wartość obligacji Brady'ego w księgach Banku wyniosła 8 450 tys. zł.

Powyższa nota obejmuje bony skarbowe i bony pieniężne pod zastaw BFG, które wykazane są w bilansie w oddzielnej pozycji „Aktywa zastawione” (patrz Nota 38).

Zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, na dzień 30 czerwca 2008 r. Grupa posiadała bony skarbowe ujęte w bilansie w kwocie 97 711 tys. zł o wartości nominalnej 95 850 tys. zł (wartość nominalna na 31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 81 000 tys. zł i 66 300 tys. zł), które stanowiły zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG i były zdeponowane na wydzielonym rachunku w NBP.

Zyski i straty z lokacyjnych papierów wartościowych obejmują:

	na dzień	30.06.2008	30.06.2007
Sprzedaż / wykup przez emitenta aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone		137 817	7 161
Zyski i straty z lokacyjnych papierów wartościowych, razem		137 817	7 161

Największy wpływ na wielkość pozycji sprzedaż/ wykup aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży miał wynik na sprzedaży akcji Vectra SA. Zgodnie z umową sprzedaży akcji Vectra SA („Vectra”) z dnia 25 stycznia 2008 roku BRE Bank dokonał w tym dniu zbycia 9 045 404 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda. Bank zbył wyżej wymienione akcje za łączną kwotę 264 035 tys. zł. Zapłata ceny za akcje nastąpiła w dniu transakcji. Zbyte przez Bank akcje Vectra stanowią 19,95% kapitału zakładowego i 11,20% głosów na walnym zgromadzeniu Vectry.

Wartość zbytych akcji Vectry w księgach Banku wynosiła 264 035 tys. zł. Po transakcji Bank nie posiada żadnych akcji Vectry.

Zysk brutto i netto Grupy BRE Banku z tytułu zawarcia tej transakcji w 2008 roku, po uwzględnieniu kosztów transakcji, wynosi 137 673 tys. zł.

Zmiana stanu lokacyjnych papierów wartościowych i aktywów zastawionych przedstawia się następująco:

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
<u>Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży i aktywa zastawione</u>				
Stan na początek okresu		6 467 016	3 112 932	3 112 932
Różnice kursowe		(8 914)	(38 993)	(11 898)
Zwiększenia		3 200 706	9 879 618	4 717 065
Zmniejszenia (sprzedaż, wykup, umorzenie)		(4 340 581)	(6 553 660)	(3 876 586)
Straty z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych i dłużnych dostępnych do sprzedaży		-	(48)	-
Zyski/straty z tytułu zmian wartości godziwej (Nota 41)		(31 292)	67 167	115 510
Stan na koniec okresu		5 286 935	6 467 016	4 057 023

Zmiana stanu rezerw na utratę wartości lokacyjnych papierów wartościowych i aktywów zastawionych przedstawia się następująco:

Grupa BRE Banku SA**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych****Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku****(w tys. zł)**

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
<u>Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży i aktywa zastawione</u>				
Kapitałowe papiery wartościowe				
<i>- Notowane</i>				
Stan na początek okresu		(125)	(64)	(64)
Utworzenie rezerwy		-	(48)	-
Kwoty odzyskane w czasie okresu sprawozdawczego		-	(13)	1
Stan na koniec okresu		(125)	(125)	(63)
<i>- Nie notowane</i>				
Stan na początek okresu		(28 951)	(28 951)	(28 951)
Stan na koniec okresu		(28 951)	(28 951)	(28 951)
Papiery dostępne do sprzedaży razem				
Stan na początek okresu		(29 076)	(29 015)	(29 015)
Utworzenie rezerwy		-	(48)	-
Kwoty odzyskane w czasie okresu sprawozdawczego		-	(13)	1
Stan na koniec okresu		(29 076)	(29 076)	(29 014)

24. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Udziały Grupy w głównych jednostkach stowarzyszonych, które nie są notowane na giełdzie, przedstawiał się następująco:

Nazwa spółki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata	Posiadane udziały %
Xtrade SA	Polska	1 873	3 224	1 316	(229)	24,90
Compania de Factoring SA	Rumunia	117 428	114 535	5 534	2 971	28,12
S-Factoring d.d.	Słowenia	8 503	8 959	362	(472)	22,50

31 grudnia 2007 r. (w tys. zł)

Nazwa spółki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata	Posiadane udziały %
Xtrade SA	Polska	1 785	2 861	1 758	(757)	24,90
Compania de Factoring SA	Rumunia	109 491	101 609	15 225	1 711	28,12

30 czerwca 2007 r. (w tys. zł)

Nazwa spółki	Kraj rejestracji	Aktywa	Zobowiązania	Przychody	Zysk/strata	Posiadane udziały %
Xtrade SA	Polska	545	972	701	(109)	24,90
Compania de Factoring SA	Rumunia	85 978	77 734	2 301	850	28,12

Zmiana stanu inwestycji w jednostki stowarzyszone:

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Stan na początek okresu		4 823	5 356	5 356
Zwiększenia z tytułu:		425 002	1 003	-
- zakupu		9 144	1 003	-
- reklasyfikacji udziałów*		416 150	-	-
- różnic kursowych		(292)	-	-
Zmniejszenia z tytułu:		(416 150)	(1 536)	(1 352)
- przeniesienie do innej grupy aktywów finansowych*		(416 150)	(1 203)	(1 265)
- różnic kursowych		-	(333)	(87)
Stan inwestycji w jednostki stowarzyszone na koniec okresu		13 675	4 823	4 004

*Reklasyfikacja udziałów i przeniesienie do innej grupy aktywów finansowych dotyczy objętych przez Bank akcji Aegon PTE SA. Transakcja została opisana w Nocie 28 „Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”.

25. Wartości niematerialne

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Koszty zakończonych prac rozwojowych		3 187	3 591	3 686
Wartość firmy		7 137	7 137	7 137
Patenty, licencje i podobne wartości, w tym:		338 685	311 152	305 234
- oprogramowanie komputerowe		291 327	277 302	280 490
Inne wartości niematerialne		6 679	8 018	9 557
Wartości niematerialne w toku wytwarzania		52 447	75 069	47 341
Wartości niematerialne, razem		408 135	404 967	372 955

Zmiana stanu wartości niematerialnych:

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2008 roku do 30.06.2008 roku	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości w tym: nabyte oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Wartość firmy	Wartości niematerialne razem	Aktywa przeznaczone do sprzedaży (Nota 28)	
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2008 r.	31 959	560 110	470 300	17 699	75 069	7 137	691 974	465 321
Zwiększenia (z tytułu)	-	65 037	39 988	16	36 536	-	101 589	-
- zakupu	-	4 495	3 056	16	36 515	-	41 026	-
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	1 696	856	-	-	-	1 696	-
- przejęcia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	-	58 743	35 973	-	-	-	58 743	-
- innych zwiększeń	-	103	103	-	21	-	124	-
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(140)	(140)	-	(59 158)	-	(59 298)	(465 321)
- likwidacji	-	(15)	(15)	-	-	-	(15)	-
- przekazania na wartości niematerialne oddane do użytku	-	-	-	-	(58 743)	-	(58 743)	-
- innych zmniejszeń	-	(125)	(125)	-	(415)	-	(540)	(465 321)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 30.06.2008 r.	31 959	625 007	510 148	17 715	52 447	7 137	734 265	-
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2008 r.	(28 368)	(248 951)	(192 991)	(9 681)	-	-	(287 000)	(342)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(404)	(37 364)	(25 823)	(1 355)	-	-	(39 123)	342
- odpisów	(404)	(37 392)	(25 852)	(1 355)	-	-	(39 151)	-
- innych zwiększeń	-	(104)	(102)	-	-	-	(104)	-
- sprzedaży	-	7	7	-	-	-	7	-
- innych zmniejszeń	-	125	124	-	-	-	125	342
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 30.06.2008 r.	(28 772)	(286 315)	(218 814)	(11 036)	-	-	(326 123)	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2008 r.	-	(7)	(7)	-	-	-	(7)	(243 967)
- zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-	243 967
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 30.06.2008 r.	-	(7)	(7)	-	-	-	(7)	-
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 30.06.2008 r.	3 187	338 685	291 327	6 679	52 447	7 137	408 135	-

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2007 roku do 31.12.2007 roku	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte patenty, licencje i podobne wartości w tym: nabyte oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Wartość firmy	Wartości niematerialne razem	Aktywa przeznaczone do sprzedaży (Nota 28)	
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2007 r.	33 119	501 275	428 233	17 587	49 093	7 137	608 211	495 774
Zwiększenia (z tytułu)	1 528	78 568	56 848	112	82 219	-	162 427	100
- zakupu	185	14 717	6 407	27	82 183	-	97 112	100
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	273	273	85	-	-	358	-
- przejęcia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	1 343	52 705	49 997	-	-	-	54 048	-
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	170	170	-	-	-	170	-
- innych zwiększeń	-	10 703	1	-	36	-	10 739	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(2 688)	(19 733)	(14 781)	-	(56 243)	-	(78 664)	(30 553)
- sprzedaży	-	-	-	-	(21)	-	(21)	-
- likwidacji	(2 677)	(8 356)	(3 804)	-	-	-	(11 033)	-
- przekazania na wartości niematerialne oddane do użytku	-	-	-	-	(54 048)	-	(54 048)	-
- sprzedaży spółki poprzednio konsolidowanej	-	-	-	-	-	-	-	(30 553)
- innych zmniejszeń	(11)	(11 377)	(10 977)	-	(2 174)	-	(13 562)	-
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2007 r.	31 959	560 110	470 300	17 699	75 069	7 137	691 974	465 321
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2007 r.	(28 804)	(191 943)	(149 533)	(6 314)	-	-	(227 061)	(5 683)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	436	(57 008)	(43 458)	(3 367)	-	-	(59 939)	5 341
- odpisów	(1 267)	(66 536)	(48 121)	(3 366)	-	-	(71 169)	(34)
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	(52)	(52)	-	-	-	(52)	-
- innych zwiększeń	(985)	-	-	(1)	-	-	(986)	-
- sprzedaży spółki poprzednio konsolidowanej	-	-	-	-	-	-	-	5 375
- likwidacji	2 677	8 351	3 799	-	-	-	11 028	-
- innych zmniejszeń	11	1 229	916	-	-	-	1 240	-
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2007 r.	(28 368)	(248 951)	(192 991)	(9 681)	-	-	(287 000)	(342)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2007 r.	-	(39)	(39)	-	-	-	(39)	(239 466)
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-	(4 501)
- zmniejszenie	-	32	32	-	-	-	32	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2007 r.	-	(7)	(7)	-	-	-	(7)	(243 967)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 31.12.2007 r.	3 591	311 152	277 302	8 018	75 069	7 137	404 967	221 012

Grupa BRE Banku SA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku

(w tys. zł)

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2007 roku do 30.06.2007 roku	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości w tym: nabyte oprogramowanie komputerowe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne w toku wytwarzania	Wartość firmy	Wartości niematerialne razem	Aktywa przeznaczone do sprzedaży (Nota 28)	
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu: 01.01.2007 r.	33 119	501 275	428 233	17 587	49 093	7 137	608 211	495 774
Zwiększenia (z tytułu)	-	30 689	27 993	6	22 074	-	52 769	95
- zakupu	-	6 408	4 193	6	22 058	-	28 472	95
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	281	281	-	-	-	281	-
- przejęcia z wartości niematerialnych w toku wytwarzania	-	23 815	23 334	-	-	-	23 815	-
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	170	170	-	-	-	170	-
- innych zwiększeń	-	15	15	-	16	-	31	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(11)	(437)	(236)	-	(23 826)	-	(24 274)	(30 553)
- sprzedaży	-	-	-	-	-	-	-	-
- likwidacji	-	(33)	(33)	-	-	-	(33)	-
- przekazania na wartości niematerialne oddane do użytku	-	-	-	-	(23 815)	-	(23 815)	-
- sprzedaży spółki poprzednio konsolidowanej	-	-	-	-	-	-	-	(30 553)
- innych zmniejszeń	(11)	(404)	(203)	-	(11)	-	(426)	-
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu: 30.06.2007 r.	33 108	531 527	455 990	17 593	47 341	7 137	636 706	465 316
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2007 r.	(28 804)	(191 943)	(149 533)	(6 314)	-	-	(227 061)	(5 683)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	(618)	(34 323)	(25 940)	(1 722)	-	-	(36 663)	5 361
- odpisów	(629)	(34 465)	(26 083)	(1 722)	-	-	(36 816)	(14)
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	(52)	(52)	-	-	-	(52)	-
- innych zwiększeń	-	(14)	(13)	-	-	-	(14)	-
- sprzedaży spółki poprzednio konsolidowanej	-	-	-	-	-	-	-	5 375
- likwidacji	-	26	26	-	-	-	26	-
- innych zmniejszeń	11	182	182	-	-	-	193	-
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 30.06.2007 r.	(29 422)	(226 266)	(175 473)	(8 036)	-	-	(263 724)	(322)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2007 r.	-	(39)	(39)	-	-	-	(39)	(239 466)
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-	(4 501)
- zmniejszenie	-	12	12	-	-	-	12	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 30.06.2007 r.	-	(27)	(27)	-	-	-	(27)	(243 967)
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu: 30.06.2007 r.	3 686	305 234	280 490	9 557	47 341	7 137	372 955	221 027

26. Rzeczowe aktywa trwałe

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Środki trwałe, w tym:		639 637	615 443	561 552
- grunty		7 522	7 990	7 762
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej		225 817	226 393	231 065
- urządzenia		124 323	127 563	119 462
- środki transportu		143 652	121 487	87 677
- pozostałe środki trwałe		138 323	132 010	115 586
Środki trwałe w budowie		76 243	54 770	29 691
Rzeczowe aktywa trwałe, razem		715 880	670 213	591 243

Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych:

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2008 roku do 30.06.2008 roku	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem	Aktywa przeznaczone do sprzedaży (Nota 28)
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu: 01.01.2008 r.	8 154	342 184	450 699	160 757	281 903	55 331	1 299 028	2 841
Zwiększenia (z tytułu)	-	4 159	19 685	43 927	19 536	54 084	141 391	-
- zakupu	-	823	8 758	42 474	5 587	54 080	111 722	-
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	3 200	10 865	514	13 942	2	28 523	-
- innych zwiększeń	-	136	62	939	7	2	1 146	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(576)	(5 164)	(3 941)	(11 674)	(1 362)	(32 611)	(55 328)	(2 841)
- sprzedaży	(65)	(828)	(639)	(9 289)	(190)	-	(11 011)	-
- likwidacji	-	-	(2 825)	(481)	(556)	-	(3 862)	-
- przekazania na środki trwałe	-	-	-	-	-	(28 523)	(28 523)	-
- przekazania na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	(1 696)	(1 696)	-
- innych zmniejszeń	(511)	(4 336)	(477)	(1 904)	(616)	(2 392)	(10 236)	(2 841)
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu: 30.06.2008 r.	7 578	341 179	466 443	193 010	300 077	76 804	1 385 091	-
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2008 r.	(60)	(60 184)	(321 931)	(39 000)	(149 762)	-	(570 937)	(1 505)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	4	(2 281)	(19 066)	(10 106)	(11 861)	-	(43 310)	1 505
- odpisów	-	(3 484)	(22 650)	(15 543)	(12 904)	-	(54 581)	-
- innych zwiększeń	-	(4)	(72)	(16)	(8)	-	(100)	-
- sprzedaży	-	99	651	4 919	125	-	5 794	-
- likwidacji	-	-	2 710	47	556	-	3 313	-
- innych zmniejszeń	4	1 108	295	487	370	-	2 264	1 505
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 30.06.2008 r.	(56)	(62 465)	(340 997)	(49 106)	(161 623)	-	(614 247)	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2008 r.	(104)	(55 607)	(1 205)	(270)	(131)	(561)	(57 878)	-
- zmniejszenie	104	2 710	82	18	-	-	2 914	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 30.06.2008 r.	-	(52 897)	(1 123)	(252)	(131)	(561)	(54 964)	-
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu: 30.06.2008 r.	7 522	225 817	124 323	143 652	138 323	76 243	715 880	-

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku
(w tys. zł)

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2007 roku do 31.12.2007 roku	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem	Aktywa przeznaczone do sprzedaży (Nota 28)
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu: 01.01.2007 r.	2 841	345 994	405 969	113 720	240 048	39 004	1 147 576	12 942
Zwiększenia (z tytułu)	5 381	4 691	57 842	89 350	48 010	84 752	290 026	691
- zakupu	5 223	221	33 934	52 192	11 335	84 693	187 598	690
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	2 716	22 402	276	36 091	-	61 485	-
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	1 601	769	1 195	507	10	4 082	-
- innych zwiększeń	158	153	737	35 687	77	49	36 861	1
Zmniejszenia (z tytułu)	(68)	(8 501)	(13 112)	(42 313)	(6 155)	(68 425)	(138 574)	(10 792)
- sprzedaży	(21)	(8 238)	(1 489)	(12 410)	(1 382)	-	(23 540)	-
- likwidacji	-	-	(9 494)	(1 566)	(3 558)	-	(14 618)	-
- przekazania na środki trwałe	-	-	-	-	-	(61 485)	(61 485)	-
- przekazania na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	(358)	(358)	-
- sprzedaży spółki poprzednio konsolidowanej	-	-	-	-	-	-	-	(10 792)
- innych zmniejszeń	(47)	(263)	(2 129)	(28 337)	(1 215)	(6 582)	(38 573)	-
Wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2007 r.	8 154	342 184	450 699	160 757	281 903	55 331	1 299 028	2 841
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2007 r.	(65)	(54 676)	(284 515)	(34 335)	(131 610)	-	(505 201)	(7 295)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	5	(5 508)	(37 416)	(4 665)	(18 152)	-	(65 736)	5 790
- odpisów	-	(7 146)	(49 300)	(24 823)	(23 887)	-	(105 156)	(414)
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	(64)	(188)	(195)	(62)	-	(509)	-
- innych zwiększeń	-	-	(497)	-	(29)	-	(526)	-
- sprzedaży	-	1 672	1 365	3 696	1 325	-	8 058	-
- likwidacji	-	-	9 240	610	3 264	-	13 114	-
- sprzedaży spółki poprzednio konsolidowanej	-	-	1 391	-	97	-	1 488	6 204
- innych zmniejszeń	5	30	573	16 047	1 140	-	17 795	-
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 31.12.2007 r.	(60)	(60 184)	(321 931)	(39 000)	(149 762)	-	(570 937)	(1 505)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2007 r.	(104)	(59 681)	(1 469)	(289)	(163)	(561)	(62 267)	(97)
- zwiększenie	-	(1 367)	-	-	-	-	(1 367)	-
- zmniejszenie	-	5 441	264	19	32	-	5 756	97
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 31.12.2007 r.	(104)	(55 607)	(1 205)	(270)	(131)	(561)	(57 878)	-
Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu: 31.12.2007 r.	7 990	226 393	127 563	121 487	132 010	54 770	670 213	1 336

Zmiana stanu w okresie od 01.01.2007 roku do 30.06.2007 roku	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem	Aktywa przeznaczone do sprzedaży (Nota 28)
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu: 01.01.2007 r.	2 841	345 994	405 969	113 720	240 048	39 004	1 147 576	12 942
Zwiększenia (z tytułu)	5 104	4 386	25 100	20 395	19 587	23 971	98 543	653
- zakupu	4 964	172	12 652	18 995	3 000	23 960	63 743	653
- przejęcia ze środków trwałych w budowie	-	2 613	11 151	201	16 061	-	30 026	-
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	1 601	769	1 195	507	10	4 082	-
- innych zwiększeń	140	-	528	4	19	1	692	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(14)	(8 315)	(5 550)	(2 238)	(3 353)	(32 723)	(52 193)	(10 792)
- sprzedaży	-	(8 238)	(947)	(1 952)	(1 020)	-	(12 157)	-
- likwidacji	-	-	(2 793)	(202)	(1 646)	-	(4 641)	-
- przekazania na środki trwałe	-	-	-	-	-	(30 026)	(30 026)	-
- przekazania na wartości niematerialne	-	-	-	-	-	(281)	(281)	-
- sprzedaży spółki poprzednio konsolidowanej	-	-	-	-	-	-	-	(10 792)
- innych zmniejszeń	(14)	(77)	(1 810)	(84)	(687)	(2 416)	(5 088)	-
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu: 30.06.2007 r.	7 931	342 065	425 519	131 877	256 282	30 252	1 193 926	2 803
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu: 01.01.2007 r.	(65)	(54 676)	(284 515)	(34 335)	(131 610)	-	(505 201)	(7 295)
Amortyzacja za okres (z tytułu)	-	(2 075)	(20 095)	(9 583)	(8 923)	-	(40 676)	6 019
- odpisów	-	(3 695)	(24 738)	(11 137)	(11 958)	-	(51 528)	(185)
- objęcia spółki konsolidacją metodą pełną po raz pierwszy	-	(64)	(188)	(195)	(62)	-	(509)	-
- innych zwiększeń	-	-	(477)	(2)	(5)	-	(484)	-
- sprzedaży	-	1 671	825	1 449	1 006	-	4 951	-
- likwidacji	-	-	2 757	254	1 387	-	4 398	-
- sprzedaży spółki poprzednio konsolidowanej	-	-	1 391	-	97	-	1 488	6 204
- innych zmniejszeń	-	13	335	48	612	-	1 008	-
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu: 30.06.2007 r.	(65)	(56 751)	(304 610)	(43 918)	(140 533)	-	(545 877)	(1 276)
Odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu: 01.01.2007 r.	(104)	(59 681)	(1 469)	(289)	(163)	(561)	(62 267)	(97)
- zmniejszenie	-	5 432	22	7	-	-	5 461	97
Odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu: 30.06.2007 r.	(104)	(54 249)	(1 447)	(282)	(163)	(561)	(56 806)	-
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu: 30.06.2007 r.	7 762	231 065	119 462	87 677	115 586	29 691	591 243	1 527

Wartość odzyskiwalną środków trwałych dotkniętych utratą wartości stanowi cena netto sprzedaży określona na podstawie ceny rynkowej podobnego aktywa.

27. Inne aktywa

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Przejęte aktywa do zbycia:		-	1 266	1 273
- inne		-	1 266	1 273
Pozostałe, w tym:		959 666	879 397	807 441
- dłużnicy		247 855	277 968	183 943
- należności z tytułu podatku dochodowego		714	2 764	753
- rozrachunki międzybankowe		1 026	519	1 279
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne		77 869	49 878	69 578
- przychody do otrzymania		24 509	21 560	22 926
- zapasy*		440 215	364 747	217 066
- inne		167 478	161 961	311 896
Inne aktywa, razem		959 666	880 663	808 714
Krótkoterminowe (do 1 roku)		643 733	633 786	648 427
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		315 933	246 877	160 287

*Wartość zapasów wynika przede wszystkim z działalności prowadzonej przez spółki: BRE.locum i BRE Leasing.

28. Aktywa i zobowiązania przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana

W dniu 29 czerwca 2007 roku Bank zawarł z Aegon Woningen Nova B.V., będącym 100% akcjonariuszem spółki Powszechne Towarzystwo Emerytalne Ergo Hestia SA (PTE Ergo Hestia), „Umowę o połączeniu PTE Ergo Hestia oraz PTE Skarbiec-Emerytura” oraz „Umowę opcyjną”. Szczegółowe informacje dotyczące obu wyżej wymienionych umów Bank ujawniał w sprawozdaniach finansowych sporządzanych za poprzednie okresy sprawozdawcze.

W dniu 28 września 2007 roku Bank otrzymał informację, że decyzją z dnia 27 września 2007 roku Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („UOKiK”) wydał zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na połączeniu Aegon PTE SA i PTE Skarbiec-Emerytura SA. Zgoda UOKiK była jednym z warunków niezbędnych do przeprowadzenia połączenia wyżej wymienionych powszechnych towarzystw emerytalnych.

W dniu 7 listopada 2007 roku oba towarzystwa emerytalne złożyły wnioski do Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) w sprawie łączenia.

W dniu 9 maja 2008 roku KNF wydała zezwolenia na połączenie PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA wraz z innymi decyzjami związanymi z połączeniem. Decyzje KNF dotyczące połączenia stanowią ostateczne wykonanie warunków zawieszających połączenie wynikających z umowy w sprawie połączenia obu towarzystw emerytalnych.

W dniu 30 czerwca 2008 roku sąd rejestrowy dla miasta stołecznego Warszawy dokonał rejestracji połączenia PTE Skarbiec-Emerytura SA oraz Aegon PTE SA.

Połączenie nastąpiło poprzez przeniesienie całego majątku PTE Skarbiec-Emerytura SA, jako spółki przejmowanej, na spółkę przejmującą – Aegon PTE SA.

W związku z rejestracją połączenia i wykonaniem wyżej wymienionej umowy o połączeniu, Aegon PTE SA wydał Bankowi 54 812 akcji Aegon PTE SA o wartości nominalnej 1000 zł każda. Akcje te stanowią 49,7% kapitału zakładowego Aegon PTE SA i uprawniają do wykonania 54 812 głosów na walnym zgromadzeniu Aegon PTE SA, co stanowi 49,7% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu spółki.

Przed wyżej wymienioną transakcją Bank nie posiadał żadnych akcji Aegon PTE SA.

Sprzedaż akcji Aegon PTE SA będzie mogła nastąpić po uzyskaniu stosownej zgody KNF.

Przed połączeniem Bank posiadał 8 516 181 akcji PTE Skarbiec-Emerytura SA, które stanowiły 100% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu spółki.

Rozliczenie transakcji połączenia:

a) rozliczenie transakcji połączenia w sprawozdaniu jednostkowym BRE Banku

Wartość akcji w księgach Banku wynosiła przed połączeniem 335 819 tys. zł. W dniu 30 czerwca 2008 roku Bank dokonał odwrócenia odpisu aktualizującego wartość akcji spółki PTE Skarbiec-Emerytura w księgach Banku do wartości 468 039 tys. zł. Wartość ta została policzona w oparciu o cenę sprzedaży w wysokości 482 546 tys. zł, pomniejszoną o szacowane koszty transakcyjne w wysokości 14 507 tys. zł. Następnie Bank zaksięgował wymianę akcji PTE Skarbiec-Emerytura na akcje Aegon PTE SA.

Zysk brutto BRE Banku z tytułu odwrócenia utraty wartości i zamiany akcji PTE Skarbiec-Emerytura SA na akcje Aegon PTE SA po uwzględnieniu kosztów transakcji, wyniósł 132 220 tys. zł i został wykazany w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na lokacyjnych papierach wartościowych”.

Ponadto w wyniku transakcji Bank rozpoznał aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 51 751 tys. zł.

Wartość akcji Aegon PTE SA w księgach Banku na dzień 30 czerwca 2008 roku wynosi 468 039 tys. zł. Zaangażowanie w akcje Aegon PTE SA Bank prezentuje w sprawozdaniu finansowym jako aktywo przeznaczone do sprzedaży.

b) rozliczenie transakcji połączenia w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy BRE Banku

Wartość aktywów netto i wartości firmy PTE Skarbiec-Emerytura w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy przed połączeniem wynosiła 348 952 tys. zł.

Wartość akcji Aegon PTE SA w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy na dzień 30 czerwca 2008 roku wynosi 416 150 tys. zł i została ustalona w oparciu o parytet wymiany akcji oraz wartość godziwą aktywów netto łączących się podmiotów zgodnie z MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”.

Zysk brutto Grupy BRE Banku z tytułu połączenia obu towarzystw i objęcia akcji Aegon PTE SA w pierwszym półroczu 2008 roku wyniósł 67 198 tys. zł.

Ponadto Grupa rozpoznała aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego w wysokości 61 601 tys. zł. Utworzenie aktywa zostało wykazane jako zmniejszenie obciążenia podatkowego w działalności kontynuowanej, ponieważ będzie ono mogło być zrealizowane w związku z zyskami generowanymi przez Grupę na działalności kontynuowanej.

Akcje Aegon PTE SA zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy jako aktywa przeznaczone do sprzedaży.

Wynik PTE Skarbiec-Emerytura SA wypracowany przez spółkę w pierwszym półroczu 2008 roku został ujęty w sprawozdawczości dotyczącej segmentów działalności Grupy w segmencie „Zarządzanie aktywami – działalność zaniechana” (Nota 5).

Poniżej przedstawiono dane finansowe dotyczące aktywów trwałych (grup do zbycia) przeznaczonych do sprzedaży oraz działalnością zaniechaną według stanu na dzień 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku.

Dane finansowe dotyczące pozycji bilansowych związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży na dzień 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku.

	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Aktywa przeznaczone do sprzedaży, w tym:			
Należności od banków	-	4 064	6 843
Lokacyjne papiery wartościowe	-	88 744	78 499
- utrzymywane do terminu zapadalności	-	88 744	78 499
Inwestycje w jednostki stowarzyszone	416 150	-	-
Wartości niematerialne (w tym wartość firmy)	-	221 012	221 027
Rzeczowe aktywa trwałe	-	1 336	1 527
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	1 307	2 673
Inne aktywa	-	19 615	13 537
Aktywa przeznaczone do sprzedaży, razem	416 150	336 078	324 106

	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży, w tym:			
Pozostałe zobowiązania	-	10 596	8 707
Rezerwy	-	1 947	1 611
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży, razem	-	12 543	10 318

Dane finansowe dotyczące pozycji rachunku zysków i start związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży oraz działalnością zaniechaną za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 roku i okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 roku.

	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
za okres		
Przychody z tytułu odsetek	2 430	1 597
Koszty odsetek	-	(2)
Wynik z tytułu odsetek	2 430	1 595
Przychody z tytułu opłat i prowizji	25 376	21 935
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(11 583)	(9 502)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	13 793	12 433
Wynik na działalności handlowej	(1)	-
Wynik z pozycji wymiany	(1)	-
Pozostałe przychody operacyjne	701	27
Ogólne koszty administracyjne	(4 935)	(4 408)
Amortyzacja	(245)	(199)
Pozostałe koszty operacyjne	(33)	(4 707)
Wynik działalności operacyjnej	11 710	4 741
Wynik ze sprzedaży/wynik na połączeniu aktywów przeznaczonych do zbycia*	67 198	89 458
Zysk brutto z działalności zaniechanej	78 908	94 199
Podatek dochodowy	(2 336)	(20 037)
Zysk netto z działalności zaniechanej z uwzględnieniem udziałowców mniejszościowych	76 572	74 162
Zysk udziałowców mniejszościowych	-	-
Zysk netto	76 572	74 162

* Na dzień 30 czerwca 2007 roku kwota 89 458 tys. zł stanowi wynik na sprzedaży akcji spółki Skarbiec Asset Management Holding SA. Na dzień 30 czerwca 2008 roku kwota 67 198 tys. zł stanowi wynik Grupy na połączeniu spółek PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA.

Dane finansowe dotyczące przepływów pieniężnych związanych z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży oraz działalnością zaniechaną za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 roku i okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2007 roku.

	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
za okres		
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	10 680	(2 667)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-	153 957
w tym ze sprzedaży aktywów przeznaczonych do zbycia	-	154 705

Zysk na jedną akcję za 6 miesięcy – działalność zaniechana

	od 01.01.2008 do 30.06.2008	od 01.01.2007 do 30.06.2007
za okres		
Podstawowy:		
Zysk netto z działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy Banku	76 572	74 162
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	29 670 203	29 535 896
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	2,58	2,51
Rozwodniony:		
Zysk netto z działalności zaniechanej przypadający na akcjonariuszy Banku, zastosowany przy ustalaniu rozwodnionego zysku na akcję	76 572	74 162
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w emisji	29 670 203	29 535 896
Korekty na:		
- opcje pracownicze na akcje	6 404	126 098
Ważona średnia liczba akcji zwykłych dla potrzeb rozwodnionego zysku na akcję	29 676 607	29 661 994
Rozwodniony zysk netto na akcję (wyrażony w złotych na jedną akcję)	2,58	2,50

29. Zobowiązania wobec innych banków

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Zobowiązania w drodze		7 428	20 068	12 537
Środki na rachunkach bieżących		535 570	567 619	722 777
Depozyty terminowe		1 268 437	792 730	1 403 243
Kredyty i pożyczki otrzymane		13 442 309	10 316 862	6 665 557
Transakcje repo / sell buy back		1 080 203	517 107	129 166
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych		31 718	31 481	31 270
Zobowiązania wobec innych banków, razem		16 365 665	12 245 867	8 964 550
Krótkoterminowe (do 1 roku)		6 034 268	6 465 814	4 240 896
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		10 331 397	5 780 053	4 723 654

Na dzień 30 czerwca 2008 roku depozyty terminowe od innych banków były depozytami o stałym oprocentowaniu. Średnie oprocentowanie depozytów i kredytów otrzymanych od banków w pierwszym półroczu 2008 roku wynosiło 4,09% (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 3,80% i 3,59%)

BRE Bank nie dostarczył zabezpieczeń swoim kredytodawcom. Grupa nie zarejestrowała żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu pożyczek zaciągniętych.

30. Zobowiązania wobec klientów

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Klienci indywidualni:		17 051 279	12 932 340	10 782 109
Środki na rachunkach bieżących		13 321 842	9 676 219	8 123 264
Depozyty terminowe		3 673 082	3 195 406	2 575 192
Inne zobowiązania (z tytułu)		56 355	60 715	83 653
- zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych		43 206	55 620	82 179
- pozostałe		13 149	5 095	1 474
Klienci korporacyjni:		18 992 091	18 764 868	18 045 109
Środki na rachunkach bieżących		9 607 926	9 349 668	8 728 682
Depozyty terminowe		5 971 148	5 364 977	5 832 889
Kredyty i pożyczki otrzymane		73 884	193 510	221 063
Transakcje repo		2 749 638	3 343 495	2 765 891
Inne zobowiązania (z tytułu)		589 495	513 218	496 584
- zobowiązania z tytułu zabezpieczeń pieniężnych		430 693	336 265	313 746
- pozostałe		158 802	176 953	182 838
Klienci sektora budżetowego:		340 603	704 655	144 563
Środki na rachunkach bieżących		64 671	658 632	34 851
Depozyty terminowe		273 858	39 480	107 064
Inne zobowiązania (z tytułu)		2 074	6 543	2 648
- pozostałe		2 074	6 543	2 648
Zobowiązania wobec klientów, razem		36 383 973	32 401 863	28 971 781
Krótkoterminowe (do 1 roku)		35 739 293	31 765 645	28 178 635
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		644 680	636 218	793 146

Na dzień 30 czerwca 2008 roku większość depozytów przyjętych od klientów indywidualnych i korporacyjnych stanowiły depozyty na zmienną stopę procentową. Średnie oprocentowanie zobowiązań wobec klientów (z wyłączeniem transakcji repo) wynosiło 3,71% (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 3,03% i 2,81%)

31. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Stan na 30 czerwca 2008

Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Umowne warunki oprocentowania	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje krótkoterminowe					
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	8 000	7,75%	niezabezpieczone	06-05-09	7 578
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	10 000	6,49%	niezabezpieczone	13-10-08	10 118
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	5 000	6,85%	niezabezpieczone	01-10-08	5 085
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	3 000	6,93%	niezabezpieczone	27-08-08	3 020
Listy zastawne (EUR)	5 900	5,65%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-09	19 826
Listy zastawne (EUR)	16 000	5,65%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-09	53 902
Listy zastawne (EUR)	25 000	5,50%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-09	84 221
Listy zastawne (USD)	25 000	3,49%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-09	53 057
Listy zastawne (PLN)	200 000	6,96%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	10-10-08	203 035
Obligacje (PLN)	493 700	średnie oprocentowanie - 6,55%	niezabezpieczone	07/2008-01/2009	492 545
Emisje długoterminowe					
Listy zastawne (PLN)	200 000	6,68%	Publiczny rejestr listów zastawnych	28-09-12	202 983
Listy zastawne (PLN)	82 250	5,99%	Publiczny rejestr listów zastawnych	27-07-12	84 077
Listy zastawne (PLN)	149 000	7,73%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	15-06-11	148 487
Listy zastawne (PLN)	250 000	7,40%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28-04-11	253 357
Listy zastawne (PLN)	83 000	7,19%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	29-11-10	82 718
Listy zastawne (PLN)	95 000	7,09%	Publiczny rejestr listów zastawnych	29-11-10	95 068
Listy zastawne (USD)	10 000	3,10%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	22-11-10	21 225
Listy zastawne (PLN)	125 000	7,07%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	28-09-10	126 726
Listy zastawne (PLN)	100 000	6,77%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	12-04-10	101 314
Obligacje (PLN)	75 000	6,86%	niezabezpieczone	01-12-09	75 348
Obligacje (PLN)	34 000	6,74%	niezabezpieczone	16-10-09	34 440
Obligacje (PLN)	20 000	6,74%	niezabezpieczone	16-10-09	20 259
Obligacje (USD)	6 240	step up coupon (3.25, 3.75, 4.25, 4.75, 5.25)	kaucja	09-12-09	13 482

Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa w tys. zł)

2 191 871

Krótkoterminowe (do 1 roku)

932 387

Długoterminowe (powyżej 1 roku)

1 259 484

Stan na 31 grudnia 2007 r.

Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Umowne warunki oprocentowania	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje krótkoterminowe					
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	18 000	średnie oprocentowanie - 5,66%	niezabezpieczone	08/2008-10/2008	18 162
Listy zastawne (PLN)	200 000	0,58%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	10-04-08	202 572
Listy zastawne (USD)	5 300	5,65%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-08	12 948
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,73%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	10-10-08	202 414
Obligacje (EUR)	200 000	EURIBOR 3m + 0,20%	kaucja	27-06-08	716 658
Obligacje (PLN)	781 200	średnie oprocentowanie - 5,52%	niezabezpieczone	01/2008-09/2008	779 058
Emisje długoterminowe					
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	8 000	7,75%	niezabezpieczone	06-05-09	7 330
Listy zastawne (EUR)	8 900	5,34%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-09	32 012
Listy zastawne (EUR)	16 000	5,34%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-09	57 510
Listy zastawne (EUR)	25 000	5,19%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-09	89 830
Listy zastawne (USD)	25 000	5,41%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-09	61 036
Listy zastawne (PLN)	100 000	5,54%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	12-04-10	101 007
Listy zastawne (USD)	10 000	5,10%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	22-11-10	24 438
Listy zastawne (PLN)	83 000	6,30%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	29-11-10	82 622
Listy zastawne (PLN)	95 000	6,20%	Publiczny rejestr listów zastawnych	29-11-10	94 998
Listy zastawne (PLN)	82 250	5,11%	Publiczny rejestr listów zastawnych	27-07-12	84 207
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,53%	Publiczny rejestr listów zastawnych	28-09-12	202 764
Obligacje (PLN)	13 200	5,19%	niezabezpieczone	26-01-09	13 922
Obligacje (PLN)	34 000	5,49%	niezabezpieczone	16-10-09	34 347
Obligacje (PLN)	20 000	5,49%	niezabezpieczone	16-10-09	20 204
Obligacje (PLN)	75 000	6,06%	niezabezpieczone	01-12-09	75 283
Obligacje (USD)	6 240	step up coupon (3.25, 3.75, 4.25, 4.75, 5.25)	kaucja	09-12-09	15 092

Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa w tys. zł)

2 928 414

Krótkoterminowe (do 1 roku)

1 931 812

Długoterminowe (powyżej 1 roku)

996 602

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku
(w tys. zł)
Stan na 30 czerwca 2007

Dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	Wartość nominalna	Umowne warunki oprocentowania	Gwarancje / zabezpieczenia	Termin wykupu	Stan zobowiązania
Emisje krótkoterminowe					
Listy zastawne (PLN)	200 000	5,07%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	10-04-08	202 262
Listy zastawne (USD)	5 300	6,06%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-08	14 858
Obligacje (EUR)	425 000	EURIBOR 3m + 0,20%	kaucja	10-10-07/27-06-08	1 607 373
Obligacje (PLN)	580 500	średnie oprocentowanie - 4,47%	niezabezpieczone	05-07-07 - 28-09-07	577 948
Obligacje (PLN)	246 700	średnie oprocentowanie - 4,59%	list patronacki CB	03-07-07 - 07-08-07	247 422
Emisje długoterminowe					
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	8 000	7,75%	niezabezpieczone	06-05-09	7 079
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	10 000	4,76%	niezabezpieczone	13-10-08	10 049
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	5 000	4,89%	niezabezpieczone	01-10-08	5 061
Certyfikaty Depozytowe (PLN)	3 000	4,93%	niezabezpieczone	27-08-08	3 014
Listy zastawne (EUR)	8 900	4,96%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-09	33 466
Listy zastawne (EUR)	25 000	4,81%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-09	94 656
Listy zastawne (EUR)	16 000	4,96%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-09	60 638
Listy zastawne (PLN)	100 000	4,77%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	12-04-10	101 065
Listy zastawne (PLN)	200 000	4,96%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	10-10-08	202 214
Listy zastawne (USD)	10 000	5,61%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	22-11-10	28 166
Listy zastawne (USD)	25 000	5,96%	Hipoteczny rejestr listów zastawnych	20-05-09	70 442
Obligacje (PLN)	75 000	4,88%	niezabezpieczone	01-12-09	75 298
Obligacje (PLN)	34 000	4,71%	niezabezpieczone	16-10-09	34 331
Obligacje (PLN)	20 000	4,71%	niezabezpieczone	16-10-09	20 195
Obligacje (PLN)	17 000	4,53%	niezabezpieczone	26-01-09	17 286
Obligacje (PLN)	11 200	4,69%	niezabezpieczone	22-09-08	11 287
Obligacje (PLN)	59 300	5,45%	list patronacki CB	23-07-08	59 805
Obligacje (USD)	10 000	step up coupon (3.25, 3.75, 4.25, 4.75, 5.25)	kaucja	09-12-09	19 330
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wartość bilansowa w tys. zł)					3 503 245
Krótkoterminowe (do 1 roku)					2 649 863
Długoterminowe (powyżej 1 roku)					853 382

BRE Bank nie dostarczył zabezpieczeń posiadaczom wyemitowanych obligacji Banku. Grupa nie zarejestrowała żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu wyemitowanych papierów dłużnych.

Zmiana stanu wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Stan na początek okresu		2 928 414	3 389 559	3 389 559
Zwiększenia (z tytułu)		532 425	1 440 449	2 943 966
- emisji		461 900	1 305 066	2 876 920
- zwiększenia z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu		53 410	135 383	67 046
- pozostałe		17 115	-	-
Zmniejszenia (z tytułu)		(1 268 968)	(1 901 594)	(2 830 280)
- wykup		(1 162 070)	(1 646 498)	(2 738 986)
- zmniejszenia z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu		(38 045)	(112 025)	(54 651)
- różnice kursowe		(68 647)	(141 653)	(36 643)
- pozostałe		(206)	(1 418)	-
Stan wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu		2 191 871	2 928 414	3 503 245
Krótkoterminowe (do 1 roku)		932 387	1 931 812	2 649 863
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		1 259 484	996 602	853 382

32. Zobowiązania podporządkowane

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Warunki oprocentowania (%)	Efektywne oprocentowanie (%)	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 30 czerwca 2008 r.						
- Commerzbank AG	400 000	CHF	3M LIBOR + 0,7%*	3,47	08.03.2017	838 054
- Commerzbank AG	80 000	CHF	3M LIBOR + 1,4%**	4,32	nieokreślony	167 477
- Commerzbank AG	120 000	CHF	3M LIBOR + 1,5%***	4,42	18.12.2017	251 323
- Commerzbank AG	170 000	CHF	3M LIBOR + 2,2%****	5,09	nieokreślony	359 589
- Commerzbank AG	90 000	CHF	3M LIBOR + 2,5%	6,82	nieokreślony	188 412
- Commerzbank AG	90 000	CHF	3M LIBOR + 4,0%	5,32	24.06.2018	188 358
						1 993 213

* marża w wysokości 0,7% obowiązuje dla pierwszych pięciu lat. Dla następnych pięciu lat obowiązywać będzie marża w wysokości 1,2%.

** marża w wysokości 1,4% obowiązuje dla pierwszych dziesięciu lat. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 3,4%.

*** marża w wysokości 1,5% obowiązuje dla pierwszych pięciu lat. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 2,0%.

**** marża w wysokości 2,2% obowiązuje dla pierwszych dziesięciu lat. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 4,2%.

Grupa BRE Banku SA**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku****(w tys. zł)**

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Warunki oprocentowania (%)	Efektywne oprocentowanie (%)	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 31 grudnia 2007 r.						
- Commerzbank AG	400 000	CHF	3M LIBOR + 0,7%*	3,47	08.03.2017	866 391
- Commerzbank AG	100 000	EUR	3M EURIBOR + 2,5%	7,10	nieokreślony	362 440
- Commerzbank AG	80 000	CHF	3M LIBOR + 1,4%**	4,18	nieokreślony	173 153
- Commerzbank AG	120 000	CHF	3M LIBOR + 1,5%***	4,29	18.12.2017	259 801
						1 661 785

* marża w wysokości 0,70% obowiązuje dla pierwszych pięciu lat. Dla następnych pięciu lat obowiązywać będzie marża w wysokości 1,20%.

** marża w wysokości 1,4% obowiązuje dla pierwszych dziesięciu lat. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 3,4%.

***marża w wysokości 1,5% obowiązuje dla pierwszych pięciu lat. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 2,0%.

ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	Wartość nominalna	Waluta	Warunki oprocentowania (%)	Efektywne oprocentowanie (%)	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązania (tys. zł)
Stan na 30 czerwca 2007 r.						
- Commerzbank AG	100 000	EUR	3M EURIBOR+2,5%	6,51	nieokreślony	380 668
- Commerzbank AG	80 000	CHF	3M LIBOR+1,4%*	3,90	nieokreślony	182 057
- Commerzbank AG	400 000	CHF	3M LIBOR+0,7%**	3,18	08.03.2017	911 046
						1 473 771

* marża w wysokości 1,4% obowiązuje dla pierwszych dziesięciu lat. Dla następnych lat obowiązywać będzie marża w wysokości 3,4%.

** marża w wysokości 0,7% obowiązuje dla pierwszych pięciu lat. Dla następnych pięciu lat obowiązywać będzie marża w wysokości 1,2%.

W pierwszym półroczu 2008 roku i w 2007 roku, Grupa nie odnotowała żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań podporządkowanych.

Zobowiązania podporządkowane obejmują wartość emisji obligacji podporządkowanych o nieokreślonym terminie wymagalności. Środki pozyskane z emisji posłużyły do zmiany struktury funduszy własnych Banku i zwiększenia w niej udziału funduszy uzupełniających. Bank uzyskał zgody KNF na zaliczenie kwot pochodzących z trzech emisji do kapitału uzupełniającego

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Stan na początek okresu		1 661 785	1 547 354	1 547 354
Zwiększenia (z tytułu)		781 216	1 298 872	1 004 246
- zaciągnięcie pożyczki podporządkowanej		746 852	1 230 184	968 440
- odsetki od pożyczki podporządkowanej		34 364	68 688	35 806
Zmniejszenia (z tytułu)		(449 788)	(1 184 441)	(1 077 829)
- spłata kapitału		(359 500)	(969 100)	(967 075)
- spłata odsetek		(32 761)	(66 104)	(34 198)
- różnice kursowe		(57 527)	(149 237)	(76 556)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu		1 993 213	1 661 785	1 473 771
Długoterminowe (powyżej 1 roku)		1 993 213	1 661 785	1 473 771

33. Pozostałe zobowiązania

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Fundusze specjalne		12 969	5 865	10 465
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych		12 969	5 865	10 465
Inne zobowiązania (z tytułu)		872 987	874 110	782 363
- zobowiązania z tytułu podatków		17 431	11 146	6 955
- rozrachunki międzybankowe		145 665	69 825	77 181
- zobowiązania z tytułu dywidend		166	-	449
- wierzyciele		367 980	304 729	268 914
- bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów		96 255	116 852	120 475
- przychody przyszłych okresów		111 126	190 926	210 861
- rezerwa na odpisy emerytalne		12 052	12 413	11 154
- rezerwa na niewykorzystane urlopy		6 951	6 957	6 285
- rezerwy na pozostałe zobowiązania wobec pracowników		92 518	149 005	64 161
- pozostałe		22 843	12 257	15 928
Fundusze specjalne i inne zobowiązania, razem		885 956	879 975	792 828

34. Rezerwy

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Na pozabilansowe zobowiązania warunkowe*		64 185	58 060	46 787
Na sprawy sporne		2 914	4 355	10 022
Pozostałe		16 624	8 812	9 517
Pozostałe rezerwy, razem		83 723	71 227	66 326

* obejmuje wycenę gwarancji finansowych

Szacunkowe terminy ewentualnej realizacji przepływów z tytułu utworzonych rezerw na sprawy sporne mieszczą się w okresie od 1 roku do 2 lat.

Zmiana stanu rezerw:

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Stan na początek okresu (wg tytułów)		71 227	70 168	70 168
Na pozabilansowe zobowiązania warunkowe		58 060	53 370	53 370
Na sprawy sporne		4 355	7 460	7 460
Pozostałe		8 812	9 338	9 338
Zwiększenia (z tytułu)		45 154	40 103	21 526
- odpis w koszty, w tym:		37 434	40 079	21 502
- na pozabilansowe zobowiązania warunkowe (Nota 14)		35 903	35 171	17 117
- na sprawy sądowe		723	3 385	3 191
- pozostałe		808	1 523	1 194
- przeniesienie z innych pozycji bilansu		7 720	-	-
- pozostałe		-	24	24
Zmniejszenia (z tytułu)		(32 658)	(39 044)	(25 368)
- spisanie w ciężar utworzonej rezerwy		(2 322)	(12)	-
- rozwiązanie rezerw, w tym:		(29 822)	(38 225)	(24 943)
- na pozabilansowe zobowiązania warunkowe (Nota 14)		(29 345)	(30 205)	(23 483)
- na sprawy sądowe		-	(6 836)	(822)
- pozostałe		(477)	(1 184)	(638)
- wykorzystanie		-	(437)	-
- przeniesienie do innych pozycji bilansu		(11)	-	(196)
- różnice kursowe		(503)	(370)	(229)
Stan na koniec okresu (wg tytułów)		83 723	71 227	66 326
Na pozabilansowe zobowiązania warunkowe		64 185	58 060	46 787
Na sprawy sporne		2 914	4 355	10 022
Pozostałe		16 624	8 812	9 517

Rezerwy na utratę wartości zobowiązań pozabilansowych

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Poniesione, ale nie zidentyfikowane straty				
Zaangażowanie pozabilansowe		18 206 583	17 117 592	14 004 846
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych portfelowo (wielkość ujemna)		(49 990)	(53 546)	(42 133)
Zaangażowanie pozabilansowe netto		18 156 593	17 064 046	13 962 713
Zobowiązania, które utraciły wartość				
Zaangażowanie pozabilansowe		23 750	29 240	49 025
Rezerwy na utratę wartości ekspozycji analizowanych indywidualnie (wielkość ujemna)		(14 195)	(4 514)	(4 654)
Zaangażowanie pozabilansowe netto		9 555	24 726	44 371

35. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego obliczane są w stosunku do wszystkich różnic przejściowych zgodnie z metodą bilansową przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego, która będzie obowiązywać w roku powstania obowiązku podatkowego (2007 r. i 2008 r.: 19%).

Poniżej przedstawiono zmiany dotyczące aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

Grupa BRE Banku SA**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku****(w tys. zł)**

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Stan na początek okresu		115 835	64 800	64 800
Podatek odroczony odniesiony na wynik finansowy okresu (Nota 15)		87 640	48 241	25 735
Podatek odroczony odniesiony na kapitał własny, w tym z tytułu:		5 980	12 861	(21 748)
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (Nota 41)		5 980	12 861	(21 748)
Pozostałe zmiany		(338)	(10 067)	(9 951)
Stan na koniec okresu		209 117	115 835	58 836
Odsetki do zapłacenia od depozytów banków		12 799	9 607	5 761
Odsetki do zapłacenia od depozytów klientów		8 766	6 513	9 541
Wycena instrumentów pochodnych i kontraktów terminowych		59 747	32 471	17 608
Wycena instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		5 463	1 953	723
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży		20 735	14 698	9 201
Rezerwy na utratę wartości kredytów i gwarancji ustalone indywidualnie		58 894	47 412	46 500
Rezerwy na nagrody, premie, odprawy emerytalne i urlopy		22 329	33 731	18 423
Pozostałe rezerwy		463	265	750
Rozliczenia międzyokresowe kosztów		20 859	20 849	20 266
Utrata wartości akcji / udziałów		63 095	1 740	1 740
Straty podatkowe pozostałe do rozliczenia w następnych okresach		353	1 613	1 613
Pozostałe ujemne różnice przejściowe		166 448	143 291	112 418
Odsetki do otrzymania od kredytów udzielonych bankom		(4 227)	(1 468)	(1 348)
Odsetki do otrzymania od kredytów udzielonych klientom		(21 523)	(19 045)	(17 635)
Wycena instrumentów pochodnych i kontraktów terminowych		(29 497)	(41 482)	(31 572)
Wycena instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(10 315)	(6 461)	(4 350)
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży		(49 049)	(32 378)	(52 075)
Ułga inwestycyjna		(30 437)	(30 446)	(31 493)
Różnica między amortyzacją podatkową a księgową		(41 725)	(40 351)	(37 327)
Pozostałe dodatnie różnice przejściowe		(44 061)	(26 677)	(9 908)
Razem aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego		209 543	116 290	84 988
Razem rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego		(426)	(455)	(26 152)
	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat				
Odsetki		256	507	4 474
Rezerwy na utratę wartości kredytów i gwarancji ustalanych indywidualnie		11 482	(13 062)	(13 974)
Wycena instrumentów pochodnych i kontraktów terminowych		34 451	12 130	8 593
Wycena instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		(342)	(1 603)	(722)
Utrata wartości instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży		(13 386)	(14 066)	(4 986)
Ułga inwestycyjna		9	700	(347)
Straty podatkowe rozliczone		-	387	387
Rezerwy na nagrody, premie, odprawy emerytalne i urlopy		(11 323)	10 752	(4 640)
Pozostałe rezerwy		195	(253)	175
Rozliczenia międzyokresowe kosztów		94	1 121	249
Utrata wartości akcji / udziałów		61 355	(4 104)	(4 104)
Różnice między amortyzacją podatkową a księgową		(1 232)	(7 345)	(4 266)
Pozostałe różnice przejściowe		6 081	63 077	44 896
Razem podatek odroczony ujęty w rachunku zysków i strat (Nota 15)		87 640	48 241	25 735

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości wystąpi dochód do opodatkowania (zobacz także Notę 28 – rozpoznane aktywa z tytułu odroczonego podatku w odniesieniu do odpisów aktualizujących wartość akcji PTE).

Na dzień 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku nie wystąpiły straty podatkowe z lat ubiegłych, które byłyby ujęte w kalkulacji aktywa z tytułu podatku odroczonego.

36. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

Na dzień 30 czerwca 2008 roku BRE Bank SA („Bank”) nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Ponadto łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 30 czerwca 2008 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących zobowiązań emitenta lub jednostki od niego zależnej również nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Informacje na temat największych postępowań dotyczących zobowiązań warunkowych emitenta**1. Sprawa z powództwa Bank Leumi i Migdal Insurance Company przeciwko Bankowi o odszkodowanie**

W chwili obecnej przeciwko BRE Bankowi w Sądzie w Jerozolimie toczy się postępowanie z powództwa Banku Leumi i towarzystwa ubezpieczeniowego ubezpieczającego Bank Leumi „Migdal Insurance Company” o odszkodowanie w wysokości 13,5 mln USD (co stanowi według średniego kursu NBP na dzień 30 czerwca 2008 roku kwotę 28,6 mln zł). W przedmiotowym procesie, który początkowo toczył się z powództwa Art. „B” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Eksport – Import w Katowicach, w likwidacji („ART-B”) przeciwko głównemu pozwanemu Bankowi Leumi, BRE Bank został przypozwany przez Bank Leumi z uwagi na zawarcie ugody pomiędzy Art-B i Bankiem Leumi oraz Migdal Insurance Company, na mocy której Art-B otrzymał od Banku Leumi oraz Migdal Insurance Company kwotę 13,5 mln USD. W chwili obecnej Bank Leumi oraz Migdal Insurance Company żądają od BRE Banku zwrotu zapłaconej na rzecz Art-B kwoty 13,5 mln USD. Odpowiedzialność BRE Banku w stosunku do Banku Leumi oraz Migdal Insurance Company ma charakter regresowy. Postępowanie znajduje się na etapie przygotowawczym, tj. przed pierwszą rozprawą.

2. Sprawa z powództwa syndyka masy upadłości Zakładów Mięśnych POZMEAT SA z siedzibą w Poznaniu („Pozmeat”) przeciwko Bankowi oraz Tele-Tech Investment Sp. z o.o. („TTI”)

Powództwo zostało wniesione w dniu 29 lipca 2005 roku przez syndyka masy upadłości Pozmeat przeciwko Bankowi oraz TTI. Wartość przedmiotu sporu wynosi 100 000 tys. zł. Przedmiotem roszczenia jest uznanie za bezskuteczne umów sprzedaży udziałów w kapitale zakładowym Garbary Sp. z o.o. („Garbary”) przez Pozmeat na rzecz TTI i następnie przez TTI na rzecz Banku. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, stanowiących jedyny majątek spółki Garbary w dniu zawarcia transakcji zbycia udziałów w spółce Garbary przez Pozmeat (19 lipca 2001 roku). Sprawa jest na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Sąd Okręgowy w Warszawie udzielił syndykowi zabezpieczenia poprzez zakazanie BRE Bankowi SA rozporządzania oraz obciążania udziałów w spółce Garbary. Syndyk wnioskuje o przesłuchanie ponad dwudziestu świadków.

Sąd nie podjął jeszcze żadnej decyzji w sprawie osobowych środków dowodowych. Wydaje się jednak, że prawdopodobieństwo uwzględnienia wniosków o przesłuchanie wszystkich świadków jest wysokie. Wiąże się to z perspektywą długiego postępowania dowodowego w pierwszej instancji (Bank szacuje, że postępowanie przed Sądem Okręgowym w Warszawie może trwać jeszcze około 2 lata).

3. Sprawa z powództwa Banku BPH SA („BPH”) przeciwko Garbarom

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 lutego 2005 roku przez BPH. Wartość przedmiotu sporu określona została na kwotę 42 854 tys. zł. Przedmiotem sporu jest uznanie za bezskuteczne czynności związanych z zawiązaniem spółki Garbary oraz wniesieniem do niej aportu. Spór koncentruje się na określeniu wartości użytkowania wieczystego gruntu wraz z posadowionymi na nim budynkami, które zostały wniesione przez Pozmeat jako aport do spółki Garbary na pokrycie udziałów w kapitale zakładowym o wartości 100 000 tys. zł. W dniu 6 czerwca 2006 roku Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział IX Gospodarczy wydał wyrok oddalający w całości powództwo powoda. Od wyroku Sądu Okręgowego powód wniósł apelację. Sąd Apelacyjny w dniu 6 lutego 2007 roku oddalił apelację powoda. Powód wniósł od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną. Sąd Najwyższy w dniu 2 października 2007 roku uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny w dniu 4 marca 2008 roku uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Istota sporu w tej sprawie sprowadza się do ustalenia wartości prawa użytkowania wieczystego nieruchomości przy ul. Garbary na dzień (grudzień 2000 roku) wniesienia tego prawa do spółki Milenium Center Sp. z o.o. (obecnie Garbary Sp. z o.o.). Powód wnioskuje o przesłuchanie ponad dwudziestu świadków. Sąd nie podjął jeszcze żadnej decyzji w sprawie osobowych środków dowodowych. Wiąże się to z ryzykiem długiego postępowania dowodowego w pierwszej instancji.

Doradcy prawni spółki Garbary podnieśli zarzut braku podstaw do przyjęcia następstwa procesowego Banku Pekao SA w miejsce Banku BPH SA. Jeżeli Sąd podzieli stanowisko spółki Garbary, powinien oddalić powództwo przeciwko spółce Garbary Sp. z o.o.

4. Sprawa z powództwa Banku BPH SA przeciwko BRE Bank SA i Tele-Tech Investment Sp. z o.o.

Powództwo zostało wniesione w dniu 17 listopada 2007 roku przez BPH o zapłatę odszkodowania w kwocie 34 880 tys. zł z odsetkami ustawowymi od dnia 20 listopada 2004 roku do dnia zapłaty, z tytułu rzekomych czynów niedozwolonych polegających na tym, iż w sytuacji grożącej ZM Pozmeat SA niewypłacalności doszło do

wyzbycia się przez ten podmiot na rzecz Tele-Tech Investment Sp. z o.o. istotnego składnika majątku w postaci wszystkich udziałów w kapitale zakładowym Garbary Sp. z o.o. (poprzednio Milenium Center Sp. z o.o.).

Sprawa została wszczęta przed Sądem Okręgowym w Warszawie. Sąd nie wyznaczył jeszcze pierwszej rozprawy w tej sprawie. W świetle treści pozwu, dochodzona tytułem odszkodowania kwota 34 880 tys. zł stanowi równowartość niezaspokojonej dotychczas w postępowaniu upadłościowym ZM Pozmeat SA wierzytelności z umowy kredytowej zawartej pomiędzy ZM Pozmeat SA i Bankiem BPH SA.

Pozwani złożyli odpowiedź na pozew, w której wniesli o oddalenie powództwa ze względu na brak legitymacji czynnej po stronie powodowej. Na wypadek, gdyby Sąd Okręgowy nie podzielił argumentacji o braku legitymacji Banku BPH SA, pozwani odnieśli się merytorycznie do żądania pozwu, podnosząc, że ich zachowanie nie było bezprawne, oraz że powód nie wykazał, aby poniósł szkodę.

5. Roszczenia klientów Interbrok

Na dzień 1 września 2008 roku do Banku zwróciły się 62 osoby, które były w przeszłości klientami spółki Interbrok Investment E. Drożdż i Spółka Spółka jawna (dalej zwana Interbrok) z wezwaniem do zapłaty odszkodowań w łącznej wysokości 139 120 tys. zł, w tym 55 osób za pośrednictwem Sądu Rejonowego w Warszawie zaważało Bank do próby ugodowej. Ponadto do dnia 1 września 2008 roku wpłynęło do Banku 7 pozwów o odszkodowania byłych klientów Interbrok na łączną kwotę 700 tys. zł, z zastrzeżeniem iż roszczenia mogą ulec rozszerzeniu do łącznej kwoty 5 450 tys. zł. Powodowie zarzucają Bankowi pomocnictwo w sprzecznym z prawem działaniu Interbrok, które wyrządziło Powodom szkodę. We wszystkich sprawach Bank wnosi o oddalenie powództwa w całości, nie zgadzając się z zawartymi w pozwach zarzutami. Analiza prawna powyższych żądań wskazuje, iż brak jest istotnych przesłanek, które pozwalałyby na przyjęcie odpowiedzialności Banku w przedmiotowej sprawie. W związku z tym Grupa BRE Banku SA nie utworzyła rezerw na powyższe roszczenia.

Na dzień 30 czerwca 2008 roku Bank nie prowadził postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta lub jednostki od niego zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta. Natomiast łączna wysokość roszczeń we wszystkich toczących się na dzień 30 czerwca 2008 roku postępowaniach przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczących wierzytelności emitenta nie przekroczyła 10% kapitałów własnych emitenta.

Podatki

W dniach od 14 maja do 30 czerwca 2008 roku w Banku została przeprowadzona przez pracowników Pierwszego Mazowieckiego Urzędu Skarbowego kontrola podatkowa w zakresie prawidłowości rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 roku. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości mających znaczenie dla sprawozdania finansowego.

W IV kwartale 2007 roku w BRE Banku została przeprowadzona kontrola prawidłowości rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2002, a ustalenia w tym zakresie zostały przedstawione w protokole z 21 grudnia 2007 roku. Niniejsza kontrola nie wykazała istotnych nieprawidłowości, w związku z czym BRE Bank nie wniósł zastrzeżeń i wyjaśnień do protokołu.

W Spółkach Grupy w pierwszej połowie 2008 roku i w 2007 roku nie miały miejsca kontrole podatkowe.

Organy podatkowe mogą przeprowadzać kontrole i weryfikować zapisy operacji gospodarczych ujętych w księgach rachunkowych w ciągu 5 lat od zakończenia roku podatkowego, w którym złożono deklaracje podatkowe, dokonać ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego i nałożyć związane z tym kary. W opinii Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na możliwość powstania istotnych zobowiązań podatkowych w tym zakresie.

37. Zobowiązania pozabilansowe

Zobowiązania pozabilansowe Grupy obejmują:

(a) Zobowiązania do udzielenia kredytu

Kwoty oraz odpowiadające im terminy, w których Grupa zobowiązana będzie do zrealizowania pozabilansowych zobowiązań finansowych poprzez udzielenie kredytów lub innych świadczeń pieniężnych, zostały zaprezentowane w tabeli poniżej.

(b) Gwarancje i inne produkty finansowe („other financial facilities”)

Gwarancje zostały przedstawione w poniższej tabeli na podstawie najwcześniejszej umownej daty zapadalności.

(c) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

W przypadkach gdy spółka z Grupy jest leasingobiorcą, minimalne przyszłe płatności z tytułu leasingu w ramach nieodwołalnych umów leasingu operacyjnego przedstawiono w tabeli zamieszczonej poniżej.

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania pozabilansowe udzielone i otrzymane przez Grupę na dzień 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku.

30.06.2008	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane				
Zobowiązania udzielone	14 725 718	2 823 987	870 878	18 420 583
1. Zobowiązania finansowe:	12 200 421	2 049 959	797 881	15 048 261
a) Zobowiązania do udzielenia kredytu	12 182 155	1 979 170	696 686	14 858 011
b) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	18 266	70 789	101 195	190 250
2. Gwarancje i inne produkty finansowe:	2 031 818	773 593	72 997	2 878 408
a) Akcepty bankowe	18 538	-	-	18 538
b) Gwarancje i akredytywy stand by	1 659 014	773 593	72 997	2 505 604
c) Gwarancje emisji	134 500	-	-	134 500
d) Akredytywy dokumentowe i handlowe	219 766	-	-	219 766
3. Pozostałe zobowiązania	493 479	435	-	493 914
Zobowiązania otrzymane:	808 385	251 812	23 795	1 083 992
a) Otrzymane zobowiązania finansowe	252 071	-	-	252 071
b) Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	264 332	251 812	23 795	539 939
c) Pozostałe zobowiązania otrzymane	291 982	-	-	291 982
Pozycje pozabilansowe razem	15 534 103	3 075 799	894 673	19 504 575

31.12.2007	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane				
Zobowiązania udzielone	12 206 419	4 090 200	1 063 019	17 359 638
1. Zobowiązania finansowe:	9 937 554	3 126 558	1 037 829	14 101 941
a) Zobowiązania do udzielenia kredytu	9 918 073	3 032 295	938 767	13 889 135
b) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	19 481	94 263	99 062	212 806
2. Gwarancje i inne produkty finansowe:	1 750 955	963 642	25 190	2 739 787
a) Akcepty bankowe	4 925	-	-	4 925
b) Gwarancje i akredytywy stand by	1 368 062	963 642	25 190	2 356 894
c) Gwarancje emisji	219 500	-	-	219 500
d) Akredytywy dokumentowe i handlowe	158 468	-	-	158 468
3. Pozostałe zobowiązania	517 910	-	-	517 910
Zobowiązania otrzymane:	1 954 899	270 446	9 665	2 235 010
a) Otrzymane zobowiązania finansowe	1 316 495	521	5	1 317 021
b) Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	356 042	269 925	9 660	635 627
c) Pozostałe zobowiązania otrzymane	282 362	-	-	282 362
Pozycje pozabilansowe razem	14 161 318	4 360 646	1 072 684	19 594 648

30.06.2007	Do 1 roku	Powyżej 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane				
Zobowiązania udzielone	11 335 520	2 476 002	491 336	14 302 858
1. Zobowiązania finansowe:	9 336 046	1 586 771	433 793	11 356 610
a) Zobowiązania do udzielenia kredytu	9 307 761	1 498 617	301 245	11 107 623
b) Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	28 285	88 154	132 548	248 987
2. Gwarancje i inne produkty finansowe:	1 903 645	889 231	57 543	2 850 419
a) Akcepty bankowe	40 373	-	-	40 373
b) Gwarancje i akredytywy stand by	1 335 797	889 231	57 543	2 282 571
c) Gwarancje emisji	343 500	-	-	343 500
d) Akredytywy dokumentowe i handlowe	183 975	-	-	183 975
3. Pozostałe zobowiązania	95 829	-	-	95 829
Zobowiązania otrzymane:	1 293 052	1 321 267	21 613	2 635 932
a) Otrzymane zobowiązania finansowe	825 784	1 136 500	5	1 962 289
b) Otrzymane zobowiązania gwarancyjne	467 268	184 767	21 608	673 643
Pozycje pozabilansowe razem	12 628 572	3 797 269	512 949	16 938 790

Wykazane powyżej zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego dotyczą w całości leasingu budynków.

Wartości nominalne instrumentów pochodnych zaprezentowane są w Nocie 21.

Największy wpływ na wielkość zobowiązań finansowych udzielonych, poza zobowiązaniami udzielonymi przez Bank, miały zobowiązania udzielone przez BRE Bank Hipoteczny, Transfinance i Polfactor w wysokości odpowiednio 924 251 tys. zł, 714 026 tys. zł i 325 829 tys. zł.

Lista emisji objętych gwarancją objęcia przez BRE Bank SA według stanu na 30 czerwca 2008 roku przedstawia się następująco:

	Remitent	Rodzaj gwarantowanych papierów	Kwota gwarancji w PLN	Informacja o powiązaniach finansowych, organizacyjnych i personalnych	Zbywalność papierów
1.	Bioton SA	Obligacje	20 000 000	brak	Zbywalne
2.	ECHO Investment SA	Obligacje	35 000 000	brak	Zbywalne
3.	Polnord SA	Obligacje	45 000 000	brak	Zbywalne
4.	Polski Koncern Energetyczny SA	Obligacje	34 500 000	brak	Zbywalne

Powyższe zestawienie nie obejmuje umów, które zobowiązywały do jednorazowego objęcia papierów wartościowych, a nadal obowiązują w zakresie obsługi tych papierów, prowadzenia ich ewidencji itp.

Poza BRE Bankiem SA w Grupie Kapitałowej nie miały miejsca zobowiązania z tytułu gwarancji emisji.

Na dzień 30 czerwca 2008 roku kwota zobowiązań warunkowych otrzymanych w Grupie wyniosła 1 083 992 tys. zł.

Na dzień 30 czerwca 2008 roku zobowiązania otrzymane przez BRE Bank SA wyniosły 473 857 tys. zł, z czego 78 514 tys. zł stanowiły kwoty przyznanych i niewykorzystanych kredytów z banków zagranicznych, a 395 343 tys. zł otrzymane gwarancje stanowiące zabezpieczenia udzielonych kredytów i gwarancji.

Na dzień 30 czerwca 2008 roku poza BRE Bankiem istotne finansowe zobowiązania otrzymane od spółek spoza Grupy wystąpiły w spółkach: BRE Leasing Sp. z o.o. – 306 118 tys. zł i Transfinance a.s. – 291 982 tys. zł.

38. Aktywa zastawione

Na aktywach ustanawia się zabezpieczenia w związku z umowami odkupu zawartymi z innymi bankami oraz ustanawia się depozyty zabezpieczające w związku z zawarciem kontraktów typu futures, opcjami i członkostwem w giełdach. W banku centralnym utrzymuje się również depozyty stanowiące rezerwy obowiązkowe zgodnie z wymogami przepisów prawnych.

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Aktywa zastawione, w tym:		2 590 976	2 812 277	2 473 770
- Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (Nota 20)		2 493 265	2 731 835	2 407 744
- Lokacyjne papiery wartościowe (Nota 23)		97 711	80 442	66 026
Zobowiązanie z tytułu aktywów zastawionych, w tym:		3 918 607	3 936 703	2 952 866
- Transakcje sell buy back (Nota 29, 30)		3 829 841	3 860 602	2 895 057
- Fundusz ochrony środków gwarantowanych BFG		88 766	76 101	57 809

W pierwszy półroczu 2008 roku Grupa nie zastawiła żadnych aktywów jako zabezpieczenie dla nowych kredytów, zaciągniętych na jej rzecz.

39. Zarejestrowany kapitał akcyjny

Łączna liczba akcji zwykłych na dzień 30 czerwca 2008 roku wyniosła 29 687 937 sztuk (31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku odpowiednio: 29 660 668 sztuk i 29 564 034 sztuk) o wartości nominalnej 4 zł na akcję. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Zwiększenie kapitału zakładowego w pierwszym półroczu 2008 roku wynika z emisji akcji w związku z realizacją programu opcji pracowniczych. Szczegółowe informacje o programach opcji zaprezentowane są w Nocie 42.

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku
(w tys. zł)

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ AKCYJNY (STRUKTURA)								
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
11-12-86	zwyczajne na okaziciela**	-	-	9 972 500	39 890 000	w całości opłacone gotówką	23-12-86	01-01-89
11-12-86	imiennie zwykłe**	-	-	27 500	110 000	w całości opłacone gotówką	23-12-86	01-01-89
20-10-93	zwyczajne na okaziciela	-	-	2 500 000	10 000 000	w całości opłacone gotówką	04-03-94	01-01-94
18-10-94	zwyczajne na okaziciela	-	-	2 000 000	8 000 000	w całości opłacone gotówką	17-02-95	01-01-95
28-05-97	zwyczajne na okaziciela	-	-	4 500 000	18 000 000	w całości opłacone gotówką	10-10-97	10-10-97
27-05-98	zwyczajne na okaziciela	-	-	3 800 000	15 200 000	w całości opłacone gotówką	20-08-98	01-01-99
24-05-00	zwyczajne na okaziciela	-	-	170 500	682 000	w całości opłacone gotówką	15-09-00	01-01-01
21-04-04	zwyczajne na okaziciela	-	-	5 742 625	22 970 500	w całości opłacone gotówką	30-06-04	01-01-04
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	2 355	9 420	w całości opłacone gotówką	05-07-05*	01-01-05
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	11 400	45 600	w całości opłacone gotówką	05-07-05*	01-01-05
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	37 164	148 656	w całości opłacone gotówką	11-08-05*	01-01-05
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	44 194	176 776	w całości opłacone gotówką	09-09-05*	01-01-05
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	60 670	242 680	w całości opłacone gotówką	18-10-05*	01-01-05
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	13 520	54 080	w całości opłacone gotówką	12-10-05*	01-01-05
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	4 815	19 260	w całości opłacone gotówką	14-11-05*	01-01-05
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	28 580	114 320	w całości opłacone gotówką	14-11-05*	01-01-05
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	53 399	213 596	w całości opłacone gotówką	08-12-05*	01-01-05
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	14 750	59 000	w całości opłacone gotówką	08-12-05*	01-01-05
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	53 320	213 280	w całości opłacone gotówką	10-01-06*	10-01-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	3 040	12 160	w całości opłacone gotówką	10-01-06*	10-01-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	46 230	184 920	w całości opłacone gotówką	08-02-06*	08-02-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	19 700	78 800	w całości opłacone gotówką	08-02-06*	08-02-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	92 015	368 060	w całości opłacone gotówką	09-03-06*	09-03-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	19 159	76 636	w całości opłacone gotówką	09-03-06*	09-03-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	8 357	33 428	w całości opłacone gotówką	11-04-06*	11-04-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	800	3 200	w całości opłacone gotówką	11-04-06*	11-04-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	108 194	432 776	w całości opłacone gotówką	16-05-06*	16-05-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	20 541	82 164	w całości opłacone gotówką	16-05-06*	16-05-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	17 000	68 000	w całości opłacone gotówką	09-06-06*	09-06-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	2 619	10 476	w całości opłacone gotówką	09-06-06*	09-06-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	33 007	132 028	w całości opłacone gotówką	10-07-06*	10-07-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	2 730	10 920	w całości opłacone gotówką	10-07-06*	10-07-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	48 122	192 488	w całości opłacone gotówką	09-08-06*	09-08-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	700	2 800	w całości opłacone gotówką	12-09-06*	12-09-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	3 430	13 720	w całości opłacone gotówką	11-10-06*	11-10-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	38 094	152 376	w całości opłacone gotówką	10-11-06*	10-11-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	15 005	60 020	w całości opłacone gotówką	08-12-06*	08-12-06*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	800	3 200	w całości opłacone gotówką	10-01-07*	10-01-07*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	200	800	w całości opłacone gotówką	16-02-07*	16-02-07*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	1 150	4 600	w całości opłacone gotówką	09-03-07*	09-03-07*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	9 585	38 340	w całości opłacone gotówką	09-03-07*	09-03-07*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	600	2 400	w całości opłacone gotówką	11-04-07*	11-04-07*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	32 964	131 856	w całości opłacone gotówką	17-05-07*	17-05-07*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	2 700	10 800	w całości opłacone gotówką	15-06-07*	15-06-07*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	8 640	34 560	w całości opłacone gotówką	12-07-07*	12-07-07*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	41 898	167 592	w całości opłacone gotówką	14-08-07*	14-08-07*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	400	1 600	w całości opłacone gotówką	14-09-07*	14-09-07*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	2 540	10 160	w całości opłacone gotówką	11-10-07*	11-10-07*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	30 807	123 228	w całości opłacone gotówką	15-11-07*	15-11-07*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	12 349	49 396	w całości opłacone gotówką	13-12-07*	13-12-07*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	700	2 800	w całości opłacone gotówką	13-02-08*	13-02-08*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	2 410	9 640	w całości opłacone gotówką	19-03-08*	19-03-08*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	650	2 600	w całości opłacone gotówką	15-04-08*	15-04-08*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	18 609	74 436	w całości opłacone gotówką	19-05-08*	19-05-08*
21-05-03	zwyczajne na okaziciela	-	-	4 900	19 600	w całości opłacone gotówką	13-06-08*	13-06-08*
Liczba akcji, razem				29 687 937				
Zarejestrowany kapitał akcyjny, razem					118 751 748			
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)				4				

* Daty rejestracji akcji w KDPW S.A.

** Stan akcji na dzień bilansowy

Akcjonariuszem posiadającym powyżej 5% kapitału zakładowego i ogółu głosów na walnym zgromadzeniu jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, który na dzień 30 czerwca 2008 roku posiadał 69,7928% kapitału zakładowego i głosów na walnym zgromadzeniu BRE Banku SA (na dzień 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku odpowiednio: 69,86% i 70,08%).

W dniu 19 marca 2008 roku BRE Bank poinformował raportem bieżącym 43/2008, iż otrzymał od BZ WBK AIB Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA zawiadomienie o zejściu poniżej progu 5% kapitału zakładowego i głosów na Walnym Zgromadzeniu BRE Banku SA.

W dniu 8 kwietnia 2008 roku BRE Bank poinformował raportem bieżącym 51/2008, iż otrzymał od BZ WBK AIB Asset Management SA zawiadomienie o zejściu poniżej progu 5% kapitału zakładowego i głosów na Walnym Zgromadzeniu BRE Banku SA.

40. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji, z przeznaczeniem na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wynikać z związku z działalnością Banku.

Zwiększenie kapitału zapasowego w 2008 roku wynika z realizacji programów opcji pracowniczych. Szczegółowe informacje o programach opcji zaprezentowane są w Nocie 42.

Hiperinflacyjne przeszacowanie kapitału własnego

Zgodnie z paragrafem 25 MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” składniki kapitału własnego (za wyjątkiem niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) powinny zostać przekształcone przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen, począwszy od daty, w której kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób za okres, w którym gospodarka, w której dany podmiot prowadzi działalność, była w myśl MSR 29 gospodarką hiperinflacyjną.

Efekt przeliczenia odpowiednich składników kapitału zakładowego wskaźnikami inflacji powinien zostać ujęty drugostronnie w niepodzielonym wyniku finansowym z lat ubiegłych. Zastosowanie przepisów punktu 25 MSR 29 spowodowałoby wzrost kapitału podstawowego i jednocześnie obciążenie w takiej samej wysokości niepodzielonego wyniku finansowego z lat ubiegłych.

Zarząd przeprowadził odpowiednią analizę mającą na celu określenie wartości ewentualnej korekty, w wyniku której okazało się, że jej ujęcie skutkowałoby wzrostem kapitału akcyjnego i wzrostem kapitału zapasowego ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej oraz odpowiednim spadkiem niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych w kwocie 107 219 tys. zł.

W związku z tym, że efekt przeszacowania:

- stanowi 2,82% wartości kapitałów własnych Grupy (efekt przeszacowania wynosiłby 7,05% dla pozycji „Kapitał podstawowy”),
- polega wyłącznie na realokacji kwot pomiędzy poszczególnymi pozycjami kapitałów własnych, a zatem nie ma wpływu na ich wysokość jako całości,
- nie ma istotnego wpływu na wysokość prezentowanych wyników finansowych i kapitałów własnych, zarówno łącznie jak i w podziale na poszczególne pozycje kapitałów własnych,

Zarząd Banku uważa, że ujęcie takiej korekty nie miało istotnego znaczenia dla prawidłowego i rzetelnego przedstawienia sytuacji finansowej Grupy na dzień 1 i za okres zakończony 30 czerwca 2008 roku.

Korekty hiperinflacji nie miałyby istotnego znaczenia również na dzień 30 czerwca 2007 roku (efekt przeszacowania stanowiłby 3,54% wartości kapitałów Grupy oraz 7,13% dla pozycji kapitał podstawowy).

41. Kapitał z aktualizacji wyceny**Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny**

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
<u>Kapitał z przeliczenia</u>				
Stan na początek okresu		(7 579)	(1 321)	(1 321)
Różnice kursowe powstałe w ciągu roku		(4 035)	(6 258)	(2 842)
Stan na koniec okresu		(11 614)	(7 579)	(4 163)
<u>Kapitał z aktualizacji wyceny - papiery wartościowe dostępne do sprzedaży</u>				
Stan na początek okresu		81 783	6 431	6 431
Zmiana netto z tytułu zmiany w wartości godziwej (Nota 23)		(31 292)	67 167	115 510
- zwiększenia		316 681	407 542	163 085
- zmniejszenia		(347 973)	(340 375)	(47 575)
Zmiana netto przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu sprzedaży i utraty wartości		(139 545)	(4 676)	(7 161)
Podatek dochodowy odroczonej (Nota 35)		5 980	12 861	(21 748)
Stan na koniec okresu		(83 074)	81 783	93 032
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem		(94 688)	74 204	88 869

Straty z wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży w pierwszym półroczu 2008 roku związane były z rosnącymi w tym okresie stopami procentowymi w PLN. Stopa rynkowa WIBOR6M wzrosła w tym okresie z 5,64% do 6,81%. Skutkiem tego wzrostu był spadek wyceny posiadanych przez Bank papierów dłużnych Skarbu Państwa zakwalifikowanych do portfela papierów dostępnych do sprzedaży i denominowanych w PLN, w szczególności papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu, stanowiących znaczną część portfela obligacji dostępnych do sprzedaży. Obligacje te w znacznej części będą utrzymywane przez Bank do terminu wykupu (portfel płynnościowy papierów dostępnych do sprzedaży) i wykupywane przez Skarb Państwa w ich wartości nominalnej.

Z kapitału z aktualizacji wyceny wyksięgowana i odniesiona na rachunek zysków i strat została łączna kwota zysku netto w wysokości 139 545 tys. zł, stanowiąca saldo zwyżek/zniżek wartości papierów (obligacji, bonów skarbowych i akcji) sprzedanych w pierwszym półroczu 2008 roku (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: zysk netto 4 676 tys. zł i 7 161 tys. zł).

W skutek toczących się w 2007 roku rozmów dotyczących sprzedaży akcji Vectra SA, Bank dokonał w 2007 roku przeszacowania posiadanych akcji do wartości godziwej, a efekt przeszacowania został ujęty w korespondencji z kapitałem z aktualizacji wyceny.

Największy wpływ na zmianę stanu kapitału z aktualizacji wyceny w I półroczu 2008 roku miało przeniesienie do rachunku zysków i strat wyceny akcji Vectra SA, w związku z transakcją sprzedaży akcji, która miała miejsce w dniu 25 stycznia 2008 roku (Nota 23).

42. Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe, fundusz ryzyka ogólnego, niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego.

Pozostały kapitał zapasowy, pozostały kapitał rezerwowy i fundusz ryzyka ogólnego tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawa.

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Pozostały kapitał zapasowy		973 424	322 262	322 254
Pozostałe kapitały rezerwowe		34 434	22 288	27 098
Fundusz ryzyka ogólnego		613 310	559 110	559 110
Niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych		109 986	119 121	118 714
Wynik roku bieżącego		640 325	710 094	403 866
Zyski zatrzymane, razem		2 371 479	1 732 875	1 431 042

Zgodnie z polskimi przepisami prawa 8% zysku netto banku przenosi się na niepodlegający podziałowi kapitał zapasowy tworzony ustawowo, aż do czasu, gdy osiągnie on poziom jednej trzeciej kapitału akcyjnego banku.

Dodatkowo Grupa przenosi część zysku netto na fundusz ryzyka ogólnego na pokrycie nieprzewidzianych ryzyk oraz przyszłych strat. Fundusz ryzyka ogólnego podlega podziałowi wyłącznie za zgodą akcjonariuszy wyrażoną w trakcie walnego zgromadzenia.

Opcje na akcje

Od 1 stycznia 2007 roku do 30 czerwca 2008 roku Bank prowadził dwa programy opcyjne. Zostały one wycenione zgodnie ze standardem MSSF 2.

Program opcji pracowniczych z 2003 roku

Opcje na akcje przyznane były członkom kierownictwa BRE Banku SA w celach motywacyjnych. W celu realizacji opcji następowały nowe emisje akcji BRE Banku SA.

Opcje na akcje w wysokości 471 300 sztuk zostały przyznane 15 października 2003 roku po cenie emisyjnej 96,16 zł za jedną akcję i wygasły 30 czerwca 2008 roku. Na dzień 31 lipca 2004 roku zostało przyznane kolejne 21 700 opcji. Na dzień 1 lipca 2005 roku przyznano pozostałe 7 000 opcji. Program zakładał całkowitą pulę 500 000 opcji, z czego na Zarząd przypadało 175 000 opcji, a na pozostały personel kierowniczy przypadało 325 000 opcji. Opcje zostały wycenione do wartości godziwej.

Nabycie opcji było odpłatne i wynosiło 0,1% ceny emisyjnej akcji. Opcje były rozdzielane proporcjonalnie w wysokości 20%, co rok z góry począwszy od 15 października 2003 roku aż do 30 czerwca 2007 roku. Opcje mogły być realizowane nie wcześniej niż 1 czerwca 2005 roku i nie później niż 30 czerwca 2008 roku w odniesieniu do nabytych już opcji. Opcje nie były zbywalne. Program zakończył się w dniu 30 czerwca 2008 roku.

Poniższa tabela przedstawia zmiany w liczbie wyemitowanych opcji na akcje w ramach aktywnego do dnia 30 czerwca 2008 roku programu opcyjnego.

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Stan na początek okresu		29 464	174 097	174 097
Przyznane		-	-	-
Zrealizowane		29 364	144 633	47 999
Wygasłe		100	-	-
Stan na koniec okresu		-	29 464	126 098
możliwe do wykonania na koniec okresu		-	29 464	23 490

Do dnia 30 czerwca 2008 roku wyemitowano łącznie 496 955 akcji związanych z realizacją programu opcji pracowniczych. Ponadto w lipcu 2008 roku wyemitowano 2 945 akcji związane z realizacją opcji zgłoszonych do realizacji w dniach 26 – 27 czerwca 2008 roku.

Do dnia 30 czerwca 2008 roku wszystkie opcje zostały zrealizowane, z wyjątkiem 100 opcji które nie zostały nabyte i wygasły.

Opcje zrealizowane w pierwszym półroczu 2008 roku w ramach tego programu opcyjnego spowodowały emisję 27 269 akcji (w 2007 roku – 144 633 akcje). W pierwszym półroczu 2008 roku średnia ważona giełdowa cena akcji na dzień realizacji opcji wyniosła 390,05 zł za jedną akcję (w 2007 roku średnia ważona giełdowa cena akcji na dzień realizacji opcji wyniosła 491,54 zł za jedną akcję).

Wartość godziwa opcji przyznanych na dzień 15 października 2003 roku, określona przy użyciu modelu wyceny Black-Scholes'a, wyniosła 45,57 zł na 1 opcję. Wartość godziwa opcji przyznanych na dzień 31 lipca 2004 roku, określona również przy użyciu modelu Black-Scholes'a, wyniosła 40,15 zł na 1 opcję. Na wybór modelu przyjętego do wyceny istotny wpływ miały warunki programu. Zmienność akcji BRE Banku była obliczana estymatorem odchylenia standardowego na próbie 252 notowań (rok wstecz) oraz stopą procentową liczoną na podstawie stóp zerokuponowych kapitalizowanych w sposób ciągły tak, jak wymaga tego model Black-Scholes'a, które zostały wyznaczone ze struktury stóp procentowych obowiązujących w dniu wyceny.

Program motywacyjny z 2008 roku

W dniu 14 marca 2008 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku, podejmując stosowną uchwałę, wyraziło zgodę na przeprowadzenie przez BRE Bank programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Banku. W ramach programu Członkowie Zarządu Banku uzyskają możliwość objęcia obligacji z prawem pierwszeństwa do objęcia akcji Banku oraz objęcia akcji jednostki dominującej najwyższego szczebla, Commerzbanku AG.

W związku z realizacją programu, w części dotyczącej akcji BRE Banku, kapitał zakładowy Banku zostanie warunkowo podwyższony o kwotę 2 200 000 złotych w drodze emisji 550 000 sztuk akcji zwykłych na okaziciela. W związku z realizacją programu Bank wyemituje 550 000 sztuk obligacji z prawem pierwszeństwa objęcia akcji Banku, w dziesięciu seriach (od C1 do C10) po 55 000 sztuk, po cenie emisyjnej wynoszącej 0,01 złoty. Obligacje będą mogły być nabywane przez osoby uprawnione w latach 2010 – 2018, pod warunkiem kontynuowania zatrudnienia, z zastrzeżeniem, że w szczególnych przypadkach obligacje serii C1 będą mogły być nabywane w 2009 roku. Wynikające z obligacji prawo do objęcia akcji w ramach warunkowego podwyższenia kapitału, może być realizowane przez osoby uprawnione w okresie od nabycia obligacji do dnia 31 grudnia 2018 roku. Cena emisyjna jednej akcji obejmowanej w ramach programu będzie równa cenie nominalnej i będzie wynosiła 4 złote.

Uzyskanie prawa do nabycia obligacji oraz liczba obligacji są uzależnione od poziomu realizacji następujących warunków: indywidualnej oceny osoby uprawnionej przez Radę Nadzorczą, wysokości współczynnika zwrotu z kapitału ROE netto w roku obrotowym, za który akcje są przyznawane oraz wykonania dla danego roku finansowego skonsolidowanego zysku brutto Grupy BRE Banku lub skonsolidowanego zysku brutto poszczególnych linii biznesowych Grupy BRE Banku.

Wartość godziwa opcji na akcje BRE Banku została wyceniona na początkowy moment obowiązywania programu tj. na dzień 14 marca 2008 roku, przy użyciu symulacji Monte-Carlo. Wartość ta zawiera się w przedziale od 334,55 zł do 339,91 zł w zależności od daty, w której opcje te będą mogły być zrealizowane. Na wybór modelu przyjętego do wyceny istotny wpływ miały warunki programu.

Oczekiwana zmienność akcji BRE Banku została określona na podstawie historycznej zmienności akcji na próbie 2005 notowań (za okres od 14 marca 2000 roku do 13 marca 2008 roku – okres tożsamy z długością trwania Programu Motywacyjnego). Stopa procentowa wolna od ryzyka została określona na podstawie krzywej zerokuponowej uzyskanej z bieżąco dostępnych na Datę Przyznania zerokuponowych papierów wartościowych emitowanych przez rząd polski, denominowanych w złotych. Do wyznaczenia krzywej zerokuponowej zastosowano model aproksymacji Nelsona-Siegela.

Poniższa tabela przedstawia zmiany stanu pozostałych kapitałów rezerwowych powstałych w związku z opisanymi powyżej programami motywacyjnymi.

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Program opcyjny zakończony 30 czerwca 2008 roku				
Stan na początek okresu		1 346	7 275	7 275
- wartość świadczonych usług (Nota 13)		-	648	648
- rozliczenie zrealizowanych opcji		(1 240)	(6 577)	(2 182)
Stan na koniec okresu		106	1 346	5 741
Nowy program motywacyjny				
Stan na początek okresu		-	-	-
- wartość świadczonych usług (Nota 13)		4 915	-	-
- rozliczenie zrealizowanych opcji		-	-	-
Stan na koniec okresu		4 915	-	-
Stan na koniec okresu razem		5 021	1 346	5 741

Ponadto w ramach programu motywacyjnego Członkowie Zarządu Banku uzyskują możliwość objęcia akcji Commerzbanku AG. Akcje te zostaną przekazane Członkom Zarządu przez BRE Bank. Uzyskanie prawa do nabycia akcji oraz wartość przekazanych akcji jest również uzależnione od poziomu realizacji warunków wymienionych powyżej. Natomiast liczba przyznanych akcji Commerzbanku będzie uzależniona od ceny rynkowej tych akcji w okresie 30 dni przed datą ich przyznania w latach 2010 – 2018.

Wartość godziwa opcji na akcje Commerzbank AG została wyceniona na początkowy moment obowiązywania programu tj. na dzień 14 marca 2008 roku, przy użyciu symulacji Monte-Carlo. Wartość ta zawiera się w przedziale od 62,79 zł do 63,50 zł w zależności od daty, w której opcje te będą mogły być zrealizowane. Na wybór modelu przyjętego do wyceny istotny wpływ miały warunki programu.

Oczekiwana zmienność akcji Commerzbank AG została określona na podstawie historycznej zmienności akcji na próbie 2066 notowań (za okres od 14 marca 2000 roku do 13 marca 2008 roku – okres tożsamy z długością trwania Programu Motywacyjnego). Stopa procentowa wolna od ryzyka została określona na podstawie krzywej zerokuponowej uzyskanej z bieżąco dostępnych na datę przyznania zerokuponowych papierów wartościowych emitowanych przez rząd niemiecki, denominowanych w euro. Do wyznaczenia krzywej zerokuponowej zastosowano model aproksymacji Nelsona-Siegela.

Nowy program motywacyjny dla Zarządu Banku, w części odnoszącej się do akcji Commerzbanku nie ma wpływu na stan pozostałych kapitałów rezerwowych, jako że jego koszt jest księgowany w rachunku zysków i strat w korespondencji ze zobowiązaniami. Wartość świadczonych usług przypadających na tę część programu wyniosła 1 887 tys. zł w pierwszym półroczu 2008 roku (Nota 13).

43. Dywidenda na akcję

Zgodnie z uchwałą w sprawie podziału zysku za rok 2007, podjętą w dniu 14 marca 2008 roku przez XXI Zwyczajne Walne Zgromadzenie BRE Banku SA, dywidenda za rok 2007 nie będzie wypłacona.

44. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	na dzień	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Kasa, operacje z bankiem centralnym (Nota 17)*		2 901 134	2 003 535	2 562 731
Weksle uprawnione do redyskonta w banku centralnym		24 536	23 259	34 005
Należności od banków (Nota 19)*		2 590 917	730 410	1 275 751
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (Nota 20)		5 575 163	4 759 158	3 588 205
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, razem		11 091 750	7 516 362	7 460 692

* W danych porównawczych kwota należności od banków obejmuje należności bieżące spółki PTE zaprezentowane w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” (Nota 28).

45. Transakcje z podmiotami powiązanymi

BRE Bank SA jest jednostką dominującą Grupy BRE Banku SA, a Commerzbank AG jest jednostką dominującą najwyższego szczebla. Bezpośrednią jednostką dominującą wobec BRE Banku SA jest Commerzbank Auslandsbanken Holding AG, spółka w 100% zależna od Commerzbank AG.

Wszystkie transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanymi przekraczające wyrażoną w złotych równowartość 500 000 EUR, były transakcjami typowymi i rutynowymi, zawartymi na warunkach rynkowych, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Transakcje z podmiotami

powiązanymi przeprowadzone w ramach zwykłej działalności operacyjnej obejmują kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

- W dniu 9 stycznia 2008 roku BRE Bank wyemitował obligacje podporządkowane o nieokreślonym terminie wykupu, o zmiennej stopie oprocentowania, o łącznej wartości 170 000 tys. CHF (373 388 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 9 stycznia 2008 roku). Emisja obligacji stanowiła realizację zapisów umowy zawartej z Commerzbank AG w dniu 12 grudnia 2007 roku, zgodnie z którymi Commerzbank AG zobowiązał się do objęcia emisji. W dniu 16 stycznia 2008 roku, w oparciu o kolejną umowę zawartą w dniu 12 grudnia 2007 roku z Commerzbank AG, BRE Bank dokonał wcześniejszego wykupu obligacji o wartości 100 000 tys. EUR (359 500 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 16 stycznia 2008 roku), które tego samego dnia umorzył. Wykup i umorzenie obligacji wiązały się z wyżej opisaną emisją, a podstawową przyczyną takiego działania była zmiana waluty zobowiązania podporządkowanego z EUR na CHF.
- W dniu 5 lutego 2008 roku, na podstawie umowy zawartej ze spółką BRE Holding, Bank dokonał przeniesienia własności udziałów i akcji wybranych spółek zależnych Banku. Przeniesienie własności udziałów i akcji jest wynikiem restrukturyzacji przeprowadzanej w ramach Grupy Kapitałowej BRE Banku mającej na celu efektywny nadzór nad wybranymi Spółkami z obszaru Bankowości Korporacyjnej.

Powyższa transakcja została opisana w Nocie 1 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

- W dniu 17 marca 2008 roku, na mocy umowy z dnia 10 marca 2008 roku, zawartej pomiędzy Bankiem i Commerzbank AG, Bank otrzymał pożyczkę w wysokości 500 000 tys. CHF (1 147 850 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 17 marca 2008 roku) z przeznaczeniem na zaspokojenie ogólnych potrzeb finansowych Banku. Kredyt udzielony jest na 3 lata, oprocentowanie wynosi 3-miesięczny LIBOR plus marża.
- W dniu 25 kwietnia 2008 roku BRE Bank, zgodnie z zawartą z BRE Bankiem Hipotecznym (BBH) umową z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie subemisji usługowej, objął 250 tys. sztuk 3-letnich hipotecznych listów zastawnych wyemitowanych przez BBH na kwotę 250 000 tys. zł.
- W dniu 25 kwietnia 2008 roku pomiędzy BRE Bankiem i Commerzbankiem AG podpisana została umowa, na mocy której Bank otrzymał pożyczkę w wysokości 1 000 000 tys. CHF (2 119 600 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 25 kwietnia 2008 roku) z przeznaczeniem na zaspokojenie ogólnych potrzeb finansowych Banku. Kredyt udzielony jest na trzy lata, oprocentowanie wynosi 3-miesięczny LIBOR plus marża. W dniu 28 kwietnia 2008 roku Bank otrzymał pierwszą transzę pożyczki w wysokości 700 000 tys. CHF (równowartość 1 490 580 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 28 kwietnia 2008 roku). Drugą transzę w wysokości 300 000 tys. CHF (623 130 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 29 maja 2008 roku) Bank otrzymał w dniu 29 maja 2008 roku.
- W dniu 24 czerwca 2008 roku BRE Bank zawarł z ze spółką BRE.locum (podmiotem zależnym od Banku) Umowę o Ustalenie Stopy Gwarantowania, na mocy której Bank zobowiązał się zagwarantować objęcie emitowanych przez spółkę obligacji do maksymalnej kwoty 180 000 tys. zł. Umowa została zawarta na okres od 1 lipca 2008 roku do 30 czerwca 2009 roku. Wyżej opisana umowa jest największą zawartą ze spółką BRE.locum w okresie ostatnich 12 miesięcy. Łączna wartość tych umów, dotyczących emisji obligacji przez BRE.locum i gwarantowania ich objęcia przez Bank, wynosi 363 000 tys. zł.
- W dniu 24 czerwca 2008 roku Bank dokonał emisji obligacji podporządkowanych o nieokreślonym terminie wykupu, o zmiennej stopie oprocentowania, o łącznej wartości nominalnej 90 000 tys. CHF (186 732 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 24 czerwca 2008 roku). Obligacje zostały w całości objęte po wartości nominalnej przez Commerzbank AG (Bank jest podmiotem pośrednio zależnym od Inwestora), na podstawie umowy emisji podporządkowanych z dnia 11 czerwca 2008 roku. W wyniku wyżej wymienionej emisji Bank pozyskał środki, co do których wnioskował do Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) o zaliczenie do funduszy uzupełniających Banku. Stosowna zgoda została wydana przez KNF w dniu 1 lipca 2008 roku.
- W dniu 24 czerwca 2008 roku na mocy umowy z dnia 11 czerwca 2008 roku, Commerzbank AG udzielił BRE Bankowi pożyczki podporządkowanej w wysokości 90 000 mln CHF (186 732 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 24 czerwca 2008 roku) z dziesięcioletnim terminem spłaty, o zmiennej stopie procentowej. W wyniku umowy Bank pozyskał środki, co do których wnioskował do KNF o zaliczenie do funduszy uzupełniających Banku. Stosowna zgoda została wydana przez KNF w dniu 12 sierpnia 2008 roku.

We wszystkich prezentowanych okresach nie wystąpiły transakcje wzajemne z bezpośrednią jednostką dominującą BRE Banku.

Wartości transakcji, tj.: salda należności i zobowiązań oraz związane z nimi koszty i przychody według stanu na dzień 30 czerwca 2008 roku, 31 grudnia 2007 roku i 30 czerwca 2007 roku przedstawiają poniższe zestawienia:

Grupa BRE Banku SA
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe według Międzynarodowych
Standardów Sprawozdawczości Finansowej za pierwsze półrocze 2008 roku

(w tys. zł)

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązаныmi na dzień 30 czerwca 2008 r.

L.p.	Nazwa spółki	Bilans		Rachunek zysków i strat				Pozycje pozabilansowe	
		Należności	Zobowiązania	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe	Przychody z prowizji	Koszty prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne nie konsolidowane z uwagi na brak istotności									
1	AMBRESA Sp. z o.o.	-	447	-	-	1	-	-	-
2	BRE Ubezpieczenia TU SA	-	7 361	-	(236)	4	-	-	-
3	BRELINVEST Sp. z o.o. Flv 2 Sp. komandytowa	-	72	-	-	1	-	-	-
4	BREL-MAR Sp. z o.o.	-	-	-	-	1	-	-	-
5	ServicePoint Sp. z o.o.	-	456	3	(3)	4	-	500	-
Jednostki stowarzyszone									
1	Aegon PTE SA	-	6 079	-	(117)	6	-	-	-
2	Xtrade SA	-	112	-	(3)	4	-	-	-
Grupa Jednostki Dominującej Najwyższego Szczebla									
Grupa Kapitałowa Commerzbank AG		622 009	13 099 104	8 942	(216 918)	-	-	103 628	109 914

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązаныmi (w tys. zł) na dzień 31 grudnia 2007 r.

L.p.	Nazwa spółki	Bilans		Rachunek zysków i strat				Pozycje pozabilansowe	
		Należności	Zobowiązania	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe	Przychody z prowizji	Koszty prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne nie konsolidowane z uwagi na brak istotności									
1	AMBRESA Sp. z o.o.	-	354	-	-	2	-	-	-
2	BRE Holding Sp. z o.o.	-	98	-	-	-	-	-	-
3	BRE Ubezpieczenia TU SA	-	8 383	-	(121)	2	-	-	-
4	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	-	1	-	(8)	1	-	-	-
5	BREL-MAR Sp. z o.o.	-	1	-	-	1	-	-	-
6	ServicePoint Sp. z o.o.	155	74	1	(14)	10	-	345	-
Jednostki stowarzyszone									
Xtrade SA		-	61	-	(4)	7	-	-	-
Grupa Jednostki Dominującej Najwyższego Szczebla									
Grupa Kapitałowa Commerzbank AG		387 525	9 861 963	25 838	(246 096)	-	-	54 308	106 369

Dane liczbowe dotyczące transakcji ze spółkami powiązаныmi (w tys. zł) na dzień 30 czerwca 2007 r.

L.p.	Nazwa spółki	Bilans		Rachunek Zysków i Strat				Pozycje pozabilansowe	
		Należności	Zobowiązania	Przychody odsetkowe	Koszty odsetkowe	Przychody z prowizji	Koszty prowizji	Zobowiązania udzielone	Zobowiązania otrzymane
Jednostki zależne nie konsolidowane z uwagi na brak istotności									
1	AMBRESA Sp. z o.o.	-	837	-	-	-	-	-	-
2	BRE Ubezpieczenia Sp. z o.o.	-	2 649	-	(42)	-	-	-	-
3	BRE Ubezpieczenia TU SA	1 500	2 679	1	(81)	2	-	-	-
4	BRELINVEST Sp. z o.o. Fly 2 Sp. komandytowa	-	7	-	(3)	-	-	-	-
5	BREL-MAR Sp. z o.o.	-	1	-	-	-	-	-	-
6	FAMCO SA	-	-	-	(69)	2	-	-	-
7	ServicePoint Sp. z o.o.	500	747	-	(8)	2	-	-	-
Jednostki stowarzyszone									
	Xtrade SA	-	3	-	-	3	-	-	-
Grupa Jednostki Dominującej Najwyższego Szczebla									
	Grupa Kapitałowa Commerzbank AG	91 030	6 686 506	12 478	(88 933)	-	-	151 935	1 531 802

Poniższa tabela przedstawia wartości transakcji Banku z Członkami Zarządu Banku i Spółek oraz kluczowym personelem kierowniczym Grupy.

(w tys. zł)	Członkowie organu zarządzającego Banku i kluczowy personel kierowniczy			Członkowie organu zarządzającego i kluczowy personel kierowniczy pozostałych Spółek Grupy		
	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Stan na koniec okresu						
Kredyty udzielone	4 280	7 218	3 633	634	2 177	2 945
Depozyty otrzymane	16 647	34 187	23 059	898	713	590
Koszt odsetek od depozytów	(206)	(370)	(155)	(19)	-	(7)
Przychody z tytułu odsetek, opłat i prowizji	113	322	78	17	66	38
Wynagrodzenie Członków organu zarządzającego i kluczowego personelu kierowniczego	30 366	28 471	22 290	19 139	25 132	12 266

W pierwszym półroczu 2008 roku nie utworzono rezerw w związku z kredytami udzielonymi podmiotom powiązanym.

46. Przejęcie i zbycie

W dniu 30 czerwca 2008 roku, w związku z transakcją połączenia PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA Bank objął 54 812 akcji Aegon PTE SA, stanowiące 49,7% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu spółki. Szczegółowe informacje dotyczące transakcji połączenia, jak również aktywów

przeznaczonych do sprzedaży i działalności zaniechanej zostały zaprezentowane w Nocie 28 niniejszego sprawozdania finansowego.

47. Informacje dotyczące podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, z którym BRE Bank SA zawarł umowę, jest PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Umowa o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego BRE Banku SA i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy BRE Banku SA, została zawarta w dniu 4 lipca 2008 roku.

48. Współczynnik wypłacalności /adekwatność kapitałowa

Jedno z głównych zadań zarządzania bilansem bankowym polega na zapewnieniu odpowiedniego poziomu kapitału. W ramach polityki zarządzania kapitałem Grupy, BRE Bank tworzy ramy i wytyczne dla jak najbardziej efektywnego planowania i wykorzystania bazy kapitałowej, które są:

- zgodne z obowiązującymi przepisami zewnętrznymi oraz regulacjami wewnętrznymi Grupy,
- zabezpieczeniem kontynuacji realizacji celów finansowych zapewniających odpowiedni poziom zwrotu dla akcjonariuszy,
- zapewnieniem utrzymania silnej bazy kapitałowej będącej podstawą wsparcia dla rozwoju biznesu.

Polityka zarządzania kapitałem w BRE Banku opiera się o dwa podstawowe filary:

1. Utrzymanie optymalnego poziomu i struktury funduszy własnych, przy wykorzystaniu dostępnych metod i środków (zatrzymanie zysku netto, pożyczka podporządkowana, sekurytyzacja – uwolnienie kapitału, emisja akcji, itd.);
2. Efektywne wykorzystanie istniejącego kapitału między innymi poprzez zastosowanie systemu mierników efektywności wykorzystania kapitału, ograniczenie działalności nie przynoszącej oczekiwanej stopy zwrotu, rozwój produktów o niższej absorpcji kapitału.

Efektywne wykorzystanie kapitału jest więc integralną częścią polityki zarządzania kapitałem zorientowanej na osiągnięcie optymalnej stopy zwrotu z kapitału i dzięki temu stworzenia stabilnych podstaw zasilania bazy kapitałowej w przyszłych okresach, co pozwoli na utrzymanie współczynnika wypłacalności na poziomie co najmniej wymaganym przez instytucję nadzorującą (Komisja Nadzoru Finansowego – „KNF”). Współczynnik wypłacalności skalkulowany jako iloraz funduszy własnych i całkowitego wymogu kapitałowego przemnożonego przez 12,5 powinien wynosić co najmniej 8%.

Na fundusze własne składają się:

a) fundusze podstawowe obejmujące:

- fundusze zasadnicze (wpłacony i zarejestrowany kapitał zakładowy oraz kapitał zapasowy i kapitały rezerwowe, z wyłączeniem wszelkich zobowiązań z tytułu akcji uprzywilejowanych),
- pozycje dodatkowe funduszy podstawowych (fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej, niepodzielony zysk z lat ubiegłych, zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów, inne pozycje bilansu określone przez KNF),
- pozycje pomniejszające fundusze podstawowe – akcje własne posiadane przez Bank, wycenione według wartości bilansowej, pomniejszone o odpisy spowodowane utratą ich wartości, wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej, strata z lat ubiegłych, strata w trakcie zatwierdzania, strata netto bieżącego okresu, inne pomniejszenia funduszy podstawowych Banku określone przez KNF (w tym: brakująca kwota rezerw na ryzyko związane z działalnością Banku, kwota ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych),

b) fundusze uzupełniające obejmujące:

- fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych – utworzony na podstawie odrębnych przepisów,
- pozycje bilansowe, o zaliczeniu których decyduje KNF (w tym zobowiązania podporządkowane, zobowiązania z tytułu papierów wartościowych o nieokreślonym terminie wymagalności oraz inne instrumenty o podobnym charakterze),
- pozycje określone przez KNF w celu bezpiecznego prowadzenia działalności bankowej i prawidłowego zarządzania ryzykiem w Banku,
- pomniejszenia funduszy uzupełniających, określone przez KNF.

Całkowity wymóg kapitałowy obejmuje łączny wymóg kapitałowy:

- z tytułu ryzyka kredytowego,
- z tytułu ryzyka rynkowego: obejmujący łączny wymóg z tytułu ryzyka walutowego, ryzyka cen towarów, ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych, ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych, ryzyka ogólnego stóp procentowych,
- z tytułu ryzyka rozliczenia, dostawy oraz ryzyka kredytowego kontrahenta,
- z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań,
- z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej,
- z tytułu ryzyka operacyjnego.

Kalkulacji współczynnika wypłacalności i funduszy własnych Grupy dokonuje się w oparciu o następujące przepisy:

- Ustawa Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.),
- Uchwała nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 2 poz. 3),
- Uchwała nr 2/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 3 poz. 4),
- Uchwała nr 3/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 3 poz. 5),
- Uchwała nr 4/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 3 poz. 6),
- Uchwała nr 5/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 r. (Dz. Urz. NBP z 2007 r. Nr 3 poz. 7).

Współczynnik wypłacalności Grupy BRE Banku na dzień 30 czerwca 2008 roku ukształtował się na poziomie 9,23%. Grupa podlega pełnej kalkulacji wymogów kapitałowych ze względu na znaczącą skalę działalności handlowej. Całkowity wymóg kapitałowy Grupy na dzień 30 czerwca 2008 roku wyniósł 3 837 007 tys. zł, w tym wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego stanowił 3 429 950 tys. zł (31 grudnia 2007 r. i 30 czerwca 2007 r. odpowiednio: 3 127 259 tys. zł i 3 009 261 tys. zł oraz 2 685 385 tys. zł i 2 607 917 tys. zł).

W związku z faktem, że suma wymogów kapitałowych Grupy BRE Banku wyznaczonych zgodnie z Uchwałą nr 1/2007 jest większa niż kapitał wewnętrzny wyliczony dla Grupy na podstawie Uchwały nr 4/2007, Grupa BRE Banku, na dzień 30 czerwca 2008 roku, utrzymuje fundusze własne na poziomie nie niższym niż całkowity wymóg kapitałowy kalkulowany zgodnie z Uchwałą nr 1/2007.

Adekwatność kapitałowa	30.06.2008	31.12.2007	30.06.2007
Fundusze własne:			
- Kapitał akcyjny	118 752	118 643	118 256
- Kapitał zapasowy	1 402 542	1 398 789	1 385 488
- Kapitał rezerwowy	1 731 154	1 022 781	1 027 176
- Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów trwałych i finansowych dostępnych do sprzedaży	(121 770)	(1 057)	42 751
- Zysk bieżącego okresu	-	323 866	-
- Niepokryta strata z lat ubiegłych	-	-	-
- Korekta funduszy o akcje i udziały w jednostkach finansowych	(36 958)	(37 794)	(41 166)
- Korekta funduszy o dodatkowe powiększenia	131 640	116 812	97 216
- Korekta funduszy o dodatkowe pomniejszenia	(7 137)	(192 283)	(192 283)
- Korekta funduszy o wartości niematerialne	(400 998)	(433 696)	(401 699)
- Zobowiązania podporządkowane	1 609 839	1 655 040	1 467 620
I. Fundusze własne razem	4 427 064	3 971 101	3 503 359
Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem:			
- o stopie ryzyka 20%	803 658	514 135	627 297
- o stopie ryzyka 35%	203 560	-	-
- o stopie ryzyka 50%	1 307 522	3 618 638	3 400 147
- o stopie ryzyka 75%	14 855 033	-	-
- o stopie ryzyka 100%	25 325 716	33 398 974	28 518 364
- o stopie ryzyka 150%	983 945	-	-
- o pozostałych wagach ryzyka	-	84 016	53 149
II. Aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważone ryzykiem razem	43 479 434	37 615 763	32 598 957
III. Ryzyko kredytowe	3 429 950	3 009 261	2 607 917
IV. Ryzyko walutowe	410	14 684	11 286
V. Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	727	231	6 265
VI. Ryzyko szczególne instrumentów dłużnych	43 432	44 027	26 213
VII. Ryzyko ogólne stóp procentowych	33 944	35 366	17 273
VIII. Ryzyko rozliczenia dostawy kontrahenta	48 405	23 661	16 384
IX. Ryzyko cen towarów	-	29	47
X. Ryzyko operacyjne	280 139	-	-
XI. Całkowity wymóg kapitałowy	3 837 007	3 127 259	2 685 385
XII. Współczynnik wypłacalności (%)	9,23%	10,16%	10,44%

49. Zdarzenia po dniu bilansowym

- W dniu 30 czerwca 2008 roku sąd rejestrowy dokonał rejestracji połączenia PTE Skarbiec-Emerytura SA z Aegon PTE SA i tym samym dokonał wykreślenia PTE Skarbiec-Emerytura z rejestru przedsiębiorców. W dniu 15 lipca 2008 roku BRE Bank złożył oświadczenie o wykonaniu opcji sprzedaży wszystkich akcji w połączonym Aegon PTE. W dniu 21 lipca 2008 roku BRE Bank i Aegon Woningen Nova B.V. zawarły umowę sprzedaży akcji Aegon PTE będących własnością BRE Banku. Sprzedaż akcji przez BRE Bank jest uzależniona od wydania decyzji Komisji Nadzoru Finansowego.
- Decyzją z dnia 1 lipca 2008 roku Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na zaliczenie do funduszy uzupełniających BRE Banku środków pieniężnych w kwocie 90 000 tys. CHF (186 732 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 24 czerwca 2008 roku) uzyskanych w dniu 24 czerwca 2008 roku zgodnie z warunkami umowy emisji obligacji o nieokreślonym terminie wymagalności zawartej z Commerzbank AG w dniu 11 czerwca 2008 roku.
- W dniu 4 lipca 2008 roku pomiędzy BRE Bankiem i Commerzbank AG została podpisana umowa, na mocy której Bank otrzyma pożyczkę w wysokości 1 000 000 tys. CHF (równowartość 2 066 300 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 4 lipca 2008 roku). W dniu 15 lipca 2008 roku Bank otrzymał pierwszą transzę pożyczki w wysokości 500 000 tys. CHF (równowartość 1 012 400 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 15 lipca 2008 roku). Drugą transzę w wysokości 500 000 tys. CHF Bank otrzyma do 15 września 2008 roku.
- W dniu 1 sierpnia 2008 roku spółka BRE Leasing Sp. z o.o., podmiot pośrednio zależny od Banku, zawarła z Commerzbank AG Oddział w Pradze umowę kredytową. Kwota kredytu wynosi 1 000 000 tys. zł. Jest to kredyt wielowalutowy z okresem wykorzystania do dnia 1 lipca 2009 roku i terminem spłaty do dnia 31 sierpnia 2009 roku. Oprocentowanie kredytu jest oparte o stawkę bazową odpowiednią dla ciągniętej waluty i wybranego okresu odsetkowego (plus marża Commerzbank) tj.:
dla PLN – WIBOR 2W, 1M, 3M, 6M
dla EUR – EURIBOR 2W, 1M, 3M, 6M
dla CHF – CHF LIBOR 2W, 1M, 3M, 6M
dla JPY – JPY LIBOR 2W, 1M, 3M, 6M

Kredyt zostanie wykorzystany na refinansowanie działalności leasingowej BRE Leasing.

- Decyzją z dnia 12 sierpnia 2008 roku Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na zaliczenie do funduszy uzupełniających BRE Banku środków pieniężnych w kwocie 90 000 tys. CHF (186 732 tys. zł według średniego kursu NBP z dnia 24 czerwca 2008 roku) uzyskanych w dniu 24 czerwca 2008 roku zgodnie z warunkami umowy pożyczki podporządkowanej zawartej z Commerzbank AG w dniu 11 czerwca 2008 roku.
- W dniu 13 sierpnia 2008 roku spółka Aegon PTE SA złożyła w imieniu Aegon Woningen Nova BV wniosek do Komisji Nadzoru Finansowego dotyczący nabycia przez Aegon PTE od BRE Banku 54 812 akcji Aegon PTE, które BRE Bank objął w związku z transakcją połączenia PTE Skarbiec-Emerytura SA i Aegon PTE SA.
- W okresie od 26 sierpnia do 3 września 2008 roku spółka BRE Leasing Sp. z o.o. - podmiot pośrednio zależny od Banku, zawarła z bankiem WestLB AG oraz jego spółką zależną WestLB Polska SA dwie umowy ramowe dotyczące różnych form transakcji kredytowych na łączną kwotę 381 705 tys. zł (kwota przeliczona według średniego kursu NBP z dnia zawarcia każdej z umów).

Umowa ramowa zawarta w dniu 26 sierpnia 2008 roku z WestLB AG umożliwia kredytowanie do maksymalnej wysokości 331 200 tys. zł w postaci wielowalutowego kredytu krótkoterminowego, wielowalutowego kredytu średnioterminowego lub innych produktów bankowych. Umowa ramowa jest bezterminowa. Zgodnie z przyjętą Ofertą produktu okres udostępnienia kredytu krótko- i średnioterminowego kończy się dnia 25 sierpnia 2009 roku, a kredyt ma zostać spłacony do dnia 25 sierpnia 2011 roku. Oprocentowanie kredytu jest oparte o stawkę bazową odpowiednią dla ciągniętej waluty i wybranego okresu odsetkowego (+ marża WestLB AG) tj.:

dla PLN – WIBOR 1M, 3M, 6M
dla EUR – EURIBOR 1M, 3M, 6M
dla CHF – CHF LIBOR 1M, 3M, 6M
dla JPY – JPY LIBOR 1M, 3M, 6M,
dla GBP – GBP LIBOR 1M, 3M, 6M,
dla USD – USD LIBOR 1M, 3M, 6M.

Kredyt zostanie wykorzystany na refinansowanie działalności leasingowej BRE Leasing.

- W dniu 15 lipca 2008 roku Pan Andre Carls, Członek Zarządu i Dyrektor Banku ds. Finansów, złożył rezygnację z pełnionej funkcji z dniem 4 września 2008 roku.

W tym samym dniu Pan Martin Blessing, Członek Rady Nadzorczej Banku, złożył rezygnację z pełnionej funkcji z dniem 4 września 2008 roku.

- Uchwałą Rady Nadzorczej BRE Banku SA z dnia 5 września 2008 roku powołano:
 1. Pana Andre Carlsa na stanowisko Członka Rady Nadzorczej oraz powierzono mu stanowisko Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku z dniem 5 września 2008 roku na okres do czasu zakończenia obecnej kadencji Rady Nadzorczej oraz na stanowisko Członka Komisji Prezydialnej Rady Nadzorczej Banku, Członka Komisji ds. Audytu Rady Nadzorczej Banku oraz Członka Komisji ds. Ryzyka Rady Nadzorczej Banku z dniem 5 września 2008 roku na czas trwania obecnej kadencji Rady,
 2. Panią Karin Katerbau na stanowisko Członka Zarządu, Dyrektora Banku z dniem 5 września 2008 roku na okres do czasu zakończenia obecnej kadencji Zarządu,
 3. Pana Przemysława Gdańskiego na stanowisko Członka Zarządu, Dyrektora Banku z dniem 19 listopada 2008 roku na okres do czasu zakończenia obecnej kadencji Zarządu.